

החוק בארצות ערב

3

לקט של חוקים
ירדניים

קובץ א'

בהוצאת
מפקדת

תוכן הענינים

עמודים

12 - 1	- חוק הבנקים, 1966	.1
36 - 13	- חוק בתי הסהר, 1953	.2
41 - 37	- תקנות בתי הסוהר, 1955	.3
71 - 42	- חוק הפסנסים והדגמים, 1953	.4
111 - 72	- חוק העיריות, 1955	.5
118 - 112	- חוק לשכת הביקורת, 1952	.6
136 - 119	- חוק רשיונות מלאכות, 1966	.7
210 - 137	- חוק מס ההכנסה הירדני, 1964	.8
215 - 211	- תקנות ההגנה הכללית, 1939	.9

חוק הבנקים*

قانون البنوك

חוק זמני מספר (94) לשנת 1966

פרק ראשון

(פרשנות)

- סעיף 1. חוק זמני זה ייקרא (חוק הבנקים לשנת 1966) והוא יכנס לתוקפו ביום פרסומו בעתון הרשמי.
- סעיף 2. בחוק זה יהיו למלים ולמונחים הבאים הפירושים דלקמן, מלבד אם ענין הכתוב יחייב פירוש אחר -
- "הממלכה" - הממלכה הירדנית ההאשמית.
 - "הבנק המרכזי" - הבנק המרכזי הירדני.
 - "החברה" - כל חברה צבורית מוגבלת במניות הרשאית לפעול על פי חוק החברות שהוא בר תוקף בממלכה.
 - "בנק מורשה" - החברה שהורשתה לעסוק בפעולות בנקאיות בהתאם להוראות חוק זה.
 - "אדם" - אדם או אישיות משפטית.
 - "מטבע עובר לסוחר" - כל מטבע שאפשר לסחור בו בשוק הכספים הבינלאומי, להעברתו בחופשיות ובמחירים התואמים את הוראות הסכם קרן המטבע הבינלאומית.
 - "מטבע חוץ" - כל מטבע שאינו מטבע ירדני, וכל חוב, יתרה או פקדון במטבע שאינו מטבע ירדני.
 - "פעולות בנקאיות" - פעולות קבלת כספים בחשבונות עובר-ושב או בפקדונות לזמן קצוב; פתיחת חשבונות עובר-ושב; פתיחת חשבונות אשראי; הוצאת מכתבי ערבות, פרעון וגביית

* ע.ר. 1958 מיום 22.10.1966

שיקים, הנראות ופקודנת תשלום,
שטרי חוב וניירות ערך, ניכוי
שטרות וניירות ערך מסחריות
אחרות, סחר במטבע חוץ ופעולות
בנקאיות אחרות.

פרק שני

(הרשאת הבנקאים)

- סעיף 3. (א) לא יעסוק אדם בפעולות בנקאיות אלא אם היה בנק מורשה.
- (ב) הבנק המרכזי יוציא את הרשיון בהתאם להוראות חוק זה.
- (ג) לא יוצא רשיון אלא לחברה.
- (ד) הבנקאים שהורשו לעסוק בפעולות בנקאיות ייחשבו כבנקים מורשים על-פי חוק זה, ויוענק להם רשיון חדש בהתאם.
- סעיף 4. (א) כל חברה הרוצה לעסוק בפעולות בנקאיות בתוך הממלכה, עליה להגיש בקשת רשיון לבנק המרכזי לפני התחלת עבודתה.
- (ב) חבר בני אדם הרוצה ליסד חברה, על מנת לעסוק בפעולות בנקאיות בתוך הממלכה, עליו, לפני רישונו החברה, על פי חוק החברות, להגיש בקשה בכתב לבנק המרכזי ואם הסכים הבנק המרכזי ורישום החברה הושלם, יוצא הרשיון בהתאם.
- (ג) הבנק המרכזי רשאי בזמן הדיון בבקשת הרשיון לדרוש פרטים, המספיקים להנחת דעתו, על מצבה הכספית של החברה, הונה, ריבונותיה, המצופים, הנהלתה, ואם הארץ זקוקה לשירותים אלה והמצדיקים את הוצאת הרשיון המבוקש.
- סעיף 5. (א) לא יפחת ההון לאיזה שהוא בנק מורשה הפועל בתוך הממלכה, בכל זמן מן הזמנים, מ- 250,000 דינרים או סכום השווה לו במטבע חוץ.

(ב) כל חברה זרה המורשית לפעול כבנק בתוך הממלכה, חייבת להעביר סכום חד פעמי, במטבע סחיר, שלא פחות מ- 250,000 דינרים, לפני שתעסוק בפעולות בנקאיות; ועליה לשמור באופן מחמיר בנכסים העולים על התחייבויותיה בתוך הממלכה, בסכום שלא יפחת מ- 250,000 דינרים.

סעיף 6. אם הבנק המורשה החתמה מלעסוק בפעולות בנקאיות לאחר שעברו ששה חודשים מיום הוצאת הרשיון, על הכנס המרכזי לבטל את הרשיון לבנק זה.

סעיף 7. (א) אם הבנק המורשה עבר על הוראות חוקים קיימים כלשהם שהבנק המרכזי ממונה על ביצועם וכן תקנות, הוראות וצווים שהוצאו על פי חוקים אלו, על הבנק המרכזי לבטל את הרשיון של בנק זה.

(ב) החליט הבנק המרכזי על ביטול רשיון, עליו להודיע על כך לבנק הנוגע בדבר שלושים יום לפחות, לפני שהחלטה על הביטול תכנס לתוקפה.

(ג) הבנק המורשה רשאי לערער על החלטת הביטול היוצאת לפי סעיף קטן (ב) תוך תקופת שלושים יום הנ"ל בפני מועצה השרים, ועל המועצה להוציא את החלטתה תוך שלושים יום מאריך הגשת הערעור ואין אחרי החלטתה ולא כלום.

סעיף 8. אסור לאדם כל שהוא, לאחר שחוק זה ייכנס לתוקף, להשתמש במלה "בנק" או במלה מקבילה לה בשפה הערבית או בשפות הלועזיות או איזה ביטוי המורה על פעולות בנקאיות בכל אחד מניירוחיו או ממסמכיו הפרטיים מלבד אם הוא היה בנק מורשה.

סעיף 9. (א) אסור לאיזה שהוא בנק מורשה לפתוח סניף חדש באחד מערי הממלכה, או להעביר סניף מעיר אחת לשניה בתוך הממלכה, מבלי לקבל קודם לכן הרשאה מאת הבנק המרכזי.

(ב) על הבנק המרכזי לדרוש, לפני הוצאת ההרשאה הנזכרת בסעיף קטן (א) לעיל, מאת הבנק המורשה,

לספק לו את כל הפרטים על שהעיר זקוקה לשירותים
הבנקאיים לטובת הכלל, דבר אשר מצדיק פתיחת
סניף חדש או שינוי מקום הסניף הקיים.

(ג) אסור לבנק מורשה לחסל את פעולותיו בתוך הממלכה
מבלי הרשאה בכתב מאת הבנק המרכזי שהוא יקבע את
דרכי היסול הפעולות ותנאיה.

סעיף 10. (א) אסור לבנק מורשה, בתור חברה ירדנית, לפתוח
סניפים חדשים מחוץ לממלכה או להעביר סניף
קיים ממדינה למדינה אחרת אלא לאחר השגת הרשאה
מוקדמת מאת הבנק המרכזי שהוא רשאי לקבוע את
התנאים למתן ההרשאה.

(ב) אסור לבנק מורשה, רשום בממלכה, להחמזג עם בנק
מורשה אחר בלי הרשאה מוקדמת בכתב מאת הבנק
המרכזי.

(ג) אסור לבנק מורשה בממלכה לתקן את תזכירו ואת
תקנותיו אלא לאחר שקיבל את אישור הבנק המרכזי
בכתב.

(ד) אם סרב הבנק המרכזי לאשר איזו בקשה שהוגשה לפי
סעיף זה, רשאי בנק מורשה לערער על החלטת הבנק
המרכזי בפני מועצת השרים תוך 30 יום מהתאריך
שבו נודע לו על הסירוב; החלטת מועצת השרים תהא
סופית והיא תינתן תוך 30 יום מתאריך הגשת
הערעור.

פרק שלישי

עיסוקים אסורים

סעיף 11. (א) אסור לבנק מורשה להעניק לאיזה לקוח הקלות אשראי
או ערבות שהתחייבותיה הכוללות עולות בכל זמן
שהוא על 25% מההון הנפרע והרזרבה של הבנק, אלא
באישור הבנק המרכזי בכתב. סעיף זה לא יחול על
פעולות בנקאיות בין הבנקים המורשים ולא על
הקלות שניתנו תמורת אשראי שטרות חוב, ערבויות
או ניירות ערך שתמורתם נפרעים במטבע חוץ.

- (ב) אסור לבנק מורשה להעניק הקלות אשראי כל שהן ללקוח בערבות מניוחיו שבאותו בנק.
- (ג) אסור לבנק מורשה לחת מפרעה או אשראי ללא ערבות לחבר במועצת המנהלים שיעלה על 1000 דינרים, או לפקיד או עובד בבנק, סכום העולה על משכורתו השנתית, אלא באישור הבנק המרכזי.
- (ד) אסור לבנק מורשה כל שהוא לעסוק לבדו או בשותפות עם אחרים על חשבוננו או על בסיס קומיסיון, במסחר סיטונאי או קמעונאי, לרבות יבוא, יצוא או למטרה גביית חובות שהגיע זמן פרעונן.
- (ה) אסור לבנק מורשה להשתתף בכל מפעל מסחרי, העשייתי, חקלאי או כל מפעל אחר, או לרכוש מניות של מפעל כזה בכמות העולה על 25% מהון הנפרע לרבות הרזרבה המוצהרת ולמעט ההשקעות במפעלי פיתוח כלכלי מקומי שהבנק המרכזי אישר ההשתתפות בהם וכך השתתפות כתוצאה מגביית חוב שהגיע לידי פרעון, ובמקרה כזה יש להיפטר מההשתתפות בהזדמנות הקרובה ביותר.
- (ו) אסור לבנק מורשה לרכוש נכס דלא נייד פרט לזה ההכרחי לניהול עסקיו וחסכון עובדיו ומשרתיהם, דבר זה אינו מונע מהבנק המורשה מלהשכיר חלק מנכסיו המשמשים לעסקיו הבנקאיים בחנאי שיקבל את הסכמת הבנק המרכזי על כך. כמו כן לא ימנע ממנו רכישת נכס דלא נייד תמורת חוב שהגיע זמן פרעונו, בחנאי שייפטר מנכס זה בהזדמנות הקרובה ביותר.
- (ז) אסורה לבנק מורשה הענקת הלואות או מפרעות נגד בסחונות אפותיקאיים העולות בכללותן על 40% מהפקדונות של הבנק המורשה, פרט אם ייחד את עסקיו להלואות אפותיקאיות וקבל את הסכמת הבנק המרכזי על כך; כל הלואה או מפרעה תיחשב כמכונן כולה או מקצתה בבטחונות אפותיקאיים. לצורך סעיף זה הלואה או מפרעה מכוסה בבניין כחלק השווה לערך הנכס כפי שהבנק המורשה יעריך.

(ט) * אסור לבנק מורשה לשמור מטבע זר אלא במסגרת הגבולות ולפני היחס והתנאים שיקבע אותם הבנק המרכזי מזמן לזמן.

סעיף 12. כל בנק מורשה שיימצאו בפעולותיו השוטפות סטיות מהוראות סעיף (11) הנ"ל, עליו להודיע על כך לבנק המרכזי בדו"ח על הסטיות האלה תוך שלושה חודשים מיום כניסת חוק זה לתוקפו, וחובה עליו לתאם את מצבו תוך התקופה שחקבע על ידי הבנק המרכזי.

פרק רביעי

הרזרבה, הרווח והמאזן

סעיף 13. כל בנק מורשה חייב לנכות כל שנה מרווחיו הנקיים עשרה למאה (10%) לחשבון קרן הרזרבה של הבנק עד שהרזרבה הכללית תגיע עד לגובה ההון הנפרע של החוק. הניכוי הנ"ל בא במקום ניכוי החובה הנזכר בחוק החברות שהוא בחוקף בממלכה.

סעיף 14. אסור לבנק מורשה לחלק דיורנדד לבעלי המניות לפני שהפחית את כל הוצאות היסוד וכל סוג שהוא מההפסדים ומההוצאות שאין עבורם נכסים במקביל הבנק המרכזי רשאי לאשר את הפחתת ההוצאות וההפסדים במספר שנים.

סעיף 15. כל בנק מורשה חייב:

(א) לחלות תוך זמן קצר ובמקום בולט במשרדי ובסניפיו, את מאזנו השנתי האחרון המאושר על ידי רואה חשבון עם רשימת חברי מועצת המנהלים וחייב הוא לפרסם את המאזן באחד מהעיתונים היומיים המקומיים.

(ב) הבנק המורשה יגיש לבנק המרכזי, תוך שלושה חודשים מתאריך גמר שנת הכספים בבנק, עותק ממאזנו השנתי וחשבון רווח והפסד לאותה שנה מאושרים על ידי רואה חשבון.

סעיף 16. שנת הכספים לכל הבנקים המורשים חסתיים ב-31 לדצמבר בכל שנה.

* (טעות סופר)

(השיעור המינימלי של הנכסים הנזילים)

סעיף 17. (א) כל בנק מורשה בממלכה חייב לשמור על שיעור מינימלי מהנכסים הנזילים מן הסוגים הבאים כפי שיקבע הבנק המרכזי: -

1. מטבעות ושטרי כסף ירדניים,
2. היתרות בבנק המרכזי,
3. יתרות זכות נטו בבנקים המורשים האחרים,
4. יתרות הזכות במטבע הזך בבנקים זרים,
5. אגרות חוב שהונפקו על ידי הממשלה או בערבותה ואשר עומדות לפרעון תוך תקופה מקסימלית של שלושה חודשים,
6. אגרות חוב זרות סחירות בבורסה המונפקות במטבע סחיר אשר עומדות לפרעון תוך תקופה מקסימלית של שלושה חודשים.

(ב) השיעור המינימלי לנכסים נזילים אלה יהיה בצורה אחוז מחשבונות העובר ושב ומהפקדונות לזמן קצוב כולל חשבונות החסכון, בחנאי שלא יפחת אחוז זה מ-25% ולא יעלה על 35%.

(ג) הבנק המרכזי יקבע את אופן חישוב הנכסים הנזילים לצורך סעיף זה. וכל בנק מורשה חייב להתאים את מצבו לפי הוראות סעיף זה תוך תקופה של ששה חודשים מיום ביצוע חוק זה.

(ד) הבנק המרכזי יטיל על הבנק המורשה שאינו שומר על השיעור המינימלי של הנכסים הנזילים קנס שאינו עולה על 10/365 מהגרעון לכל יום שבו יימשך גרעון זה.

פרק שישי

פרטים על הבנקים המורשים

סעיף 18. כל בנק מורשה חייב לספק לבנק המרכזי דיווח תקופתי כפי שהוא ידרוש, לשם ביצוע חפיקדיו, במועד ובצורה שהוא יקבע. הבנק המרכזי רשאי לדרוש אינפורמציה נוספת אם יראה צורך בכך לשם הבהרת הפרטים בדיווח התקופתי והבנק המורשה חייב להגישה בזמנים שנקבעו.

סעיף 19. הבנק המרכזי יפרסם כל הפרטים או חלק מהם שסופקו לו על ידי הבנקים המורשים במועדים שהוא יקבע, בתנאי שלא יהיה בפרסום משום גילוי של עסקי איזה בנק מורשה שהוא אלא אם קיבל הבנק המרכזי את אישור הבנק המורשה בכתב.

פרק שביעי

הפיקוח על הבנקים המורשים

סעיף 20. (א) הבנק המרכזי, כפי שיראה לנכון, יטיל על פקיד, או יותר, מהפקידים שהתמחו בביקורת על הבנקים, לשם בדיקת הספרים של בנק מורשה מסוים וביקורת חשבונותיו ומיסמכיו האחרים, הנהלת הבנק המורשה וכל פקידיו חייבים להגיש לפקיד הבנק המרכזי את כל הספרים, החשבונות והמסמכים הדרושים וכל ההקלות לשם ביצוע הבדיקה בצורה כוללת.

(ב) כל הפרטים המובאים לידיעתו של איזה פקיד מפקידי הבנק המרכזי כתוצאה מהביקורת בבנק מורשה תיחשב כסודית.

(ג) אם נוכח הבנק המרכזי לאחר ביקורת, שפעולותיו של בנק מורשה אינן מנוהלות לטובת המפקידים או לטובתו, עליו להודיע לבנק המורשה ולדרוש ממנו חוות דעת בכתב על הערות הביקורת.

(ד) לאחר מכן, על הבנק המרכזי להורות לבנק המורשה להפסיק את הפעולות והשיטות המזיקות ולחקן את המצבים שהתהוו כתוצאה מהן.

(ה) אם הפר הבנק המורשה את ההוראות שניתנו לו על פי סעיף זה חייב הבנק המרכזי לבטל את רשיונו.

פרק שמיני

ביקורת חוץ לבנקים מורשים

סעיף 21. כל בנק מורשה חייב למנות כל שנה רואה חשבון בחנאי, שלא יהיה לרואה חשבון זה טובת הנאה, לא יהיה מנהל, פקיד, עובד, סוכן של הבנק המורשה. הפקדת כספים על ידי רואה החשבון בבנק המורשה או רכישה של פחות מ-5% ממניותיו אינה נחשבת כטובת הנאה.

סעיף 22. עותק מדו"ח רואה החשבון של הבנק המורשה ישלח לבנק המרכזי תוך ארבעה חודשים לאחר גמר שנת הכספים. הבנק המרכזי רשאי לדרוש מאת רואה החשבון פרטים נוספים על הבנק המורשה שבדק את חשבונותיו בחנאי שיודיע לבנק על כך.

סעיף 23. אם השהה הבנק המורשה את מינויו של רואה החשבון, ימונה רואה חשבון על ידי הבנק המרכזי והוא יקבע את שכרו, ועל הבנק המורשה לשלמו.

פרק תשיעי

הוראות שונות

סעיף 24. (א) אם הפסיק בנק מורשה את פעולותיו מאיזו סיבה והוצאת החלטה מרשות מוסמכת להפסקת פעולותיו על הבנק המרכזי לקבל לידו מיד את ניהול עסק בנק זה, לפקח על שמירת נכסיו, תעודותיו, ניירותיו ומיסמכיו באמצעים הנראים לו לשם העל האינטרסים של המפקידים.

(ב) אם היה הבנק המורשה חברה זרה, אסור לו, לסנ או לסניפיו הפועלים בחוץ הממלכה, לנהוג כרא עיניהם בנכסי הבנק המורשה או להעביר חלק מו

בחוק לארץ אלא לאחר פרעון כל החייבותיו בתוך הממלכה.

(ג) אם הוחלט על פירוק הבנק המורשה, יקבל הבנק המרכזי לידו את כל הסמכויות של המפרק על פי הוראות חוק זה.

סעיף 25. הבנק המרכזי רשאי לבטל רשיון איזה בנק הפועל בתוך הממלכה במקרים כדלקמן: -

- (א) על פי בקשת הבנק הנוגע בדבר,
- (ב) אם הוכרז עליו כפושט רגל, או אם הוחלט על פירוקו,
- (ג) אם התמזג עם בנק אחר,
- (ד) אם חזרו הפרותיו להוראות חוק זה, באופן המאיים על האינטרס של המפקידים.

סעיף 26. (א) חבר מועצת המנהלים, מנהל כללי, מנהל, או איזה פקיד אחר של בנק מורשה מאבד את משרתו באם נשפט על ידי בית משפט על פשע או עוון, על עבירה מוסרית או עבירת גניבה, מעילה, זיוף, שקר, שוחד, מעילה באימון, או אם פשט רגל או עשה סידור עם נושיו.

(ב) אסור לחבר מועצת המנהלים או למנהל של בנק מורשה, שניתן צו לפירוקו על ידי בית משפט או שבוטל רשיונו, לעבוד בבנק מורשה אלא באישור הבנק המרכזי.

סעיף 27. מועצת המנהלים של בנק מורשה, מנהלו הכללי, או איזה מנהל בו חייבים: -

- (א) לנקוט בצעדים המבטיחים את ביצוע הוראות חוק זה או איזה חוק אחר בחוקף הקשור בפעולות הבנקים המורשים.
- (ב) לנקוט בצעדים המבטיחים את דיוק ונכונות הפרטים שידרשו על ידי הבנק המרכזי על פי הוראות חוק זה, או איזה חוק אחר הקשור בפעולות הבנקים המורשים.

סעיף 28. מועצת המנהלים של הבנק המרכזי תעניש כל בנק מורשה שיפר את הוראות חוק זה ותטיל עליו קנס כדלקמן: -

(א) על הפרת הוראות הסעיפים 3, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 15, 18 ו-25 קנס של 100 דינרים לכל יום שבו נמשכת העבירה.

(ב) על הפרת הוראות הסעיפים 14, 15, 18, 26, 27, קנס שלא יפחת מ-50 דינרים ולא יעלה על 500 דינרים ירדניים.

(ג) על הפרת הוראות הסעיפים 20, 21, 22, קנס שלא יפחת מ-10 דינרים ולא יעלה על 100 דינרים ירדניים.

(ד) על הבנק המרכזי להודיע לבנק המורשה על ההפרה לפני שיטיל עליו את הקנס שצוין בסעיף זה, ובאם לא יחקן הבנק המורשה את הליקוי, תוך התקופה שהגביל אותה הבנק המרכזי, אז יוטל עליו הקנס.

סעיף 29. הקנסות ישולמו תוך (30) יום מתאריך ההודעה על הטלתם ויירשמו לחשבון קופת הממשלה, וייגבו על פי הוראות גביית המסים האמיריים.

סעיף 30. על מועצת השרים בחיאום עם הבנק המרכזי, להחקין חקנות הדרושות לשם הוצאת מסרות חוק זה אל הפועל, ביחוד חקנות המחירות השגת ידיעות מאת החברות או המוסדות המקבלים את הפקדונות או המעניקים את הקלות האשראי ובקורת רישומיהם וחשבונותיהם.

סעיף 31. (א) כל הסניפים של איזה בנק מורשה יחד עם המשרדיו השייכים לסניפים אלה יחשבו כבנק אחד לצורך חוק זה.

(ב) על הבנק המרכזי להוציא הוראות מיוחדות לשם ביצוע הוראות חוק זה.

סעיף 32. (א) חוק הפיקוח על הבנקים לשנת 1959 מבוטל.

(ב) כל הוראות החוקים האחרים הקשורים בבנקים המורשים הנוגדות את הוראות חוק זה, מבוטלות.

(ג) כל התקנות, ההוראות, הצוים וההחלטות שהוצאו על פי חוק הפיקוח על הבנקים לשנת 1959 ייהיו בתוקף וייחשבו כאילו הוצאו לפי הוראות חוק זה עד שיחוקנו, יוחלפו או יבוטלו.

סעיף 33. ראש הממשלה והשרים אחראים לביצוע הוראות חוק זה.

חוסין בן טלאל

9.10.1966

חֲרֻמֵי מִעֶרְבִית

חוק בתי הסוהר (1)

تأثير السجن

בהתאם לסעיף 31 של החוקה ובתוקף החלטת שני בתי המחוקקים
מאשרת מועצת העצר בשם הוד מלכותו המלך את החוק הבא ומצווה
על פרסומו והוספתו לחוקי המדינה.

חוק בתי הסוהר

חוק מס' (23) לשנת 1953

שם החוק ותחילת תוקפו

סעיף 1 -

חוק זה ייקרא "חוק בתי הסוהר לשנת 1953"
ויחול לפעול לפיו חודש לאחר פרסומו בעתון
הרשמי.

פרק ראשון

מבוא

פירוש מונחים

סעיף 2 -

למונחים הבאים בחוק זה, יהיו המובנים
המיוחדים דלקמן: -

"שר ההגנה" כולל כל אדם שימונה על-ידי
לביצוע מטרת חוק זה.

"תזונת עונשין" פירושה תזונת הענשה הניתנת
לאסיר לתקופה מוגבלת במידה המאפשרת לו להשאר
חי ובחנאי שאינה בצירוף עבודה.

"תזונה מופחתת" פירושה תזונת הענשה שאינה
גוררת עמה פיטורו של האסיר מעבודה.

(1) פורסם בעתון הרשמי מס' 1131 מיום 17.1.1953.

"בית-סוהר" פירושו כל מקום שהוכרז לבית-סוהר בהתאם לסעיף 3 לרבות בית-סוהר זמני.

"אסיר" כולל כל אדם הכלוא לביצוע פסק-דין שהוצא ע"י בית משפט פלילי או מיוחד או הנתון במשמר כחוק כשהוא מחכה לגירוש, שפיטה, גזר-דין, הוצאה לפועל או ענין אחר וכל אדם שנמסר למאסר ע"י בית-משפט אזרחי.

"סוהר" פירושו כל איש מאנשי השירות.

"שירות" פירושו שירות בתי הסוהר בממלכה.

"חומר אסודר" פירושו כל חומר שאסורה הכנסתו לבית-הסוהר או הוצאתו ממנו או אסור לאסיר לאחוז בו בהתאם לחוק זה.

"המנהל" פירושו הסוהר הבכיר שבידו נתון הפיקוח וההשגחה על בית-הסוהר וכולל כל סוהר או כל אדם אחר שנחמנה לנהל בית-הסוהר או לשאת בתפקידים המוטלים על המנהל, כולם או מקצתם.

פרק שני

סעיף 3 - בינון בתי הסוהר

(1) שר ההגנה רשאי להכריז בהודעה כי בנין כל שהוא או מחנה או מקום אחר בממלכה יהיה בית-סוהר בהתאם לחוק זה, וכן רשאי הוא להכריז כי יחדל מלשמש כבית-סוהר לשם ביצוע מטרת חוק זה.

(2) כל המבנים, המחנות וכל המקומות אשר בתאריך היכנס חוק זה לתוקפו משמשים בתי-סוהר - יראו אותם כבתי-סוהר לשם ביצוע המטרות שבפסקה הקודמת.

סעיף 4 - בתי סוהר זמניים

במקרים שנראה למנהל: -

(1) שמספר האסירים עולה על כח הקליטה של בית-
הסוהר בנוחות ואין זה מתאים להעביר חלק
הנוהר מהם לבית-סוהר אחר,

(2) שרצוי להקים מקלט זמני לשמירה בטוחה על
האסירים בהתחשב בפרוץ מחלה מדבקת בבית-סוהר
כל שהוא או מאיזו טיבה אחרת,

ייעשו הסידורים אשר יצווה המנהל בהסכמת שר ההגנה
לשם מתן מחסה ומשמר בטוח לאסירים שאין אפשרות
להחזיקם בבית-הסוהר שהוא באופן הולם ובטוח -
בבית-סוהר זמני, ובית-סוהר כזה ייחשב כבית-סוהר
לשם ביצוע המטרות בחוק זה.

פרק שלישי

ביקורת בתי הסוהר

סעיף 5 - ביקורת בתי הסוהר

- (1) (*) רשאי ראש הממשלה, שר הפנים, שר המשפטים או
כל אדם שנשלח על-ידי כל אחד מהם לבקר בית-
סוהר כלשהו. כן רשאי שר ההגנה למנות בני
אדם כשירים ומתאימים לביצוע משימה זו.
- (2) ראש החביעה הכללית זכאי לבקר בכל בתי-הסוהר
בממלכה; כן זכאים התובע הכללי, הממונה על
המחוז, שופטי בית משפט השלום לבקר כל אחד
בתוקף תפקידו בבית-סוהר כלשהו שבתחום איזורם.
- (3) מותר למנות נשים מבקרות לאגפי הנשים.
- (4) מותר למבקר כלשהו לבקר בכל עת בשעות היום
בבית-הסוהר אשר זכאי הוא לבקרו.

(*) פסקה זו תוקנה בהתאם לחוק מס' 47 לשנת 1953 שפורסם
בעתון רשמי גליון 1135 מתאריך 1.3.53.

פרק המישי

שירות בתי הסוהר וארגונו

סעיף 8 - כינון השירות

יכונן בממלכה שירות שיהיה נודע בשם "שירות בתי הסוהר" שימש להנהלתם של בתי הסוהר ולשמירתם הבטוחה של האסירים וכל הקשור בכך. שירות זה יהיה מורכב מאותו מספר סוהרים שיקבע שר ההגנה מדי פעם בפעם.

סעיף 9 - ביקורת בתי הסוהר ע"י שר ההגנה

שר ההגנה יערוך סיורים לשם ביקורת בכל בתי הסוהר בממלכה בעצמו או ע"י שליח מטעמו.

סעיף 10 - סמכויות הסוהרים ותפקידיהם

כל סוהר ישתמש באותן סמכויות וימלא אותם תפקידים שייקבעו, יציית לכל ההוראות והצווים המופנים אליו מדי פעם בפעם ע"י הממונים עליו בשירות והקשורים בביצוע תפקידו.

סעיף 11 - השימוש בנשק נגד האסירים בזמן מהומה או נסיון בריחה

זכאי סוהר כלשהו להשתמש בנשק נגד אסיר כלשהו: -

(1) בעת בריחתו או בנסותו לברוח.

(2) בעת השתתפותו במהומה משותפת או בנסותו לפרוץ או לשבור את הדלת החיצונית של בית-הסוהר או שער בית-הסוהר או החומה שמסביבו. רשאי הסוהר להמשיך להשתמש בנשק כל עוד נמשכת הפריצה המשותפת או הנסיון.

(3) בעת שהוא משתמש באלימות נגד סוהר כלשהו או כל אדם אחר, בתנאי שלא יפנה הסוהר לשימוש בנשק: -

- א. באופן המתואר בפסקה (1) דלעיל, אלא אם הייתה לו סיבה סבירה אשר מביאה אותו להאמין שאין באפשרותו למנוע בריחת האסיר באמצעי אחר ושהזכיר את האסיר כי עומד הוא להשתמש בנשק נגדו.
- ב. באופן המתואר בפסקה (3) דלעיל, אלא אם הייתה לו סיבה סבירה אשר מביאה אותו להאמין כי חיו או חיי אדם אחר נמצאים בסכנה או שהוא צפוי לחבלה גופנית חמורה.
- ג. אסור לסוהר להשתמש בנשק נגד אסיר בנוכחות הממונה עליו, באופן המתואר בסעיפים א' ו-ב' דלעיל אלא עפ"י פקודת הממונה האמור.
- ד. שמטרת השימוש בנשק עפ"י סעיף זה היא לשחק תנועת האסיר עד כמה שאפשר אך לא להרגו.

סעיף 12 - איסור כניסת סוהרים לתאי האסירים בלילה

אסור לסוהר כלשהו להכנס לתא איזה שהוא של אסיר בלילה, אלא בחברת סוהר אחר. אין הדבר אמור במקרה של מחלה או מצב חירום.

סעיף 13 - איסור כניסת סוהרים זכרים לתאי האסירות

אסור לסוהר זכר כלשהו להכנס לתא של אסירה בלילה אלא בחברת הסוהרת הראשית או אחת הסוהרות.

פרק שישי

ה א ס י ר י ם

קבלת אסירים ומאסרם

סעיף 14 - קבלת האסירים

(1) אסור לקבל אדם כלשהו לבית-הסוהר מבלי שיהיה מלווה בצו מעצר, צו תפיסה, צו מאסר או פקודה לביצוע גזר דין או החלטה להוצאה לפועל.

אסור לקבל לבית-הסוהר ילד של אסירה עם
אמו אלא אם היה גילו פחות מ-5 שנים ואין
לו מפרנס.

(2) על המנהל לאמת שהאסיר אמנם הוא אשר מופיע
בצו או בפקודה ושהם חתומים בחתימת הרשות
המוסמכת ועונים על דרישות החוק מכל הבחינות.

סעיף 15 - בדיקה רפואית לאסיר עם קבלתו לבית-הסוהר

הרופא יבדוק כל אסיר בנפרד, בהקדם האפשרי, לאחר
קבלתו לבית-הסוהר וירשום מצב בריאותו מלבד שאר
הפרטים הקבועים. יבודד אותו, במידת האפשר, מכל
האסירים עד שתערך בדיקתו כאמור.

סעיף 16 - חיפוש אצל האסיר עם קבלתו לבית-הסוהר

(1) ייערך חיפוש אצל אסיר כלשהו עם קבלתו
לבית-הסוהר, ובאותם זמנים לאחר מכן שייקבעו,
ויילקחו ממנו כל החומרים האסורים.

(2) החיפוש אצל אסירה ייערך ע"י סוהרת.

סעיף 17 - רישום פרטים

עם קבלת אדם כלשהו לבית-הסוהר ינקוט המנהל בצעדים
לרישום הפרטים שנקבעו בקשר אליו.

סעיף 18 - שמירת כספי האסיר וחפציו האחרים אצל המנהל

כספים, בגדים וחפצים אחרים שיובאו לבית-הסוהר
ע"י אסיר כלשהו או שישלחו לבית-הסוהר לשימוש,
לא יורשה לו להחזיק בהם, אלא יישמרו אצל המנהל
אשר ירשום אותם וימסרם לאסיר בעת שחרורו.

סעיף 19 - הפרדה בין אסירים לאסירות

אסירים ואסירות ייכלאו בחלקים נפרדים של בית-
הסוהר, באופן שיימנע בעדם מלהתראות ומלבוא בקשר
או מלשוחח.

ימוינו האסירים מכל מין - לקבוצות הבאות, במידה שיאפשר זאת שיכון בית-הסוהר: -

- (1) יבודדו עצורים משפוטטים.
- (2) יבודדו אסירים שלא הגיעו לגיל 16 מאנשים אשר עברו גיל זה.
- (3) יבודדו נידונים במשפטים אזרחיים מנידונים פליליים.

שמירה על אסירים והעברתם

כל אסיר בבית-סוהר כלשהו, יראו אנתו במשמר חוקי הנתון בידי המנהל והם נתונים למשמעת בית-הסוהר וחקנותיו כל זמן מאסרם, בין שהם נמצאים בתחום בית-הסוהר או מחוצה לו.

רשאי שר ההגנה להורות בצו כללי או אנדבידואלי להעביר אסיר כלשהו מבית-סוהר אחד למשנהו, ואם הועבר האסיר לבית-סוהר שלא נקוב שמו בפקודה או בצו, יראו באותה פקודה או בצו, כהרשאה מספקת להעברת האסיר לבית-סוהר שצויין בפקודת ההעברה, להחזיקו במאסר שם וכן לביצוע גזר-הדין שנקבע בפקודה או בצו או החלק הנותר מהתקופה שנידון.

במקרה שתארע מחלה מדבקת או מנגעת באחד מבתי-הסוהר, מותר להעביר אסיר כלשהו מאותו בית-סוהר למקום אחר, אף על-פי שאותו מקום לא הוכרז עליו כבית-סוהר בהתאם לחוק זה. העברה זו תבוצע לפי פקודה חתומה ע"י שר ההגנה, או שליחו או לפי פקודת המגהל במקרי חירום. ואותו מקום יראו אותו - כל עוד יוחזק בו האסיר - כחלק מבית-הסוהר שממנו

הועבר האסיר. עם חלוף המחלה יוחזר האסיר לבית-
הסוהר ממנו הועבר.

סעיף 24 - העברת אסירים בלתי שפויים

נוכח המגהל לדעת שאסיר כלשהו אינו שפוי בדעתו,
עליו להודיע על כך, באופן מידי, לרופא כדי
שיבדוק את מצבו השכלי. אם הוציא הרופא תעודה
חתומה על ידיו, ישלח המנהל העתק מאותה תעודה
לשר ההגנה.

השר רשאי להוציא צו בכתב למנהל בית-הסוהר בדבר
העברתו המיידית של האסיר למקום מתאים לאחזקת
בלתי שפויים לשם טיפול בהם - בין בחחום אחד
מבתי-הסוהר ובין בחחום מקום אחר. האיש יישאר
במקום שהועבר אליו עד שיאשר הרופא כי אותו
אסיר נשתפה בדעתו. אז יוחזר ויימסר למשמרתו
של מנהל אותו בית-סוהר עפ"י צו משר הבטחון,
וזאת באם טרם תמה תקופת מאסרו.

סעיף 25 - העברת אסירים חולים לבית חולים

חלה אסיר במחלה קשה ואין בבית-הסוהר בו הוא
מוחזק מקום מתאים לטיפול בו, רשאי המנהל,
בהסתמכו על תעודת הרופא לצוות על העברת אותו
אסיר לבית חולים.

סעיף 26 - הגשת דו"ח חודשי על-ידי הרופא

הועבר אסיר לבית החולים לפי הקביעות בסעיף
הקודם, יראו אותו כנמצא במשמר חוקי כל עוד
שהוא נמצא בבית החולים. על רופא בית החולים
לשגר למנהל בסוף כל חודש תעודה חתומה בידו,
בה יחווה דעתו בדבר נחיצות השארת האסיר בבית
החולים או העברתו מבית החולים לבית-הסוהר.

סעיף 27 - נקיטת אמצעים למניעת המלסות האסירים

על המנהל לנקוט באמצעים הדרושים לשמירה על
אסיר כלשהו, בהיותו בטיפול בבית החולים ושלא
יעשה מעשה - שלדעת הרופאים - עלול להזיק
לבריאות אותו אסיר.

העסקת אסירים

סעיף 28 - עבודה

- (1) מותר להעביד אסיר שנידון למאסר עם עבודה פרך בחוץ תחומי בית-הסוהר או מחוצה לו או בכל מקום בממלכה, ומותר להשתמש בו בכל עבודה שתקבע.
- (2) מותר להעביד אסירים נידונים למאסר בלבד, בעבודות קלות.
- (3) אסור להעביד אסירות מחוץ לבית-הסוהר אלא ברשות הרופא, ואין להעבידן בעבודות בלתי מתאימות לנשים.
- (4) אסירים יועסקו חתה פיקוח המנהל.

הפחתת תקופת המאסר

סעיף 29 - הפחתת תקופת המאסר

במגמה לעודד את האסירים לשפר התנהגותם ובמגמה לפחח אצלם רוח אהבת העבודה ולהקל את היחס אליהם באופן שצפוי ממנו תיקונם, יעשו כל בתי-הסוהר את הסידורים הדרושים אשר יאפשרו לכל אסיר שפוט למאסר של חודש או יותר או למעצר או לעבודת פרך עפ"י גזר-דין אחד או גזר-דין רצופים, לזכות בשחרור לאחר שנותר לו מכל התקופה שנגזרה עליו לא יותר מרבע.

סעיף 30 - פריבילגיות לאסירים אזרחיים ופלייליים לפני משפטם

מותר להרשות לאסיר אזרחי או עצור פליילי לקבל מנה מיוחדת של מזון וכן מיטה ושלוש שמיכות.

סעיף 31 - חומרים אסורים ותקשורת

- (1) יהיה למונח המוזכר בסעיף זה הפירוש שלהלן זולת אם ההוכחה הראתה דבר אחר: -

מונח "חומר-אסור" יכלול כספים, בגדים, מזון, משקה, טבק בכל צורה מצורותיו, כלים וכל חומר אחר שהוכרז עליו בחומר אסור.

- (2) אסור להכניס לבית-הסוהר חומר כלשהו או להוציאו ממנו אלא באם חוק זה או תקנה שהוצאה על פיו, מתירים הכנסתו אליו והוצאתו ממנו.
- (3) אסור לאסיר כלשהו לאחוז בכל חומר שאסור עפ"י חוק זה או תקנה מחקנותיו.
- (4) רשאי סוהר לבדוק כל הדברים המובאים לבית-הסוהר או המוצאים ממנו. מותר לו להעמיד ולחפש כל אדם שהוא חושד בו כי מכניס לבית-הסוהר חומר אסור או מוציאו ממנו, ומותר לו לצוות להעמידו ולחפשו. ואם נמצא ברשות האדם חומר כנ"ל, על הסוהר להודיע על כך מיד למנהל.
- (5) נמצא באחיזת אסיר חומר אסור, מותר למנהל להחרימו.
- (6) אסור לאיש כלשהו להביא לאסיר כלשהו, או להכניס, או להעביר, או לזרוק, או להפקיד, או להוציא, או להעביר, או לזרוק החוצה, או להעביר לאסיר או לאיש אחר מאסיר או לו או במקומו חומר אסור. עשה אדם כלשהו אחד המעשים הנ"ל, או ניסה לעשותו, רשאי המנהל להחרים את החומר האסור.
- (7) כספים אשר הוחרמו לפי קביעותיו של סעיף זה ייזקפו לזכות הכנסות המדינה בתור הכנסה שלה.
- (8) חומר פרט לכספים אשר הוחרמו לפי קביעותיו של סעיף זה, ינהגו בהם באחת הצורות דלקמן:-
- א. באם ניתן להשתמש בחומר לטובת האסירים הראויים לכך, יעשה כך הדבר בהתאם להוראות המנהל.

ב. באם לא ניתן להשתמש בחומר לטובת האסירים הראויים לכך ינהגו בו באחת מהצורות הבאות:-

(א) יושמד בפיקוח המנהל באם אין לו ערך כספי.

(ב) יימסר למפקד המשטרה האחראי לתחנת המשטרה הקרובה לשם מכירת החומר, במידה ויש לו ערך כספי, ותזקף החמורה להכנסות המדינה בתור הכנסה שלה, לאחר הורדת ההוצאות של המכירה.

(9) אסור לאדם כלשהו לקיים קשרי ידיעות עם אסיר כלשהו אלא בהתאם לתקנות ולפקודות אשר מסדירות קשרי ידיעות אלה.

(10) מבלי לפגוע בהחרמה שתערך בהתאם לקביעות סעיף זה, ייענש כל מי שעבר על אחת מהפסקאות (2), (3), (6) לכשירשע - בקנס שלא יעלה על שלושים דינר או למאסר לתקופה שלא תעלה על ששה חודשים או בשני העונשין.

ביקורים ותקשורת

סעיף 32 - ביקור אסירים וקשרי ידיעות עמם

(1) בכפוף לסידורים שיקבע המנהל מותר לאסיר כלשהו לקבל ביקור של ידיעים בתחום ראייתו ושמיעתו של אחד הטוהרים.

(2) לכשיהיה אסיר חולה באופן רציני וירצה שקרוב או ידיד כלשהו יבקרוהו, מותר למנהל בהמלצת הרופא, לאשר בכתב שאותו ידיד או קרוב יבקר אותו.

(3) כל האסירים המחכים לשפיטה חינתן להם כל האפשרויות הסבירות להתכתב עם ידידיהם או יועציהם המשפטיים וכן יהיו רשאים בכפוף לתקנות כלשהן שהוחקנו עפ"י חוק זה, לכתוב ולקבל מכתבים וספרים.

(4) יורשה לאנשי דת להיכנס לבית-הסוהר בזמנים מתאימים כדי לבקר אסירים שירצו בשירותיהם ואפשר יהיה להתיר להם לערוך טקסי פולחן באותן שעות ובאותם מקומות שיקבע המנהל.

חיפוש אצל מבקרים ורישום שמותייהם - סעיף 33

הסוהר האחראי לבית-הסוהר ירשום אח שמו ואת כתובתו של מבקר כלשהו אשר נכנס לבית-הסוהר בפנקס שייועד לחכליה זו ואם היתה לו סיבה סבירה לחשוד באחד המבקרים, רשאי הוא לחפש או לגרום לכך שיחפשו אותו (באם הוא זכר) וכך יהיה רשאי להורות לסוהרת ראשית או לסוהרת לחפש מבקרת נקבה, ואין לבצע חיפוש כזה בנוכחות אסיר כלשהו או מבקר אחר. במקרה שהמבקר יסרב לציית לחיפוש, יהיה הסוהר האחראי לבית-הסוהר רשאי לסרב מלהכניס אותו מבקר וטעמי אותו סירוב יירשמו בפנקס האמור.

אסירים שנידונו למיתה

השגחה על אסירים נידונים למיתה - סעיף 34

(1) אסיר שנידון למיתה יבודד, עד כמה שאפשר, מאסירים אחרים ויהיה החזת השגחה מתמדת יומם ולילה.

(2) לא יורשה לאדם כלשהו, למעט סוהרי בית-הסוהר, הרופא, שופט מבקר או אחד מאנשי הדת עליה נימנה האסיר - מלבוא בקשר עם אותו אסיר אלא לאחר שקיבל על כך רשיון בכתב מאת המנהל.

מ ש ט ע ת

עבירות האסיר - סעיף 35

המעשים הבאים נחשבים עבירות בית-סוהר אם ביצע אותם אסיר כל שהוא: -

- (1) ריב עם אסיר אחר.
- (2) הגשת כל תלונה שאין לה יסוד.
- (3) האשמת שווא על סוהרי בית-סוהר בחשובה לשאלה כל-שהיא בקשר לבית-הסוהר או המשמעת הנהוגה בו, או מתן חשובה כוזבת על שאלה כל-שהיא שהציג לו סוהר.
- (4) עשיית מעשה, העלול לעורר אצל סוהרים ואסירים בהלה שלא לצורך.
- (5) סירוב לצעוד לפי פקודה בשעת תנועה בבית-סוהר או הליכה לעבודה או חזרה ממנה.
- (6) סירוב לאכול את המזון שנקבע בלוח התזונה של בתי-הסוהר.
- (7) אכילה ללא זכות של מזון שלא נועד לו או לקיחת חלק ממנו שנועד, לאסירים אחרים, או הוספה עליו.
- (8) העברת מזון מהמטבח או מחדר האוכל, ללא רשות מסוהר, או אי-ציות לפקודה כל-שהיא בדבר חלוקת מזון ומשקה.
- (9) השמדת מזון במזיד או השלכתו ללא פקודה.
- (10) הוספה לתוך מזון או משקה חומר כל שהוא העלול לעשותו בלתי בריא או חסר טעם.
- (11) הזנחה מללבוש הבגדים שניתנו לו או סירובו ללבוש אותם או החלפת חלק כל שהוא מהם בבגדי אסירים אחרים או הוספת חלק כל שהוא, השלכתו, השמדתו או שינויו.
- (12) הסרה, שינוי או טשטוש של מספר או סימן היכר מחובר או נשוא על בגדיו.

- (13) הזנחה או סירוב לשמור על נקיון גופו, או אי-ציותו לפקודה כל שחייב בדבר גזיזת שערו או קילוחו.
- (14) הזנחה או סירוב לשמור על נקיון הבגדים, השמיכות, כלי המיטה או אי-ציותו לפקודה כל שהיא בדבר סידורם או השימוש בהם.
- (15) שליחת-יד בדרך כלל שהיא במפעולים, מנורות או אורות הנמצאים בבית-הסוהר או שליחת-יד ברכוש אחר לא לו.
- (16) גניבת בגדי בית-הסוהר או חלק כל שהוא מצידוד בית-הסוהר השייך לאסיר אחר.
- (17) גרימת מיטרד בחלק כל שהוא של בית-הסוהר.
- (18) השחתת פני הקירות, הרהיטים או רכוש אחר של בית-הסוהר או גרימת נזק להם.
- (19) ריקה על האדמה, דלתות או קירות או על כל חלק מחלקי בניני בית-הסוהר או על כל חומר מחומרי בית-הסוהר או לכלוכם בכל אופן אחר.
- (20) סיאוב במזיד של הבאות, בחי הכסא או מקומות הרחצה או המרחץ.
- (21) חדלון או סירוב מלנהוג בזהירות הראויה בכלי עבודה, בבגדים או בחומרים אחרים שהם רכוש הממשלה, או חזקתם, השמדתם או המעילה בהם.
- (22) גרימה במזיד של מחלה, חבלה או נכות לעצמו.
- (23) גרימת מעשי אלימות, מרידה או אי-הושטח עזרה לדכויים.
- (24) השתתפות בתקיפת סוהר כל שהוא או על אסיר.
- (25) חדלון או סירוב מלעזור לסוהר כל שהוא במקרה של נסיון המלטות אסיר כל שהוא או בעת תקיפת אותו סוהר או אסיר אחר.

- (26) אי-ציות להוראה או לפקודה חזקה כל שהיא שניתנו ע"י סוהר כל שהוא, או חלוקן או סירוב מלבצע חובות שהוטלו עליו בצורה שנקבעה.
- (27) יחס זלזול לסוהר כל שהוא או למבקר כל שהוא או לאדם אחר אשר עובד בעבודות הקשורות בביח-הסוהר.
- (28) איטיות, רשלנות, אי-איכפתיות או סירוב לעבוד.
- (29) עזיבת החא שלו או מקום אחר שנקבע לו, או מקום עבודתו ללא רשות.
- (30) אחיזתו בחפץ כל שהוא שאין הוא זכאי לאחוז בו.
- (31) תקיפת אחר או שימוש בכח זרוע פלילי נגדו.
- (32) קילול או חירוף אחר או הקמת רעש ללא צורך.
- (33) החנהגות מגונה או בלתי מוסרית.
- (34) העלבה, איומים או ניבול פה.
- (35) התחלות.
- (36) האשמה כוזבת במזיד על סוהר או אחד האסירים.
- (37) הימלטות, קשירת קשר להימלטות או סיוע לאחר להימלטות.
- (38) נסיון לעבור עבירה כל שהיא מהעבירות הנזכרות לעיל.
- (39) סיוע לעבור עבירה כל שהיא מעבירות בית-סוהר.
- (40) כל מעשה, החנהגות, הפרעת סדר או הזנחה אחרים הפוגעים בסדר הטוב או בכללי המשמעת שלא ניתן להם איזכור בפסקאות הקודמות.

שר ההגנה, מנהל או סוהר שהסמיכם שר ההגנה תהיה להם סמכות לשמוע ולהכריע באשמה כל שהיא בגין עבירת בית-סוהר כל שהיא שיוחסה לאסיר כל שהוא. השר, המנהל או הסוהר רשאים להעניש אסיר כל שהוא לאחר שהורשע בביצוע עבירת בית-סוהר באבדן חלק מהתקופה שהופחתה מגזר-הדין שלו, שלא יעלה על שבעה ימים, בכליאה בצינוק עם תזונת עונשין או בלעדיה שלא תעלה על ארבעים ושמונה שעות, או בהטלת תזונה מופחתת משך זמן שלא יעלה על ארבעה ימים או בכבילתו באזיקים משך זמן שלא יעלה על חודש אחד או בהטלת יותר מעונש אחד מעונשים אלה.

סעיף 37 - עבירות חמורות או חוזרות ונשנות

שר ההגנה, מנהל או סוהר שהוסמכו ע"י השר, רשאים לאחר חקירה ודרישה כהלכה, להטיל אחד העונשין הבאים או יותר, במקרה של עבירה חמורה או חוזרת ונשנית: -

- (1) כליאה בצינוק עם תזונת עונשין או בלעדיה למשך תקופה שלא תעלה על 14 יום.
- (2) תזונה מופחתת למשך תקופה שלא תעלה על 28 יום.
- (3) אבדן חלק מהתקופה שהופחתה מגזר-הדין שלא יעלה על 28 יום.
- (4) עונש גופני.

וזאת בתנאי: -

- א. כליאה בצינוק לא תמשך ברציפות יותר משבעה ימים וחייבת לעבור הפסקה של שבעה ימים לפני תקופה נוספת של כליאה בצינוק פעם נוספת.
- ב. אם נידון העבריין לתזונת עונשין למשך תקופה העולה על ארבעה ימים, לא תוטל עליו תזונת העונשין ליותר משלושה ימים רצופים, והפסקה של שלושה ימים תעבור עד שתחזור ותוטל עליו פעם נוספת.

ג. אם נידון העבריין לתזונה מופחתת לחקופה
העולה על שבעה ימים לא חוטל עליו התזונה
המופחתת ליותר משבעה ימים רצופים והפסקה
של שלושה ימים העבור עד שתחזור וחוטל עליו
פעם נוספת.

סעיף 38 - אסיר מורשה ללמד זכות על עצמו

לא יוטל עונש על האסיר אלא לאחר ותנתן לו האפשרות
לשמע את האשמה וההוכחות נגדו וללמד זכות על עצמו.

סעיף 39 - עונש גופני

(1) עונש גופני לא יוטל אלא אם היתה העבירה
אחת העבירות הבאות: -

א. מרידה או נסיון מרידה; או

ב. שימוש במעשה אלימות כלפי כל אדם.

(2) נערכה חקירה בדבר ביצוע פשע העשוי לחייב
הטלת עונש גופני, תמסר העדות בשבועה ותרשם.
שר ההגנה, מנהל כל שהוא שהוסמך על-ידינו או
סוהר כל שהוא שהוסמך באופן האמור יוסמכו להש-
ביע את מוסר העדות בעת גביית עדות כזו. באם
החקירה לא נערכה ע"י השר ישלח האיש פרטי-כל
העדות שגבה בצירוף המלצותיו לקבלת אישור
השר.

(3) גזר-דין של עונש גופני יהיה ללקות בבת אחת
בקנה או במכשיר אחד שיאשרו שר ההגנה. גזר-
הדין יקבע את מספר המלקות שלא יעלה על
עשרים וארבע וכל עונש גופני חייב לקבל את
האישור הנ"ל.

(4) עונש גופני לא ייגזר על אדם כל שהוא מבני
האדם שלהלן: -

א. נשים;

ב. גברים שנידונו למיתה;

ג. גברים שגילם מעל 45.

(5) גזר-דין של עונש גופני לא יוצא לפועל אלא בנוכחות הרופא ולאחר שהוא אישר, בעקבות בדיקת האסיר, כי מצב בריאותו יאפשר לו לשאת בעונש הגופני אשר יבוצע בו.

(6) רשאי הרופא, בעת ההוצאה לפועל של העונש הגופני, לאסור ביצוע שארית גזר-הדין אם נוכח לדעת כי אין האסיר יכול לשאת את העונש שהוא ללא סיכון לנכות קשה או תמידית.

סעיף 40 - שפיטת האסיר בגין עבירת בית-סוהר

אפשר להאשים אסיר בפני בית המשפט הנוגע בדבר על עבירה כל שהיא של משמעת בית-הסוהר ואתו בית משפט רשאי לגזור על העבריין מאסר לתקופה שלא תעלה על ששה חודשים שיחל לרצותה לאחר תום מועד גזר-הדין הקודם, בתנאי כי שום דבר האמור בחוק זה לא יתבאר כפוטר אסיר כל שהוא עד היותו נתבע על עבירה כל שהיא בדרך החוק הרגילה, ובתנאי כי שום אסיר לא ייענש פעמיים על אותה עבירה.

סעיף 41 - (חוק 1963/31)

לשר ההגנה סמכות לשחרר אסיר אשר נידון למאסר עולם עם עבודת פיתך לאחר שריצה תקופה של עשרים שנה והיתה התנהגותו טובה.

שחרור אסירים

סעיף 42 - המנהל האחראי לשחרור אסירים

המנהל האחראי לבית-הסוהר, הוא הממונה על שחרור כל אסיר הנמצא בבית-הסוהר מיד לכשיגיע מועד שחרורו.

סעיף 43 - שחרור אסירים

ישוחררו כל האסירים בצהרי היום בו חל מועד שחרורם - בתנאי שאסיר נוצרי שמועד גזר-דינו

תם ביום א', או אסיר מוסלמי שמועד גזר-דינו תם ביום ו'. ותקופת המאסר שבוע ויותר, ישוחרר ביום הקודם ליום הנ"ל.

סעיף 44 - בדיקת האסירים ע"י הרופא לפני העברתם או שחרורם

הרופא יבדוק כל האסירים לפני העברתם מבית-סוהר אחד למשנהו או לבית חולים לחולי-נפש או בעת שחרורם. אסיר הסובל ממחלה קשה או חמורה לא ישוחרר אלא אם כן ביקש זאת.

פרק שביעי

סעיף 45 - סמכות להתקין תקנות

הממשלה מוסמכת בהסכמת המלך להתקין תקנות בענינים הבאים: -

- (1) חובותיהם של הסוהרים ושאר העובדים בבתי-סוהר, סמכויותיהם והתנהגותם והענשת סוהרים או עובדים אלה.
- (2) חובותיהם וסמכויותיהם של מבקרי בתי-סוהר מחוץ לאלה שבתוקף תפקידם.
- (3) בדיקה רפואית של האסירים והטיפול בהם.
- (4) אמצעי מנע נגד החפשות מחלות מדבקות בבתי-סוהר.
- (5) הקמת צינוקים וקביעת פרטיהם.
- (6) סיווג בתי-סוהר לסוגים ודרגות.
- (7) השמירה על האסירים, סיווגם וקביעת שעות העבודה, אופן העסקתם, יחס מיוחד שיוענק להם, בידודם מאחרים, מזונם, לבושם, חינוכם, משמעתם, שחרורם, היחס אליהם והבאתם לתקון דרכם.

- (8) קביעת החומרים האסורים, החרמתם, השימוש בהם.
- (9) הפחתת תקופת המאסר כתוצאה מהתנהגות טובה.
- (10) יתר העניינים אשר חוק זה מאפשר להתקין תקנות לגביהם.
- (11) כל דבר המחייב הסדר למען ביצוע נאות של החוק או לטיב הנהלתם, יעילותם של הסוהרים, או לטיב הנהלת בתי-הסוהר והפיקוח עליהם או למשמעת האסירים וסדרי השמירה עליהם לא רק בבתי-הסוהר אלא גם חוץ כדי ביצוע עבודה מחוץ לחגום בתי-הסוהר.

סעיף 46 - ב ט ו ל י ם

החוקים והתקנות הבאים מבוטלים בזה: -

- (1) חוק בתי הסוהר משנת 1927 וכל התקונים המאוחרים ביחס לחוק זה. החוק פורסם בע.ר. 157.
- (2) תקנות בתי-הסוהר משנת 1927 שפורסמו בע.ר. מס' 157.
- (3) תקנות שהוחקו לפי סעיף 5 (א) לחוק בתי-הסוהר משנת 1927 שפורסמו בע.ר. 178.
- (4) תקנות בקשר עם מקומות בתי-הסוהר שפורסמו בע.ר. 213.
- (5) תקנות בהתאם לסעיף 14 (א) לחוק בתי הסוהר משנת 1927 שפורסמו בע.ר. 394.
- (6) תקנות בהתאם לסעיף 3 לחוק בתי-הסוהר משנת 1927 שפורסמו בע.ר. 477.
- (7) תקנות העסקת האסירים שפורסמו בע.ר. 31.
- (8) תקנות הוראה מקצועית אצל האסירים שפורסמו בע.ר. 679.

- (9) חוק בתי-הסוהר מס' 3 לשנת 1946 שפורסם בע.ר. (א"י) מס' 1472.
- (10) חוק בתי-הסוהר (מתוקן) מס' 29 משנת 1947 שפורסם בע.ר. (א"י) מס' 1588.
- (11) חוק בתי-הסוהר (מתוקן) מס' 61 משנת 1947 שפורסם בע.ר. (א"י) מס' 1637.
- (12) תקנות בתי-הסוהר שפורסמו בכרך 3 של חוקי א"י עמוד 2567.
- (13) תקנות (יחס מיוחד בבתי-סוהר) משנת 1934 שפורסמו בע.ר. (א"י) מס' 490 תוספת ב'.
- (14) תקנות בתי-הסוהר משנת 1935 שפורסמו בע.ר. (א"י) מס' 540 תוספת ב'.
- (15) תקנות בתי-הסוהר (תיקון) משנת 1936 שפורסמו בע.ר. (א"י) מס' 583 תוספת ב'.
- (16) תקנות בתי-הסוהר (תיקון) משנת 1938 שפורסמו בע.ר. (א"י) מס' 749 תוספת ב'.
- (17) תקנות בתי-הסוהר (תיקון) משנת 1938 שפורסמו בע.ר. (א"י) מס' 797 תוספת ב'.
- (18) תקנות בתי הסוהר (תיקון) משנת 1945 שפורסמו בע.ר. (א"י) מס' 1390 תוספת ב'.
- (19) תקנות בתי-הסוהר (תיקון) משנת 1946 שפורסמו בע.ר. (א"י) מס' 1540 תוספת ב'.
- (20) תקנות בתי-הסוהר ומוסדות לעבריינים שפורסמו בכרך 3 של חוקי א"י עמ' 2584.
- (21) תקנות בתי-הסוהר ומוסדות לעבריינים (תיקון) משנת 1938 שפורסמו בע.ר. (א"י) מס' 708 תוספת ב'.
- (22) תקנות המוסד לעבריינים שפורסמו בכרך III של חוקי א"י עמ' 2585.

- (23) תקנות מוסדות לעבריינים צעירים (תיקון)
משנת 1935 שפורסמו בע.ר. (א"י) 555
חוספת ב".
- (24) תקנות המוסד לעבריינים (תיקון) משנת
1938 שפורסמו בע.ר. (א"י) מס' 800.
- (25) כל מעשה חקיקת ארץ ישראלי או ירדני
שפורסם לפני חוק זה במידה ויש בהם סתירה
לחוק זה.

סעיף 47 - ראש הממשלה ושרי המשפטים וההגנה ממונים על
ביצוע חוק זה.

4.1.1953

עבדול רחמן אלושיידאת

סולימאן עבדול רזאק טוקאן

איברהים האשם

אנוור נוסיבא - שר ההגנה

רווחי עבדול האדי - שר המשפטים

חופיק אבו אלהודה - ראש הממשלה

תרגום מערבית

תקנות בתי הסוהר (1)

تظام السجون

בהתאם לסעיף 44 לחוק בתי הסוהר (חוק מס' 33 לשנת 1953) ובחוקף החלטת הממשלה מתאריך 19.12.1954, הוחלט - בשם הוד מלכותו המלך - לאשר את התקנות הבאות ולפרסמן.

תקנות בתי-הסוהר

תקנות מס' (1) לשנת 1955

מוצאות בהתאם לסעיף 44 לחוק בתי הסוהר מס' 33 לשנת 1953

סעיף 1 - תקנות אלה ייקראו (תקנות בתי-הסוהר לשנת 1954) ויוחל לפעול לפיהן מחאריך פרסומן בעתון הרשמי.

פרק ראשון

סיווג בתי-הסוהר

סעיף 2 - יסווגו בתי-הסוהר בממלכה לשלושה סוגים: -

- א. בית-הסוהר הראשי וישכון ברבת עמון.
- ב. בתי-סוהר 'מחוזיים'.
- ג. בתי-סוהר נפתיים.

פרק שני

תפקידי הסוהרים והאנשים האחרים המוסקים בבתי-הסוהר.

סעיף 3 - הסוהרים אחראים ל-:

- א. זהויים של האסירים ע"י טביעת אצבעות וסימנים גופניים ורשום פרטים אישיים אודות שפוטם לשבוע או יוחר בגין עבירות מוסר.

(1) פורטמו בעתון הרשמי מס' 1207 מיום 1.1.1955

- ב. חיפוש אסירים ואחרים הנכנסים והיוצאים מבתי-הסוהר והפיקוח עליהם.
- ג. איטור הכנסת כל דבר לבית-הסוהר או הוצאתו ממנו שלא הותר רשמית.
- ד. קבלת כל הכספים והתכשיטים שברשות האסירים הנכנסים לבית-הסוהר, מסירתם לאחראים על שמירת הפקדונות ומתן קבלות לבעליהם.
- סעיף 4 - אסור לשלוח אסירים לעבודות הוץ, לבתי-משפט, למרפאות או לשחרר את אלה שהוחלט על שחרורם, אלא ע"י הסוהר האחראי לאותו בית-סוהר או שמייצג אותו.
- סעיף 5 - פרט לפקידי בית-הסוהר או המבקרים שמונו ע"י שרי ההגנה והפנים, אין להתיר לאדם כל שהוא להכנס לבית-הסוהר או לבקר את האסירים אלא עפ"י רשיון מיוחד ממנהל בית-הסוהר, ממפקד המחוז או ממפקד הנפה.
- סעיף 6 - סוהר או איש אחר המועסק בבית-הסוהר ישחמש בסמכויות המוענקות לו, ימלא את התפקידים המוטלים עליו ויצטיית לכל ההוראות והפקודות החוקיות הקשורות בחובות תפקידו - הניתנות מפעם לפעם ע"י הממונים עליו.
- סעיף 7 - סוהר או איש אחר המועסק בבית-הסוהר ייענש ע"י מנהל בית-הסוהר או מפקדי מחוז או נפה בהתאם לסמכויותיהם בגין כל מחדל או הזנחה במלוי תפקידו.

פרק שלישי

העסקת אסירים

- סעיף 8 - א. מותר להעסיק כל אסיר שפוט למאסר, פרט לאלה הנזכרים בפסקה ו' של סעיף זה, בעבודות בתחום בית-הסוהר או מחוצה לו לטובת הכלל.

- ב. בתנאי שהאסיר מסוגל לעבודה ושלא תהא אותה עבודה מאמצת או מזיקה לבריאותו.
- ג. סירב אסיר למלא עבודה המוטלת עליו בהתאם לפסקה הקודמת יאולץ לבצעה.
- ד. אסור להעסיק אסירים בעבודות בית מחוץ לכוחלי בית-הסוהר.
- ה. מותר שאסירים יבצעו עבודות פרטיות עבור קציני ואנשי הצבא הערבי, לאחר קבלת הסכמת שר ההגנה לכך או מי שהוסמך על-ידיו. בתנאי ששכר העבודה ישולם לשרות בתי-הסוהר למטרת שיפור המלאכה ומצב האסירים.
- ו. אין להעסיק נידונים בגין פשעים פוליטיים או בגין חוב.
- ז. שעות העבודה הן שמונה ליום ואין תנאי שיהיו רצופות.

פרק רביעי

י ח ס מ י ו ח ד

- סעיף 9 - אסיר שהוענק לו יחס מיוחד ע"י בית המשפט, יהיו לו הפרבילגיות הבאות: -
- (1) יותר לו לקבל מזונו מחוץ לבית-הסוהר, בתנאי שיהיה באותה כמות ומאותו סוג תזונה הניתן בבית-הסוהר וכן באותן שעות שיקבעו הסוהרים ויהיה המזון נתון לבדיקה ולהגבלות הכרחיות.
 - (2) יותר לו ללבוש בגדיו הפרטיים וכן להביא כלי מיטה פרטיים.
 - (3) אסיר שהוענק לו יחס מיוחד יציית לכל תקנות בית-הסוהר וימלא כל התפקידים אשר יטילו עליו הסוהרים.

סעיף 10 - חזרו וגשנו עבירות ע"י אסיר שהוענק לו יחס מיוחד, זכאי סוהר להמליץ בפני בית המשפט אשר הוציא את פסק הדין לבטל את היחס המיוחד.

פרק חמישי

מניעת התפשטות מחלות מדבקות

סעיף 11 - אסירים שפוטים ואחרים יתרחצו ביום הכנסתם לבית-הסוהר, ייבדקו ע"י רופא בית-הסוהר אשר יאשר שאינם נגועים במחלות מדבקות, וזאת לפני העברתם לתא כל שהוא בבית-הסוהר. נתגלה אחרי-כן שאסיר נגוע במחלה מדבקת יבודד בבית-החולים של בית-הסוהר עד שישתכנע הרופא כי האסיר הבריא.

סעיף 12 - מדי יום ייערך נקיון כללי בבית-הסוהר ע"י שימוש בחומרי חטוי למיניהם. אחת לשבוע יכובסו בגדי האסירים ויתוטו באדים וכן חנתן האפשרות לאסירים להתרחץ אחת לשבוע.

פרק ששי

הקמת תאי בידוד (צינוקים)

סעיף 13 - א. מותר לסוהר בהסכמת שר ההגנה להקים תאים מיוחדים לבידוד האסירים המסוכנים והמרדנים.

ב. אורך התא שנים עד שנים וחצי מטר, רוחבו 90 ס"מ עד 120 ס"מ וגובהו לא פחות משנים וחצי מטר. קירות התא ייבנו מאבן ומלט עם דלת מברזל מסורגת כדלתות בית-הסוהר.

20.12.1954

איברהים
האשם

אחמד אלטראונה

סלימן עבד אלרזאק
טוקאן

הזאע אלמג' אלי סגן ראש הממשלה ושר המשפטים	ח' לוס' אלה' ירי שר הכלכלה והפיתוח	האשפ אלג' יוסי שר המסחר
סאבא אלעכשא שר העבודה הצבוריות	מוסטפה ח' ליפה שר הבריאות	וספי מירזא שר החקלאות
וליד סלאח שר החוץ ושר לענינים סוציאליים	ריאד' אלמופלה שר הפנים ומ"מ שר ההגנה	אנסטאס חנאניא שר הכספים

ד' יף אללהאלחמוד
שר הטלגרף,
הדואר וההעופה
האזרחית
ומ"מ שר החינוך

- - -

מ נ ו , (1)

ניתן עפ"י סעיף 5(1) לחוקי בתי-הסוהר
לשנת 1953.

בתוקף סמכותי עפ"י סעיף 5(1) לחוק בתי-הסוהר לשנת 1953,
בנוסחו המתוקן לפי חוק מס' 47 לשנת 1953 אשר פורסם בעתון
הרשמי מס' 1135 מיום 1.3.1953, ממנה בזה את הממונים על
הנפות והממונים על תת הנפות להשחמש בסמכויות ביקורת בתי-
הסוהר ובתי המעצר הנמצאים באיזורם בהתאם לסעיף 5 לחוק בתי-
הסוהר 1953.

רוחי עבד אלהאדי
בשם שר הפנים

(1) פורסם בנספח מס' 1 לגליון מס' 1139
של העתון הרשמי מיום 8.4.1953

מועצת העוצרים
לפי סעיף (31) לחוקה,
ועל-סמך החלטת הסנט וביה-הנבחרים,
מאשרת - בשם הוד מלכותו - את החוק דלקמן,
ומצווה לפרסמו ולהוסיפו לחוקי המדינה:

חוק מס' (22) לשנת 1953

חוק הפטנטים והמדגמים

تأذین امتیازات الاختراعات والرسوم

פרק ראשון

סעיף 1

שם
החוק
ותחולתו

חוק זה ייקרא "חוק הפטנטים והמדגמים לשנת
1952", והוא ייכנס לחוקפו לאחר תום חודש מיום
פרסומו בעתון הרשמי.

סעיף 2

פירושים

למונחים הבאים שנזכרו בחוק זה יהיו המובנים
שיוחדו להם להלן, מלבד אם ענין הכתוב יחייב
פירוש אחר: -

"חפץ" - באשר למדגמים - כל חפץ העשייתי,
בין אם טבעי או מלאכותי, או שמקצתו מלאכותי
ומקצתו טבעי.

"זכות יוצרים" - זכות ייחודית לשימוש במדגם
לגבי כל חומר מכל סוג שנרשם לו מדגם.

"ממלכה" - הממלכה הירדנית ההאשמית.

"בית-משפט" - בית משפט המוסמך לשפוט כאמור
בחוק זה.

"מדגם" - קוי דמות צורה, דוגמה או קישוט
שמייחדים לכל חומר ע"י תהליך או אמצעי מלאכותי

בין אם בעבודת-יד, כמכונה או באופן כימי, בצורה נפרדת או מחוברת, המרהיבים עין ואפשר להבחין בהם בעין בלתי מזויינת אם החומר מוגמר, אך למעט אופן הייצור או שיטתו, או כל דבר אחר שאיננו בעיקרו אלא המצאה מיכנית.

"המצאה" - תוצרת חדשה, סחורה חדשה ואופן חדש של שימוש בכל אמצעי שנתגלה, נודע או שהשתמשו בו כבר לכל מטרה תעשייתית, באופן חדש.

"הממציא והמבקש" - לרבות בא-כוחו החוקי של הממציא שנפטר או המבקש שנפטר, בכפוף להוראות חוק זה.

"בא-כוח חוקי" - המוציא לפועל של הצוואה, האפוטרופוס שנחמנה ע"י בית-המשפט, או האיש או האנשים המחוייבים עפ"י החוק בפרעון חובות הנפטר, באין מוציא לפועל של הצוואה או האפוטרופוס.

"פטנט" - כתב זכות על המצאה.

"בעל פטנט" - האדם הרשום אותה שעה בפנקס כמקבל הפטנט או כבעליו.

"טוכן פטנטים" - כל אדם, חברה או בית-עסק העוסקים תמורת שכר בהגשת בקשות להשגת פטנטים בממלכה או בכל מקום אחר.

"בעל מדגם חדש או מדגם מקורי" -

א - ביצע יוצר המדגם את העבודה עבור אדם אחר תמורת שכר - האדם שעבורו יוצר המדגם.

ב - רכש אדם את המדגם או את הזכות להשתמש בו בכל חפץ, באופן ייחודי או באופן אחר - האדם שרכש את המדגם או את הזכות להשתמש בו, ישתמש בו למטרה ולמידה שלשמן רכשו.

- ג - בכל מקרה אחר - עורך המדגם. במקרה שעברה הבעלות על המדגם או על הזכות להשתמש בו, מבעליו המקורי לאדם אחר - לרבות האדם האחר.

סעיף 3

פנקס
הפטנטים
והמדגמים

- 1 - פנקס הפטנטים ופנקס המדגמים יוחזקו לפי חוק זה במשרד המסחר בעמאן או בכל מקום אחר שיקבע שר המסחר מזמן לזמן בצו שיפרסם בעתון הרשמי.
- 2 - פנקס הפטנטים יכלול את שמותיהם ומעניהם של האנשים שניחנו להם פטנטים, הודעות ההעברה, הרשיונות, התיקונים, הפטנטים המבוטלים ועניינים אחרים שייקבעו בהחלטה שתוצא לפי חוק זה.
- 3 - פנקס המדגמים יכלול את שמותיהם ומעניהם של בעלי המדגמים הרשומים, הודעות ההעברה, הרשיונות, ביטול רישום מדגמים ועניינים אחרים שייקבעו בהחלטה שתוצא לפי חוק זה.
- 4 - שר המסחר ימנה רשם לפטנטים ולמדגמים שייקרא בחוק זה "הרשם", ויעזרו לו מספר פקידים ולבלרים לפי קביעת השר.
- 5 - פנקס הפטנטים ופנקס המדגמים ישמשו ראייה לעניינים שחוק זה מחייב או מתיר את רישומם, זולת אם תימצא ראייה נוגדת.

פרק שני

פ ט נ ט י ם

הוראות כלליות

סעיף 4

זכות
הממציא
בפטנט

- 1 - בכפוף לכל תנאים שחוק זה יטילם, זכאי הממציא האמיתי הראשון של כל המצאה חדשה לקבל פטנט על המצאתו, שיעניק לו זכות

ייחודית להשתמש בה, לנצלה, לעבוד בה, לעשותה, ליצרה, להכינה, למכרה או להעניק רשיונות לזולת על כך.

2 - כל הפטנטים הניתנים לפי חוק זה יהיו על אחריהם של מקבליהם, מבלי שהממשלה חערוב לכך שחיה אחראית על החידוש בהמצאה, תועלתה, יחידנותיה או התאמתה לפירוט.

סעיף 5

הגשת
בקשה
להשגת
פטנט

הממציא האמיתי הראשון רשאי להגיש לרשם בקשה - לפי הסופס הקבוע להשגת פטנט על המצאתו, בין אם לבדו או בשיתוף עם איש אחר או אנשים אחרים.

סעיף 6

פירוט
ההמצאה

1 - פירוט ההמצאה יכלול באופן מיוחד תיאור של סוג ההמצאה ואופן השימוש בה, יפתח בשם ההמצאה ויסיים בדו"ח ברור עליה.

2 - הרשם רשאי לדרוש הגשת שרטוטים מתאימים של ההמצאה, בין אם בעת הגשת הפירוט או בכל זמן לפני קיבולו. היחה ההמצאה כימית, רשאי הוא לדרוש הגשת דוגמאות ודגמים ממנה. רואים שרטוטים כחלק מהפירוט.

סעיף 7

הגנת
ארעי

1 - הרשם יוודא שהפירוט מתאים לדגם שנקבע. נחה דעתו בענין, ימסור למבקש הודעה בכתב המאשרת את הגשת הבקשה כאשר ישלם המבקש את האגרות שנקבעו.

2 - ניתנה קבלה על הגשת הבקשה, מותר להשתמש בהמצאה ולפרסמה במשך הזמן שבין תאריך הבקשה לבין תאריך חיתום הפטנט, מבלי לפגוע בפטנט שיינתן להמצאה, ולהגנה זו קוראים הגנת ארעי.

- 1 - הרשם רשאי, בכל זמן לפני קבלת הפירוט, לחייב את המבקש לערוך בבקשה או בפירוט כל תיקון שימצא לנחוץ לערכו, לשם הבטחת קיום הוראות סעיפים 5 ו-6 לחוק זה.
 - 2 - נראה לרשם שהמצאה שהמבקש חובע כבר נתבעה קודם לכן, אזי שתיאורה נזכר:
 - א - בפירוט שהוגש בעבר או בפטנט שנרשם קודם לכן, או -
 - ב - בפירוט או בפטנט שהוגשה בקשה להגנה עליו או לרישומו, ושזכותו של אדם אחר מכרעת על זכות המבקש בהשגת הפטנט או הרישום לפי סעיף 50 לחוק זה (בין אם כבר הושלם קיבול פירוט המבקש או כבר הוענק הפטנט, ובין אם לאו).
- יודיע הרשם למבקש על העניין, והוא רשאי לדרוש עריכת תיקונים שיהא צורך בהם, ובלבד שהרשם לא יהיה חייב בכל מקרה לערוך חקירה כלשהי כדי לוודא אם המצאה הנתבעת כבר נתבעה, תוארה או נרשמה קודם לכן באופן האמור.
- 3 - נערך תיקון כלשהו בבקשה או בפירוט, יכתב כתאריך הבקשה התאריך שבו נערך התיקון, אם יורה זאת הרשם.
 - 4 - שוכנע הרשם שהמצאה הנתבעת כבר נתבעה או שתאורה נזכר קודם לכן:
 - א - בפירוט שהוגש בעבר או בפטנט שנרשם קודם לכן, או -
 - ב - בפירוט או בפטנט שהוגשה בקשה להגנה עליו או לרישומו, ושזכותו של אדם אחר מכרעת את זכות המבקש בהשגת

הפטנט או הרישום לפי סעיף טו' וזו
זה (בין אם כבר הושלם קיבול פירוט
המבקש או כבר הוענק הפטנט, ובין אם
לאו),

יחליט הרשם אם יש לפרסם משהו, מהאמור
בפירוט הקודם, בפירוט הנוכחי ע"י הודעה
כללית, זולת אם עילות ההתנגדות יסולקו
ע"י תיקון הפירוט להנחת דעתו; ובלבד שהרשם
ידחה קיבול פירוט ההמצאה, אם ישוכנע שאותה
המצאה כבר נחבעה כולה, ובאופן מיוחד בפירוט
שהוגש קודם לכן.

5 - סבר הרשם שהשימוש בהמצאה כלשהי נוגד את
החוק, או את המוסר, או אינו עולה בקנה אחד
עם טובת הכלל, יסרב לקבל את הבקשה והפירוט
הקשורים באותה המצאה.

סעיף 9

בקשת
פטנטים
על המצאות
בעלות
ערך צבאי

סבר הרשם שההמצאה המתוארת בבקשה ובפירוט קשורה
בכלי מלחמה, או בחמושת או שהיא בעלת ערך צבאי,
יעביר את הבקשה אל שר המסחר, שלאחר עריכת חקירה
שימצא לנכון לערכה, יהיה רשאי: -

א - לצוות על אי מתן הפטנט, אם יסבור שטובת
הכלל מחייבת זאת.

ב - לצוות להמשיך בביצוע העסקה, ובלבד שמחן
הפטנט יהיה תלוי בתנאים בדבר מתן רשיון
עליו לממשלה, או שלממשלה תהיה זכות לקנות
את ההמצאה לפי מה שחמצא לנכון.

סעיף 10

פרסום
הודעה
על
קבלת
הפירוט

1 - קיבל הרשם את הפירוט, יודיע על כך למבקש.

2 - משנתקבל הפירוט, בין שנתקבל על-ידי הרשם
ובין שנתקבל על-סמך ערעור על החלטתו לפי
סעיף 49, יפרסם הרשם את דבר קיבול הפירוט,

ויציג את הבקשה והפירוט יחד עם השרטוטים, אם ישנם, לעיון הציבור.

3 - לאחר קבלת הפירוט ועד לחיתום הפטנט הנוגע לו, או כעבור מועד החיתום שנקבע לכך, יהיו למבקש אותן הזכויות וההנחות שהיו לו אילו נחתם הפטנט על ההמצאה ביום קבלת הפירוט.

ובלבד שהמבקש לא יהיה זכאי לנקוט בהליכים חוקיים כלשהם על הפרת המצאתו עד שלא יינתן לו פטנט עליה.

סעיף 11

התנגדות
למתן
פטנט

1 - בכל זמן תוך חודשיים מיום פרסום דבר קבלת הפירוט, רשאי כל אדם להודיע לרשם על התנגדותו למתן פטנט מפני אחת העילות דלקמן: -

א - שהמבקש השיג את ההמצאה ממנו או מכל אדם אחר שהוא בא-כוחו החוקי.

ב - שכבר חבעו את ההמצאה בפירוט שהוגש לשם קבלת פטנט ירדני ושתאריכו הוא או יהיה קודם לתאריך הפטנט שמתנגדים לנתינתו.

ג - שהפטנט להמצאה הנתבעת לעיל כבר נרשם על-ידי המתנגד לפי חוק או תחיקה כלשהם שהיו תקפים קודם לכך.

ד - שנחאפשר לציבור לעיין בהמצאה ע"י פרסומה בעזון המופיע בממלכה, לפני הגשת הבקשה.

ה - שסוג ההמצאה או אופן השימוש בה לא הובהרו בפירוט די הצורך.

ו - שהפירוט, אם הוגשה בקשה לפי סעיף 50, מתאר המצאה או תובע המצאה אחרת מזו שהוגשה בקשה להגנה עליה בארץ זרה, והוגשה בקשה על אותה המצאה ע"י המתנגד בתקופה שבין תאריך הגשת הבקשה בארץ זרה לבין תאריך הגשתה בממלכה.

2 - הוגשה התנגדות למתן פטנט, יודיע הרשם למבקש על ההתנגדות, ויפסוק בענין לאחר תום חודשיים מיום הגשת ההתנגדות ולאחר שמיצה טענות המבקש והמתנגד, אם ירצו בכך.

סעיף 12

מתן
הפטנט
וחיתומו

1 - לא הוגשה התנגדות למתן פטנט, או הוגשה התנגדות וניתנה החלטה על מתן הפטנט, הרי לאחר תשלום האגרות הקבועות, יינתן הפטנט למבקש, או - אם היחה הבקשה משותפת לאנשים אחדים - למבקשים, והרשם יחתום את הפטנט בחותם מחלקת רישום הפטנטים.

2 - חיתום הפטנט ייעשה בהקדם האפשרי, אך אין לחתום אותו לאחר תום 18 חודש מיום הבקשה; ובלבד שאם נתעכב החיתום מפאת ערעור או התנגדות, אפשר לחתום את הפטנט בזמן שיצווה בית-המשפט או הרשם, הכל לפי הענין.

3 - נפטר המבקש לפני חיתום הפטנט וניתן הפטנט לבא-כוחו החוקי, מותר אז לחתום אותו בכל עת תוך שנים-עשר חודש מיום פטירת המבקש.

4 - נבצר מלחתום על הפטנט מסיבה כלשהי במועד שנקבע בסעיף זה, מותר להאריך את המועד לאחר תשלום האגרה הקבועה ולאחר שימולאו התנאים הקבועים.

סעיף 13

תאריך
הפטנט

תאריכו וחיתומו של הפטנט יהיו כתאריך הבקשה, זולת אם יצויין במפורש בחוק זה אחרת; ובלבד שלא ייפתחו שום הליכים בשל הפרה כלשהי שנעשתה לפני קיבול הפירוט.

סעיף 14

תוקף
הפטנט,
היקפו
וטופו

- 1 - כל פטנט שנחתם בחותם מחלקת רישום הפטנטים יהיה תקף בכל רחבי הממלכה, ובלבד שבעל הפטנט יהיה רשאי לייחד את הפטנט שלו לכל מקום בממלכה או חלק ממנה, ותוקפו יהיה כתוקף הפטנט שניתן בעיקר רק באותו מקום או באותו חלק.
- 2 - הפטנט יהיה לפי הטופס הקבוע ויינתן על המצאה אחת בלבד. אולם, מותר שהפירוט יכלול יותר מתביעה אחת, ואיש אינו זכאי להתנגד לפטנט בתביעה או במשפט בשל נתינתו ליותר מהמצאה אחת.

סעיף 15

תקופת
הפטנט

- 1 - הפטנט יהיה תקף לתקופה של שש-עשרה שנה מתאריך נתינתו, זולת אם יצויין החוק אחרת.
- 2 - פיגר בעל הפטנט בחשלוט האגרות הקבועות תוך התקופה שנקבעה, ייפקע תוקפו של הפטנט; ובלבד שהדשם יהיה רשאי, על-סמך בקשת בעל הפטנט וחשלוט האגרה הנוספת הקבועה, להאריך את תקופת הפטנט לפי הבקשה, אך לא למעלה משלושה חודשים.
- 3 - נפתחו הליכים בשל הפרת פטנט שנעשתה לאחר שהמבקש פיגר בחשלוט האגרות תוך התקופה הקבועה, ובטרם ניתנה לו ארכה לתשלומן, רשאי בית-המשפט, אשר בפניו מובאים ההליכים, לסרב לפסוק לו דמי נזק בשל אותה הפרה.

- 1 - ניתן פטנט או הוגשה בקשה למתן פטנט, וביקש מבקש הפטנט או בעליו פטנט מוסף על עריכת שכלול או תיקון בו, הוא רשאי לבקש שתקופת הפטנט המוסף תהיה כמו תקופת הפטנט העיקרי או למשך הזמן שנותר עד לסיום תקופת הפטנט העיקרי.
- 2 - הוגשה בקשה כגון זו, מותר לחת פטנט הקרוי בחוק זה "הפטנט המוסף" למשך הזמן הנ"ל.
- 3 - הפטנט המוסף יישאר תקף רק כל עוד הפטנט העיקרי בחוקפו, ולא חיגבנה אגרות עבור חידוש רישום הפטנט המוסף, -
- ובלבד שאם בוטל הפטנט העיקרי, ייעשה הפטנט המוסף לפטנט בפני עצמו, אם יורה זאת בית-המשפט או הרשם, והאגרות ומועדי תשלומן ייקבעו עפ"י תאריך אותו פטנט, אולם תקופתו לא תחרוג מהתקופה שנותרה מהפטנט העיקרי.
- 4 - מתן הפטנט המוסף ישמש ראיה מכרעת כי ההמצאה ראוייה למתן פטנט מוסף עליה, ואין להתנגד לתקפו של הפטנט בנימוק שההמצאה צריכה היתה להיות עניין לפטנט בפני עצמו.

סעיף 17

חידוש
פטנטים
שתקופתם
הסתיימה

- 1 - בוטל פטנט בשל פיגור בעליו בחלום האגרה הקבועה תוך המועד שנקבע, רשאי בעל הפטנט לבקש מהרשם באופן הקבוע לתת צו בדבר חידוש הפטנט.
- 2 - כל בקשה כזאת תכלול הודעה בדבר הנסיבות שגרמו לאי-חלום האגרה הקבועה.
- 3 - החברר מאותה הודעה שאי-החלום לא נעשה בכוונה תחילה ושלא חל שום איחור בהגשת הבקשה, יפרסם הרשם את הבקשה באופן שנקבע, וכל אדם רשאי להגיש את התנגדותו לרשם הפטנטים תוך זמן קבוע.

4 - הוגשה התנגדות כזאת, יודיע הרשם עליה למבקש.

5 - כתום החקופה שנקבעה, ידון הרשם בענין ויתן צו בדבר חידוש הפטנט או דחיית הבקשה.

סעיף 18

תיקון הפירוט

1 - מבקש הפטנט או בעליו רשאי תמיד להגיש בקשה בכתב לרשם הפטנטים להתיר לו לתקן את פירוט המצאתו, לרבות השרטוטים המהווים חלק ממנה, וזאת בין אם ע"י ויתור על כל זכות שלו בה או ע"י תיקונה או ביאורה, תוך ציון סוג התיקונים המוצעים והנימוקים שהמריצוה לכך.

2 - הבקשה להכנסת התיקונים המוצעים תפורט באופן הקבוע, ותוך חודש אחד מיום פרסום הבקשה בפעם הראשונה, רשאי כל אדם להגיש לרשם הפטנטים התנגדות לתיקונים.

3 - הוגשה התנגדות כזאת, יודיע הרשם עליה למבקש, ידון בענין ויפסוק בו.

4 - לא הוגשה הודעה על התנגדות, או שהמתנגד לא הופיע, יחליט הרשם אם להתיר עריכת התיקון, ויקבע את התנאים שיש להתחשב בהם בענין זה, אם יש תנאים.

5 - לא יותר לערוך תיקון כלשהו העלול לגרום לכך שהפירוט יכלול המצאה רחבה יותר מההמצאה שצויינה בפירוט לפני תיקונו, או שונה בעיקרה ממנה.

6 - רשות לתקן תהיה עדות מכרעת על זכותו של הצד לערוך את התיקון המותר, פרט למקרה תרמית. התיקון יפורסם באופן הקבוע, וייחשב כחלק מהפירוט; ובלבד שביה-המשפט, בבואו לפרש את הפירוט

המתוקן יהיה זכאי לראוהו כאילו התקבל
ופורסם.

7 - סעיף זה לא יחול אם הוגש משפט על הפרת
פטנט, או כל זמן שהליכים בשל ביטול פטנט
תלויים ועומדים בפני בית-המשפט.

סעיף 19

תיקון
הפירוט
על-ידי
בית-
המשפט

בכל משפט המוגש על הפרת פטנט או הליכים שהובאו
לפני בית-משפט בשל ביטול פטנט, רשאי בית-המשפט
להתיר לבעל הפטנט לתקן את פירוט המצאתו באופן
ובכפוף לתנאים שימצא לנכון בענין השלום הוצאות
בית-המשפט, פרסום ודברים אחרים, ובלבד שלא יותר
לערוך תיקון, העלול לגרום לכך שהפירוט המתוקן
יכלול המצאה השונה בעיקרה מההמצאה שנזכרה בפירוט
לפני תיקונו. הוגשה בקשה בענין זה, תימסר הבקשה
לרשם, שזכאי להופיע לפני בית-המשפט ולהשמיע את
טענותיו, ואם יצווה בית-המשפט, יהיה חייב להופיע
בפניו.

סעיף 20 (1)

דמי
נדק

הותר לערוך תיקון בפירוט לפי חוק זה, והוגש משפט
על השימוש בהמצאה לפני מתן ההחלטה המחירה את
התיקון, לא יפסוק בית-המשפט כל דמי נדק, אלא אם
הוכיח בעל הפטנט כי תביעתו המקורית נערכה בחום
לב ובמידה סבירה של מומחיות וידיעה.

סעיף 21

הצגת
ההמצאה
לא תקפה
את זכות
השגת
הפטנט

הצגת המצאה בחערובה תעשייתית או בינלאומית או
פרסום פרטים אודותיה תוך כדי קיום התערוכה או
שימוש בה לענייני התערוכה במקום שבו הוקמה, או
שימוש בה תוך כדי קיום התערוכה ע"י אדם כלשהו
בכל מקום אחר, ללא השגת אישור הממציא, מבלי

(1) במקור כתוב סעיף 10, וזוהי טעות דפוס
(הערך המתרגם).

שהממציא יקרא בקול איגרת על ההמצאה בפני מוסד מדעי או ללא פרסום אותה איגרת בחור פעולה על ההמצאה בפני מוסד מדעי או ללא פרסום אותה איגרת בחור פעולה מטה"כ פעולות אותו מוסד, אינם גורעים מזכות הממציא להגיש בקשה להשגת פטנט או מכשרות כל פטנט אחר שניתן על-יסוד בקשה זו, ובלבד ש-: -

א - ישלח המציג לפני הצגת ההמצאה, או האדם שיקרא את האיגרת בקול, או האדם שהותר לו לפרסם את פרטי ההמצאה - את ההודעה שנקבעה אל הרשם, שבה יודיע לו על רצונו להציג את ההמצאה, לקרוא בקול איגרת אודותיה או לפרסמה.

ב - יגיש בקשה למתן פטנט לפני תאריך פתיחת התערוכה, קריאה בקול של האיגרת או פרסומה, או תוך שישה חודשים מאותו תאריך.

רשיונות כפיה וביטול פטנט

סעיף 22

רשיונות
כפיה
וביטול
פטנט

1 - כל אדם הנוגע בדבר רשאי להגיש בקשה אל הרשם, שבה יציין כי לא סופקו צרכי הציבור הסבירים לגבי המצאה רשומה כלשהי, ולבקש או מתן רשיון כפיה או ביטול הפטנט שניתן על ההמצאה.

2 - הרשם יעיין בבקשה, ואם יתברר שהצדדים לא הגיעו לכלל הסכם בינם לבין עצמם, ושהענין המוגש סביר, יעביר את הבקשה לבית-המשפט העליון לערעורים (מחכמת אלתמיז) בשבתו כבית הדין הגבוה לצדק.

3 - העביר הרשם את הבקשה לבית-המשפט, והוכח לאחרון שלא סופקו צרכי הציבור הסבירים במה שנוגע להמצאה הרשומה, הוא רשאי לצוות לבעל הפטנט שיתן רשיונות להשתמש

בו בחנאים שביח-המשפט ימצא לנכון. נוכח בית-המשפט שלא יהא במתן רשיונות משום סיפוק צרכי הציבור הסבירים, הוא רשאי להוציא צו בדבר ביטול הפטנט. ובלבד שביח-המשפט לא יוציא צו לפי סעיף זה לפני תום שלוש שנים מיום מתן הפטנט, גם אם הגיש בעל הפטנט טעמים קבילים לאי-סיפוק צרכי הציבור הסבירים.

4 - בשעת דיון בכל בקשה לפי סעיף זה, יהיה צד במשפט בעל הפטנט וכל מי שתובע זכות על הפטנט, בין כבעל הרשיון היחיד, ובין באופן אחר, ולתובע הכללי תהיה הזכות להשמיע את טענותיו במשפט.

5 - להשגת מטרות סעיף זה, אינן רואים את צרכי הציבור הסבירים כאילו סופקו: -

א - אם בעל הפטנט מפגר בייצור כמות מספקת מחפץ שיש לו פטנט עליו, ואינו מציגו בתנאים סבירים, ובשל כך ניזוקים שלא כדין מסחר, תעשייה או מוסד מסחרי או תעשייתי חדש בממלכה כלשהם, או שאין מספקים די הצורך את הביקוש לחפץ שיש עליו פטנט או לחפץ המיוצר ע"י התהליך שניתן לו פטנט.

ב - אם מסחר או תעשייה כלשהם בממלכה ניזוקים שלא כדין בשל החנאים שקבע בעל הפטנט לקניית החפץ שניתן פטנט עליו או לשימוש בו, או לשימוש בתהליך שניתן עליו פטנט.

6 - הצו שמוציא בית-המשפט בדבר מתן רשיון לפי סעיף זה יהא כוחו יפה כאילו הוכלל ברשיון חוקי שנקבע בין הצדדים שבמשפט.

סעיף 23

ביטול
פטנט

1 - מותר להשיג ביטול פטנט ע"י הגשת עתירה לכך לבית-המשפט העליון לערעורים בשבתו כבית-הדין הגבוה לצדק.

2 - שהוא או כל אדם החובע בשמו או מכותו
הוא הממציא האמיתי של ההמצאה הכלולה
בתביעה בעל הפטנט, או

3 - שהוא או כל אדם אחר - החובע, בשמו
או מכותו, טובת הנאה בכל מסחר, עסק
או בית-מלאכה - ייצר, השתמש או מכר
בפומבי בממלכה לפני תאריך הפטנט, דבר
שבעל הפטנט טוען שהוא המציאו.

ההליכים המשפטיים

סעיף 24

1 - בשעת דיון בכל משפט שהוגש או הליכים
שנפתחו בשל הפרת פטנט או ביטולו, רשאי
בית-המשפט להיעזר במומחה אם ימצא זאת
לנכון.

2 - בית-המשפט יקבע את התגמולים (אם יש
תגמולים) שישולמו למומחה לפי סעיף זה,
והם ישולמו לו באופן שנקבע.

סעיף 25

הוגש משפט על הפרת פטנט, זכאי החובע לדרוש
מתן צו בדבר איסור השימוש בפטנט ותשלום דמי
נזק, ובלבד שבעל הפטנט לא יהיה זכאי לתבוע
תשלום דמי נזק על הפרת פטנט שניתן לאחר תאריך
תחולת חוק זה, מכל נתבע שיוכיח שבשעת ההפרה
לא ידע על מציאות הפטנט.

הוראות שונות

סעיף 26

פטנט לא ייחשב חסר חוקף משום כך שההמצאה
שניתן עליה הפטנט או על כל חלק ממנה פורסמה
לפני תאריך הפטנט, אם יוכיח בעל הפטנט לבית-
המשפט שהפרסום בוצע בלי ידיעתו ושלא בהסכמתו

שמיעת

התביעה

עם

המומחה

צו

איסור

הוראות

הקשורות

בהמצאה

שנתפרסמה

קודם

זמנה

ושהחפץ שפורסם נלקח ממנו, ושאלו ידע על פרסומו לפני חאריך בקשת הפטנט, היה מבקש ומקבל הגנה על המצאתו ומשקיע כל מאמץ לשם כך לאחר שנודע לו על הפרסום.

סעיף 27

הפטנט
ובקשת
הבא-כוח
החוקי

1 - נפטר האדם החובע את ההמצאה מבלי שהגיש בקשה להשגת פטנט על המצאתו, ושאי בא-כוחו החוקי להגיש בקשה להשגת הפטנט, ומותר לתת לו פטנט זה.

2 - כל בקשה כזאת חכלול תצהיר מאת הבא-כוח החוקי המודיע שהנפטר הוא הממציא האמיתי והראשון של ההמצאה.

סעיף 28

אובדן
הפטנט או
השמדתו

אבד פטנט, הושמד או שוכנע הרשם בדבר הסיבות המונעות את הצגתו, הוא ושאי בכל עת להוציא עותק שני חתום בחותמו.

סעיף 29

פרסום
הבקשה
והפירוט
בעתון
הרשמי

הרשם ושאי בכל עת לפרסם בעתון הרשמי או בכל עתון אחר שיקבע, על חשבון בעל הפטנט, את תיאור ההמצאה הרשומה ופירוטה.

פרק שלישי

מ ד ג מ י ם

סעיף 30

בקשה
לרישום
מדגמים

1 - על-סמך בקשה המוגשת לו לפי הטופס והאופן שנקבעו, ע"י כל אדם הטוען שהוא בעל מדגם חדש או מקורי שלא פורסם קודם לכן בממלכה, ושאי הרשם לרשום את המדגם לפי פרק זה.

- 2 - מותר לרשום אותו מדגם בסוגים אחדים, ואם יש ספק בנוגע לסוג שיש לרשום בו את המדגם, יחליט הרשם בעניין.
- 3 - הרשם רשאי לסרב לרשום כל מדגם שהוגש אליו לרישום; כמו-כן הוא יסרב לרשום כל מדגם אם סבור הוא שהשימוש בו יש בו משום עבירה על החוק, או שהוא נוגד את המוסר או עומד בסתירה לטובת הכלל.
- 4 - כל בקשה שהוגשה ולא המשיכו לטפל בה באופן המאפשר את רישומה תוך פרק הזמן שנקבע בשל פיגור מבקש הרישום או התרשלוחו, רואים כאילו הסתלקו ממנה.
- 5 - נרשם מדגם כלשהו, רואים את תאריך רישומו כתאריך הגשת בקשת הרישום.

סעיף 31

רישום
מדגמים
בסוגים
חדשים

נרשם מדגם בסוג אחר או בסוגים אחדים של סחורות, ובעליו מגיש בקשה לרשום אותו בעוד סוג אחר או סוגים אחרים, אין מסרבים לבקשתו ואין פוסלים את הרישום: -

- א - על שום שהמדגם אינו מדגם חדש או מקורי בשל רישומו קודם לכן באופן זה, או
- ב - על שום שהמדגם פורסם לפני כן בממלכה בשל השימוש בו לכל סוג מהסחורות שנרשם להן קודם לכן.

ובלבד שלא יהא בו ברישום המאוחר כדי להאריך את תקופת זכות היוצרים בעניין המדגם למעלה מהתקופה הנובעת מהקישום הראשון.

סעיף 32

תעודת
רישום

- 1 - הרשם יתן תעודת רישום לבעל המדגם לאחר הרישום.

2 - אבדה התעודה המקורית, ובכל מקרה אחר שיהיה סביר לדעתו, רשאי הרשם לתת לבעל המדגם העתק אחד או יותר מהתעודה.

סעיף 33

זכות
יוצרים
של
המדגם
בשעת
הרישום

1 - בשעת רישום מדגם, תינתן לבעל המדגם הרישום זכות יוצרים עליו למשך חמש שנים מיום הרישום, בכפוף להוראות חוק זה.

2 - הוגשה לרשם, במועד שנקבע לפני תום חמש השנים האמורות, בקשה באופן הקבוע, להארכת תקופת זכות היוצרים, רשאי הרשם בשעת תשלום האגרות הקבועות, להאריך את התקופה לחמש שנים נוספות מיום תום חמש השנים הראשונות.

3 - הוגשה לרשם, במועד שנקבע לפני תום חמש השנים בפעם השנייה, בקשה להארכת תקופת זכות היוצרים באופן שנקבע, רשאי הרשם להאריך את התקופה למשך חמש שנים, בפעם השלישית, מיום חגג התקופה השנייה, וזאת בכפוף לכל תקנות שתתקנה לפי חוק זה, ולאחר תשלום האגרה הקבועה.

סעיף 34

הדרישות
לפני
הצגת
החפצים
למכירה

לפני הצגת חפצים כלשהם למכירה, שמדגם רשום משמש להם, על בעל המדגם: -

א - להגיש לרשם את המספר הקבוע של ציורים ודגמים מדוייקים של המדגם המודפס, אם לא הוגשו בשעת בקשת הרישום; פיגר בכך, רשאי הרשם למחוק את שמו מן הפנקס, ובכך תבוטלנה זכויותיו במדגם.

ב - לסמן את החפץ בסימן, במלים או במספרים שנקבעו, המוכיחים את רישום המדגם.

פיגר בעל המדגם בכך, הוא לא יהיה זכאי לדרוש בחזרה קנס כלשהו או דמי נזק בשל הפרת זכות

היוצרים שלו במדגם, אלא אם יוכיח שנקט בכל הצעדים הדרושים להבטחת סימון החפץ, או שההפרה נעשתה לאחר שהמפר ידע או קיבל הודעה על מציאות זכויות יוצרים.

סעיף 35

עיון :

במדגמים
הרשומים

1 - במשך תחולת זכויות היוצרים או בתקופה שאינה פחותה משנתיים מחאריך רישום המדגם, לפי מה שייקבע, לא יעיין במדגם אלא בעל המדגם או האדם המורשה בכחב מטעמו או מטעם הרשם או בית-המשפט. ובלבד שאם יסרב הרשם לרשום מדגם בהתחשב בדמיונו למדגם שגורשם קודם לכן, יהיה זכאי מבקש הרישום לבהוץ ולבדוק אותו מדגם רשום באופן האמור.

2 - לאחר תום תקופת זכות היוצרים של המדגם או התקופה הקצרה יותר הנ"ל, מותר לבדוק את המדגם ולקחת עותקים ממנו לאחר תשלום האגרה הקבועה.

3 - מותר לקבוע תקופות שונות לפי סעיף זה לסוגים שונים של סחורות.

סעיף 36

ביטול
רישום
המדגם

1 - בכל עת לאחר רישום המדגם רשאי כל אדם הנוגע בדבר להגיש בקשה לרשם לביטול הרישום על-סמך אחד הטעמים הבאים: -

א - משום שהמדגם כבר פורסם בממלכה לפני האריך רישומו.

ב - משום שהשתמשו במדגם לסחורות המיוצרות בארצות-חוץ ולא השתמשו בו למוצרים המיוצרים בממלכה במידה סבירה שנסיבות המצב מחייבות אותה.

2 - סבר הרשם שהבקשה הוגשה קודם זמנה, רשאי הוא לדחותה; הוא גם רשאי, במקום לבטל את הרישום, לצוות לתח רשיון כפייה, או להעביר את הבקשה בכל עת לדיון בבית-המשפט העליון לערעורים (מחכמת אלחמייז) בשבתו כבית-דין הגבוה לצדק.

סעיף 37

גניבת
דעת
במדגם
הרשום

1 - כל עוד קיימת זכות יוצרים במדגם כלשהו, אסור לאף אחד: -

א - להדפיס, לשם מכירה, אותו מדגם או כל חיקוי נראה לעין או מזויף שלו לכל חפץ מכל סוג שהוא של הסחורות שהמדגם נרשם עבורן, אלא בהסכמת בעליו הרשום או ברשות בכתב ממנו, ואסור לו לעשות שום דבר לשם שימוש במדגם באופן הג"ל, או

ב - לפרסם אותו חפץ או להציגו למכירה, גם אם ידע שהמדגם או כל חיקוי נראה לעין או מזויף שלו כבר הודפס על כל חפץ ללא הסכמת בעל המדגם הרשום.

2 - כל העובר על סעיף זה, יהא צפוי לתשלום סכום שלא יעלה על חמשים דינר לבעל המדגם הרשום בתור דמי נזק מוסכמים בעד כל עבירה ועבירה. העדיף בעל המדגם להגיש תביעה לקבלת דמי נזק בשל אותה עבירה, ולהוצאת צו מבית-המשפט שיאסור על העבריין את השימוש במדגם, יחוייב העבריין בתשלום דמי הנזק שיפסוק בית-המשפט, ויאסר עליו להשתמש באוחו מדגם. ובלבד שסה"כ הסכום שייגבה כדמי נזק מוסכמים עבור כל מדגם, לא יעלה על מאה דינאר.

פרק רביעי
הוראות כלליות

סעיף 38

לכל פטנט יהיה אותו חוקף כלפי הממשלה כחוקף שיש לו כלפי כל אדם אחר; ובלבד שכל מיניס-טריון יהיה רשאי להשחמש בכל פטנט בתנאים שיוסכם עליהם בינו לבין בעל הפטנט של אותה המצאה לאחר הסכמת שר האוצר. לא באו הללו לכלל הסכם, ייקבעו התנאים ע"י שר המשפטים או ע"י הכורר שיחמנה על-ידו.

זכות
הממשלה
בשימוש
בפטנט

סעיף 39

הציבור רשאי בכל זמן סביר לעיין בכל פנקס הנשמר לפי החוק ובכפוף להוראותיו, והעתקים מאושרים וחתומים בחותם מחלקת רישום הפטנטים יינחנו על כל רישום שהוכלל באוחו פנקס, לאחר תשלום האגרה הקבועה.

עיון
בפנקסים
והעתקת
תמציות
מהם

סעיף 40

1 - הוזנחה בקשה לפטנט או נתבטלה, לא יותר לציבור לעיין בפירוט ובשרטוטים (אם ישנם) המצורפים לבקשה, והרשם לא יהיה רשאי לפרסמם זולת אם צויין בחוק אחרת.

איסור
פרסום
הפירוט
והשרטוטים

2 - הוזנחה בקשה לפטנט או נדחתה, לא יותר לציבור בכל זמן שהוא לעיין בשרטוטים, בתצלומים, בסימנים או בדגמים כל שהם הקשורים בבקשה, והרשם לא יהיה רשאי לפרסמם.

סעיף 41

בשעת הגשת בקשה בכתב בנדון, מלווה באגרה הקבועה, רשאי הרשם:

סמכות
הרשם לתקן
טעויות
סופר

- א - לתקן כל טעות סופר בבקשה לפטנט או במה שנוגע לו, או בכל פטנט או פירוט.
- ב - לבטל רישום כל מדגם בין אם בשלמותו ובין אם במה שנוגע לסוג ספציפי מהסתורות שהמדגם נרשם עליהן.
- ג - לתקן כל טעות סופר בצירור המדגם או בשם או במען בעל כל פטנט או מדגם או בכל ענין אחר שהוכלל בפנקס הפטנטים או בפנקס המדגמים.

סעיף 42

רישום
פעולות
העברה
ומסירה
בפנקסים

- 1 - נעשה אדם זכאי בפטנט או בזכות יוצרים במדגם רשום או כל זכות אחרת בו, אם בדרך העברה, בדרך מסירה, בדרך רשיון או מכוח הדין, יגיש בקשה לרשם לרישום זכותו. הוכחה אותה זכות להנחת דעתו של הרשם, רשאי הוא לרשום אותו אדם כבעל הפטנט על אותה המצאה או מדגם, ולהכליל בפנקס את שטר זכות הבעלות או השטר המוכיח אותה זכות.
- 2 - בכפוף להוראות חוק זה ולכל זכויות שמתברר מהפנקס כי הן מוענקות לכל אדם אחר, תהיה לאדם הרשום בחור בעל פטנט על המצאה או מדגם סמכות מוחלטת להעביר את הפטנט על המצאה או המדגם, לתת רשיונות בעניינם או לספל בהם באופן שיבחר, או לתת קבלות כדין בעד כל חמורה שקיבל עבור ההעברה, הרשיון או הטיפול.
- 3 - למעט בקשות שהוגשו לפי הסעיף דלקמן, הרי כל מסמך או שטר שלא נרשמו בפנקס בהתאם להוראות סעיפים קטנים 1 ו-2, לא יתקבלו בשום בית-משפט כראייה המוכיחה זכות בעלות על פטנט או זכות יוצרים למדגם או כל זכות אחרת בהם, זולת אם ציווה בית-המשפט אחרת.

סעיף 43

תיקון
הפנקסים
על-ידי
בית-המשפט

1 - על-פי בקשת כל אדם הטוען שנפגע בשל היעדר הכללת רישום בפנקס הפטנטים או המדגמים ללא סיבה מספקת, בשל השמטת רישום כלשהו מאחד משני הפנקסים האלה, בשל מציאות רישום שגוי באחד משניהם או בשל טעות או פגם ברישום כזה, רשאי בית-המשפט העליון לערעורים (מחכמת אלהמיז), בשבתו כבית-הדין הגבוה לצדק, לצוות להכליל אותו רישום בפנקס, למחקו ממנו או לתקנו.

2 - בכלהליכים המתנהלים לפי סעיף זה, רשאי בית-המשפט לפסוק בכל בעיה הקשורה בתיקון הפנקס, שלדעתו יש צורך או מן הראוי לפסוק בה.

3 - ההודעה שנקבעה בענין הגשת בקשה לפי סעיף זה תישלח לרשם הזכאי להופיע לפני בית-המשפט ולהשמיע את טענותיו בנדרן, ועליו להופיע אם יצווה זאת עליו בית-המשפט.

4 - בכל פסק-דין שיינתן ע"י בית-המשפט בדבר תיקון הפנקס, יצויין ההכרח למסור הודעה על התיקון לרשם באופן הקבוע, ומשקיבל הודעה זו, יתקן הרשם את הפנקס בהתאם לכך.

סעיף 44

הוצאות

הרשם זכאי, בהליכים המתנהלים לפניו, לפי חוק זה, לפסוק על תשלום ההוצאות לטובת צד כלשהו לפי מה שימצא לנכון, ולצייין את אופן תשלומן ואת הצד החייב בתשלום.

סעיף 45

עדות
בפני
הרשם

1 - בכפוף להחלטות הניתנות לפי חוק זה, הדין בכל הליכים המתנהלים לפי חוק זה לפני הרשם, תיגבה עדות ע"י הצהרה בשבועה,

זולת אם תמצאנה הוראות אחרות בנדון. אולם, הרשם רשאי, אם ימצא זאת לנכון, לגבות עדות בע"פ במקום עדות בכתב או בנוסף לה, או להרשות הקירת שתי וערב של עד כלשהו.

2 - בשעת גביית חלק מהעדות בע"פ, תהיינה לרשם כל סמכויות שופט-שלום במה שנוגע לכפיית עדים להופיע ועניינים אחרים.

סעיף 46

העודה הניתנת בהחיימת הרשם כדבר רישום כלשהו או ענין או דבר שחוק זה מחיר את רישומו או את ביצועו, תיחשב כראייה להכללת אותו רישום בפנקס, לתוכנו ולביצועו או אי ביצועו של הענין או הדבר, אלא אם כן הוכח ההיפך מזה.

סעיף 47

נבצר מאדם להגיש תצהיר כלשהו או לבצע ענין כלשהו שהוא חייב או זכאי לבצעו עפ"י חוק זה, בשל קטינותו או בשל ליקוי בשכלו או כל פסול אחר, רשאי אפוטרופסו בא-כוחו או כל אדם אחר המורשה מטעם החוק למסור אותו תצהיר או כל תצהיר אחר הדומה לו, עד כמה שהנסיבות תחרנה זאת, ולבצע מה שהוא חייב בשם אותו אדם בהתחשב עם פטלותו של האחרון.

סעיף 48

1 - שום אדם אינו רשאי לעסוק במקצוע סוכן פטנטים להציג עצמו בתור סוכן פטנטים או לתאר עצמו בתור שכזה, זולת אם הוא רשום בפנקס סוכני הפטנטים בתור סוכן פטנטים.

2 - כל העובר על הוראות סעיף זה דינו קנס שלא יעלה על עשרים דינאר.

3 - אין בסעיף זה דבר האוסר על האנשים המוסמכים לעסוק במקצוע עריכת-דין בממלכה מלהגיש מסמכי

תעודת
הרשם
תיחשב
כראייה

הצהיר
קטין,
שוטה
וכו'

פנקס
סוכני
פטנטים

כלשהם למחלקת רישום הפטנטים והמדגמים
או מלהופיע בשם זה אחר בהליכים כל
שהם, או בשעת דיון בכל בקשה.

4 - פנקס הפטנטים יישמר אצל הרשם, והוא
זכאי לגבות את האגרה הקבועה עבור כל
רישום.

סעיף 49

ערעור

1 - חביעות על הפרת פטנטים וזכויות יוצרים
במדגמים הן מסמכות השיפוט של בית משפט
מחוזי.

2 - ערעורים על החלטות הרשם בדבר אחד
העניינים הבאים יוגשו לבית-המשפט
העליון לערעורים (מחכמת אלחמייז),
בשבתו כבית-הדין הגבוה לצדק: -

א - סירוב לקבל פירוט המצאה.

ב - החלטה המחקבלת בענין התנגדות
למחן פטנט.

ג - דחיית בקשה לחידוש פטנט.

ד - צווים שניתנו לתיקון פירוט או
פטנטים.

ה - סירוב לרשום מדגם.

ו - צו שניתן על-סמך בקשה לביטול
רישום מדגם.

3 - כל ערעור כזה יוגש בכתב ערעור למשרד
בית-המשפט חוץ חודש אחד מיום החלטת
הרשם.

סעיף 50

מחן פטנטים או

1 - נכרתה אמנה כלשהי עם ממשלת מדינה זרה
כלשהי להגנת גומלין על פטנטים ומדגמים,
זכאי אז כל מי שהגיש בקשה להגנת המצאתו
רישום מדגמים
בהתאם לאמנות
בינלאומיות

או מדגמו באיתן מדינות, או בא-כוחו החוקי או הנעבר, להשיג פטנט על המצאתו או רישום המדגם לפי חוק זה, ויהיה לו דין קדימה בכך על-פני המבקשים האחרים. הפטנט או הרישום יקבל אותו תאריך כמו התאריך בו הוגשה הבקשה במדינות הזרות.

ובלבד ש: -

א - בקשת הפטנט חוגש תוך שנים-עשר חודש ובקשה לרישום המדגם חוגש תוך שישה חודשים מתאריך הגשת הבקשה להגנה במדינות הזרות.

ב - לא יראו כל נוסח בסעיף זה כאילו הוא מסמך את בעל הפטנט או המדגם לקבל דמי נזק תמורת כל הפרה שנעשתה לפני התאריך האמיתי שבו קובל פירוט המצאתו או שבו נרשם מדגמו בממלכה.

2 - לא יבוטל פטנט שניתן על המצאה ולא רישום מדגם: -

א - בשל פרסום גרידא של תאור ההמצאה או השימוש בה - אם העניין קשור בהמצאה, או

ב - בשל הצגה גרידא של המדגם, השימוש בו, פרסומו, תאורו או צילומו בממלכה תוך פרק הזמן שנקבע בסעיף זה להגשת הבקשה - אם העניין קשור במדגם.

3 - בקשה למתן פטנט או לרישום מדגם לפי סעיף זה חוגש באופן שבו מוגשת בקשה רגילה לפי חוק זה.

4 - הוראות סעיפים קטנים 1, 2, 3 לסעיף זה לא תחולנה אלא על המדינות הזרות ששר החוץ יודיע על תחולתן עליהן בהודעה שיפרסם בעתון הרשמי, והן תישארנה בתוקפן במה שנוגע לכל מדינה זרה שכזאת במשך כל חוקפה של ההודעה שניתנה לגבי אותה מדינה.

סעיף 51

מתן
הוראות
מיוחדות
בנוגע
לספינות,
מטוסים
וכלי-רכב

1 - בכפוף להוראות סעיף זה אין רואים כאילו נעשתה הפרה של זכויות בעל פטנט: -

א - אם השתמשו בהמצאה הרשומה במרכב של ספינה זרה, במכונותיה, במכ-שיריה זו בחלקיו האחרים, והספינה לא הגיעה למימי החופין של הממלכה, אלא באופן זמני או באקראי, ובהמצאה השתמשו רק לצורכי הספינה ממש.

ב - אם השתמשו בהמצאה בעלת הפטנט בבניית או בהנעת מטוס זר או כלי דרב או בחלקיהם, והמטוס או כלי הרכב לא הגיע לממלכה, אלא באופן זמני או באקראי.

2 - סעיף זה חל רק על הספינות, המטוסים וכלי הרכב השייכים למדינה הזרה שר החוץ יודיע בהודעה שיפרסמה בעתון הרשמי שחוקיה ותחיקותיה מעניקים זכויות דומות במה שנוגע לשימוש בהמצאות בספינות, במטוסים וכלי הרכב השייכים לממלכה בשעת הגעתם לאותן מדינות זרות או למימי החופין שלהן.

3 - להשגת מטרות סעיף זה, ייחשבו הספינות והמטוסים כספינות וכמטוסים של הארץ שבה נרשמו, וכלי הרכב ייחשבו ככלי הרכב של הארץ שבה יושבים בעליהם ישיבת קבע.

סעיף 52

הפטנטים
והמדגמים
שנרשמו
לפני
תחולת
חוק זה

כל פטנט או מדגם שבתאריך תחולת חוק זה היה רשום לפי חוק או תחיקה שהיו תקפים לפני כן, ייחשב כחוק וכשר מאז תחולת חוק זה, כאילו ניתן או נרשם לפי חוק זה, ובכל מקרה תחולנה עליו הוראות חוק זה. ובלבד שהתקופה שבה יהיה תוקף למתן פטנט או רישום אותו מדגם, לא תעלה

על התקופה שבה היה תוקף למתן הפטנט או רישום
המדגם לפי חוק הארץ שבה ניתן פטנט או גרשם מדגם
בעיקרו.

סעיף 53

עבירות

- 1 - כל הרושם רישום כוזב או גורם לרישומו בכל פנקס הנשמר לפי חוק זה, או כותב או גורם לכתיבת מסמך שמשחמע ממנו בשל זיוף שהוא העתק של רישום שהוכלל בפנקס כגון זה או שהציג בשעת מסירת עדות מסמך כזה, למרות ידיעתו על אי-נכונות הרישום או המסמך, דינו מאסר לתקופה שלא תעלה על שנה אחת, או קנס שלא יעלה על מאה דינר או שני העונשים כאחד.
- 2 - כל הטוען טענת שקר כי החומר שנמכר על-ידו הוא בעל פטנט רשום או המתאר תאור כוזב כל מדגם המסומן על חפץ כלשהו שמכר, בחור מדגם רשום, דינו קנס שלא יעלה על עשרה דינאר.
- 3 - כל המוכר חפץ שנחתמה, נחקקה, גולפה או הודפסה עליו המלה "פטנט" או המלים "בעל פטנט" או המלה "רשום" או מלים אחרות שמשחמע מהם כי החפץ רשום או שהמדגם המסומן עליו רשום, דינו למטרות סעיף זה כדין אדם הטוען שאותו חפץ רשום לפי פטנט או שהמדגם שהודפס עליו רשום.
- 4 - כל הכותב או גורם לכתיבה על חפץ כלשהו, לאחר שפקע תוקפה של זכות יוצרים למדגם, את המלה "רשום" או כל מלה או מלים שמשחמע מתוכן כי עדיין קיימת זכות יוצרים למדגם, דינו קנס שלא יעלה על עשרים וחמישה דינאר.
- 5 - בית-המשפט המוסמך לדון בכל עבירה שבוצעה בניגוד לסעיף זה הוא בית-המשפט המחוזי אשר במקום ביצוע העבירה או התרחשות המעשה המהווה חלק ממנה, או במקום מגורי הנאשם או אחד הנאשמים, או במקום שבו הוא עוסק בעבודותיו.

6 - שום דבר האמור בסעיף זה לא ימנע אדם שנפגע או ניזוק עקב מעשה כלשהו שסעיף זה חל עליו, מלהגיש תביעה משפטית להבטחת זכויותיו על-ידי הוצאת צו אל-תעשה או קבלת דמי נזק על אותו נזק, בין שאותו אדם מסר ידיעות או נקט בצעדים המביאים או המכוונים להביא להבאת העברייך בפלילים לפי סעיף זה, על כל מעשה שבגללו הוגשה אותה תביעה משפטית, ובין שלא מסר אותן ידיעות או לא נקט באותן פעולות.

החלטות

סעיף 54

1 - מועצת השרים רשאית לתת החלטות לביצוע העניינים הבאים בכפוף להוראות חוק זה: -

- א - להסדרת הרישום לפי חוק זה.
- ב - לסיווג הסחורות במה שנוגע למדגמים.
- ג - לעשייתם ולדרישתם של כפלים (פ' קמוצה) מהפירוט והשרטוטים והמסמכים האחרים.
- ד - להבטחת ולהסדרת פרסומם ומכירתם של העתקות מהפירוט, השרטוטים והמסמכים האחרים במחירים שתמצא לנכון.
- ה - להבטחת ולהסדרת ייצורם, הדפסתם, פרסומם ומכירתם של אינדקסים ותמציות הפירוט וכל מסמכים אחרים במחלקת רישום הפטנטים והעיון בהם.
- ו - להסדרת הנהלתו של פנקס סוכני פטנטים לפי חוק זה.
- ז - לקביעת האגרות שחשולמנה עבור מתן פטנטים, רישום מדגמים ובקשות המוגשות בעניינם ושאר העניינים הקשורים בפטנטים ובמדגמים לפי חוק זה.

2 - ההחלטות הניתנות לפי סעיף זה תפורסמנה
בעתון הרשמי.

ביטולים סעיף 55

בטל חוקף כל התחיקות העתומאניות, וכמו-כן בטלים
כל החוקים והתקנות הירדניים והפלסטינאיים הקשורים
ברישום פטנטים ומדגמים שנחקקו והותקנו לפני חקיקת
חוק זה.

סעיף 56

ראש הממשלה ושר המסחר ממונים על ביצוע הוראות
חוק זה.

30.12.1952

אבראהים
האשם

סלימאן עבד
אלרזאק טוקאן

עבד אלרחמן
אלרשידאת

חופיק אבו אלהדא
ראש הממשלה

ח' לוצי אלה' ירי
שר המסחר

חוק העיריות*

חוק מס' 29 לשנת 1955

قانون البلديات

פרק ראשון

הגדרות והוראות כלליות

שם חוק זה "חוק העיריות לשנת 1955" ויכנס לתוקף ביום פרסומו בעתון הרשמי.	<u>סעיף 1:</u>	שם החוק ותחילה תוקף
למונחים הבאים יהיה הפירוש המיוחד כדלקמן אלא אם מתוך ההקשר יהא להם משמעות אחרת: -	<u>סעיף 2:</u>	פירוש מונחים
1. השר - שר הפנים.		
2. מושל מחוז - מושל המחוז המוחפז או מושל הנפה שבתחום שיפוט מחוזו או נפתו נמצאת העיריה, לרבות ראש הממשלה, כשמדובר בעירית הבירה.		
3. המועצה - מועצת העיריה או מדעצת עירית הבירה או מועצת עירית ירושלים והיא מורכבת מיו"ר וחברים ממונים ונבחרים.		
4. ראש העיר - ראש עיריה או ראש עירית הבירה או ראש עירית ירושלים.		
5. החייב - כל אדם החב חוב לעיריה לפי חוק זה או לפי כל חקוק אחר.		

-
- * חוק זה פורסם בעתון הרשמי מס' 1225 מיום 1.5.1955.
** סעיף זה תוקן לפי חוק מס' 55 לשנת 1959 שפורסם בע.ר.
מס' 1465 מיום 2.1.1960.
*** תוקן לפי חוק מס' 8 ע.ר. 1539 מיום 16.3.61.

6. תושב - אדם הגר בדרך-כלל בבית בו הוא לך לעתים.. העדרו של אדם מבית בו הוא לך אינו פוגע במעמדו כתושב בתנאי שהוא חוזר אליו בכל עת שירצה, וכל עוד שירצה. כן ייחשב אדם תושב בחחומה של עיריה בו נמצא מקום עבודתו היום-יומית הקבועה אף אם הוא לך מחוץ לתחום האזור, וזאת בתנאי שלא ישתמש בזכותו לבחור ביותר מאזור עיריה אחד.

הגדרת עיריה * סעיף 3: 1. העיריה הנה מוסד צבורי בעל עצמאות בתחום הכספי ורשאית היא לקבוע, לבטל ולתחום תחומים לאזור שיפוטה, לקבוע תפקידיה וסמכויותיה בהתאם להוראות חוק זה.

2. העיריה תנוהל ע"י מועצה אשר חבריה ייבחרו בבחירות ישירות או ימונו לפי הוראות חוק זה פרט לעירית הבירה אשר תנוהל ע"י מועצה שמחצית חבריה ייבחרו בבחירות ישירות והמחצית השניה ימונו על פי החלטת מועצת השרים לפי המלצת שר הפנים.

3. מועצת העיריה הנה גוף משפטי שביכולתו לתבוע ולהתבע. היא יכולה להסמיך או ליפות את כוחו של מי שתרצה, להופיע בשמה בתביעות משפטיות, וכן להעביר אליה את הזכויות והחובות שהיו למועצה הקודמת.

4. למועצת העיריה תהא חותמת שחוטבע על כל המסמכים והתעודות ולשם מתן תוקף חוקי יש להוסיף את חתימת ראש העיר או ממלא מקומו והמזכיר או כל פקיד אחר שיוסמך ע"י המועצה.

* סעיף זה חוקן בהתאם לחוק מס' 3 לשנת 1960 שפורסם בע.ר. מס' 1467 מיום 16.1.60

סעיף 4:

העיריות
הקיימות

1. בהכנס חוק זה לתקפו תשארנה העיריות הקיימות כפי שהן במסגרת תחומיהן כמפורט בתוספת "א" לחוק זה, וזאת עד לבחירת מועצה חדשה או עד שתבוטלנה או תאוחדנה ביניהן או עם עיריות אחרות שתוצר אח"כ ותחומיהן ישארו כפי שהיו עד שיתוקנו בהתאם להוראות חוק זה.
2. הבחירות יקוימו, בהתאם לחוק זה, לכל המועצות בממלכה ביום שיקבע ע"י שר הפנים לפי צו שיפורסם בע.ר. השר רשאי לקבוע תאריך כללי לכל המועצות או לכל מועצה בנפרד בתנאי שהיה חוץ שנה אחת.
3. העיריות החדשות אשר תחום שיפוטן מפורט בתוספת "ב" לחוק זה ייחשבו כעיריות קבוננות ויחולו עליהן הוראות סעיף קטן 5(3) לחוק זה.

סעיף 5:

כנון
עיריה
וביטולה

1. אם רצה רוב תושבי עיר בכינון עיריה בעירם או בביטול עיריה קיימת, יגיש חלק מהם בקשה בקשר לכך למושל המחוז אשר עליו להעבירנה עם הערות לשר הפנים.
2. בשני המקרים הקודמים ימנה שר הפנים ועדה אשר לפחות שנים מחבריה יהיו מתושבי העיר שאינם פקידים כדי לעמוד על רצון רוב התושבים אם שוכנע השר לאחר העיון בדו"ח הוועדה שיש צורך בכינון עיריה באותה עיר, יורה על כנון עיריה ויקבע את אזור שיפוטתה לאחרי התייעצות עם שר האוצר וכן יקבע מספר חברי המועצה העירונית.
אולם אם הבקשה היא בטול עיריה קיימת והשר שוכנע בצורך לביטולה, יחליט הוא על ביטולה ועל גורל נכסיה, בהסכמת מועצת השרים, ויודיע על כך לשר האוצר. החלטות השר, בקשר לכנון והביטול, תקבלנה תוקף עם פרסומן בעתון הרשמי.

3. עם כינון עירייה בפעם הראשונה ימנה השר חברי מועצה מבין תושביה וימנה ראש העיר קבין חברים אלה בתנאי שתקופת כהונת מועצה זו לא תעלה על שנה אחת, ולאחר מכן יתקיימו בחירות למועצה חדשה וימונה ראש העירייה בהתאם להוראות חוק זה.

סעיף 6:

שינוי
בתחום
האזור
העירוני

שינוי, הרחבה או צמצום תחום אזור עירוני כל שהוא ייעשה עפ"י החלטת רוב חברי המועצה, המלצת מושל המחוז והסכמת שר הפנים; ההחלטה תובא לידיעתו של שר האוצר ותקבל חוקף עם פרסומה בעתון רשמי.

סעיף 7:

מספר
חברי
המועצה

שר הפנים יקבע בצו את מספר חברי המועצה בהתאם להמלצת מושל המחוז ובתנאי שלא יפחת מ-7 ולא יעלה על 12. צו זה יפורסם בעתון הרשמי; כמו כן מותר לשנות את המספר באותה צורה כפי שנקבע בתנאי ששינוי זה לא יבוצע תוך תקופת כהונת המועצה.

סעיף 8:

תקופת
כהונת
המועצה
ופיזור

1. * תקופת כהונת המועצה היא ארבע שנים החל מיום כניסתה לתפקידה כאמור בסעיף (32) לחוק זה, ומותר לפזרה לפני תום כהונתה ובמקומה תמונה ועדה קרואה לתקופה שלא תעלה על שנה אחת, בתנאי שתוך אותה שנה יקוימו בחירות למועצה חדשה. פזור המועצה יהא על פי החלטת מועצת השרים בהמלצת שר הפנים, והחלטה זו אינה ניתנת לערעור.

2. ** לא נתקיימו בחירות חדשות תוך התקופה הנקובה בסעיף הקטן הקודם ובסעיף קטן (3)5 של חוק זה תמשיך המועצה הקודמת בכהונתה עד שחבחר מועצה חדשה.

* סעיף זה תוקן בהתאם לחוק מס' 5 לשנת 1963 שפורסם בעתון רשמי מס' 1669 מיום 2.3.1963.
** סעיף זה תוקן בהתאם לחוק מס' 22 לשנת 1958 שפורסם בעתון רשמי מס' 1373 מיום 3.3.1958.

3. פחת מספר חברי המועצה מהמספר החוקי יורה
שר הפנים בהסכמת מועצת השרים על פיזור
המועצה או מלוי המקומות הפנויים או מנוי
ועדת קרואה במקום המועצה עד תום כהונתה.

ח ל ק ש נ י

בחירות למועצה

סעיף 9:

אזורי
הבחירות

שטח שפוט העירייה הנו אזור בחירות אחד, אולם שר
הפנים רשאי, על פי החלטה שיפרסם בעתון הרשמי,
לחלק את שטח השפוט למספר אזורי בחירות, יגדיר
תחומיהם, ויקבע את מספר חברי המועצה הנבחרים
בכל אזור.

סעיף 10:

הממונה
על
הבחירות

1. כשלשה חודשים לפני תום כהונת המועצה יחל
שר הפנים בנקיטת צעדים מתאימים לקיום
בחירות למועצה הבאה וימנה ממונה על הבחירות
לכל שטח השפוט העירוני.

2. הממונה על הבחירות ימנה לכל שטח השפוט או
לאזור אחד או יותר ועדה לרישום הבוחרים
שחא מורכבת מ-3 חברים לפחות ויקבע אחד
מהם או אחד מעובדי המדינה כיו"ר. כן ימנה
את אחד מפקידי העירייה לרשם הוועדה, ויסמין
את הוועדה להכנת רשימות הבוחרים או עדכון
ויקבע לה מועד ומקום להתחלת עבודתה, ויפרסם
אותם בהודעות שתוצגנה במקום בולט בבית
העירייה ובאחד העתונים המקומיים. הממונה על
הבחירות, רשאי בכל זמן, להפסיק את עבודת
הוועדה או להחליף אותה, או להחליף את היו"ר

או חלק מחבריה באחרים, אם מצא שהדבר דרוש לבצוע מהיר ויעיל של התפקידים שהוטלו עליה.

3. כל ההוצאות הדרושות תשולמנה מקופת העיריה כדי לבצע בחירת חברי מועצת העיריה.

סעיף 11:

רשימת
הבוחרים
והמועמדים

1. הועדה לרישום הבוחרים תכין רשימה, לפי סדר הא'-ב', של שמות הבוחרים בעלי זכות בחירה כאמור בסעיף (12) לחוק זה, תרשום את השם המלא של הבוחר, גילו, ומקום מגוריו וכך אם הוא כשיר להיות מועמד לחברות במועצה בהתאם לסעיף (18) לחוק זה.
2. היה שטח שיפוט העיריה מחולק לאזורי בחירות תוכן רשימת הבוחרים לפי סדר הא'-ב' באופן שיובטח רישום הבוחרים בכל אזור.
3. נמצא אדם ברשימת הבוחרים שיש לו זכות הצבעה ביותר מאזור בחירות אחד, רשאי הוא לבחור באזור הרצוי לו בלבד, לאחר שהודיע על כך לוועדת הבחירות.
4. לאחר תום הכנת רשימת הבוחרים או עדכונה, היא תוצג בפומבי בפני הצבור במקום שאליו הגישה נוחה וכן תפורסם באחד מהעתונים המקומיים.

סעיף 12:

כשירות
הבוחרים

- לכל אדם זכות כי שמו יופיע ברשימת הבוחרים אם נתמלאו בו התכונות הבאות: -
1. אזרח ירדני, ממין זכר, שהגיע לגיל 21 שנים קלנדריות.
2. תושב הגר בדרך כלל בתחום שיפוט העיריה במשך 12 החודשים שלפני תחילת הכנת רשימת הבוחרים או עדכונה.

3 - שילם מס שהוטל על בנינים ומקרקעין בתחום שטח השיפוט העירוני או מס חינוך עירוני או אגרות לרשיונות למלאכות והעשיות או כל מס עירוני אחר, שלא יפחת מדינר אחד, בו נהחייב תוך 12 חדשים רצופים לפני הבחירות, בתנאי שאם היה נכס שבתחום שיפוטה של העיריה מוחזק ע"י יוחד מתושב אחד, חייב כל אחד מהם לשלם את חלקו במס כפי שנקבע ע"י חלוקת סכום המס הכללי במספר המחזיקים. כתאריך ההחזקה בנכס ייחשב התאריך שמושל המחזז קבעו להכנה רשימת הבוחרים.

4 - בר דעת ואינו בהסגר.

אם אבד אחד מהתכונות הנ"ל לפני הבחירות יימחק שמו מן הרשימה.

ערר על רשימת הבוחרים

סעיף 13 - 1 - כל אדם רשאי, תוך שבעה ימים מתאריך פרסום רשימת הבוחרים, להגיש ערר בכתב ליו"ר ועדת רישום הבוחרים, על טופס שייקבע על ידי שר הפנים; בערר יכולה להיות דרישה ששמו יירשם ברשימת הבוחרים, או ששמו יופיע ברשימת המועמדים לחברות המועצה, או מחיקת שם אדם אחר מרשימת הבוחרים או המועמדים.

2 - ועדת רישום הבוחרים תתן את החלטתה בערר תוך שבוע ימים מתום תקופת הערר וזאת, בנוכחות העורר והמשיב או בהעדרם, לאחר שתודיע להם על המקום והמועד שתדון בערר, ההודעה תובא לידיעת הצדדים 24 שעות לפחות לפני המועד שנקבע והערר ישמע באותו מקום בו פורסמה רשימת הבוחרים.

כמו כן הפרסם הועדה את החלטתה בו ביום והרשימה תתוקן בהתאם להחלטה אם ההחלטה היתה לטובת העורר.

3 - החלטת ועדת רישום הבוחרים תהקבל ברוב קולות, במקרה שהקולות שקולים יכריע הצד שבו נמנה היו"ר.

4 . נרשם שמו של אדם ברשימת הבוחרים כתוצאה מערר, רשאי כל בוחר אחר אשר שמו מופיע באותה רשימה להתנגד לרשום זה תוך 48 שעות מתום תקופת הדיון בעררים.	<p>ערר
שכנגד</p> |
|--|----------------------|

סעיף 14:

1 . העורר או המשיב רשאים להגיש, תוך שבוע מיום מתן ההחלטה, ערעור על החלטת ועדת מרשם הבוחרים לנשיא בית המשפט של הערכאה הראשונה שיש לה הסמכות המקומית. הועדה תהיה המשיב במקרה שדרישת המערער היא להכניס את שמו ברשימת הבוחרים או במקרה שהדרישה היא למחוק את שם המערער מן הרשימה או כעורר במקרה שהמערער היה זה שערערו עליו.	<p>ערעור
על
החלטת
הועדה</p> |
|---|---|

2 . העתק מכתב הערעור ימסר למשיב תוך 3 ימים מתאריך הגשת הערעור, וזאת ע"י מסירתו לידו או למקום מגוריו האחרון. המסירה לוועדה תיעשה ע"י מסירת העתק מכתב הערעור ליו"ר או למקום עבודתו הרשמי.	

3 . נשיא בית המשפט ישמע את הערעור ויתן פסק דין תוך שבוע מיום המסירה. פסה"ד יהא סופי וימסר לוועדה אשר תחקן את הרשימה בהתאם לפס"ד או חשאירנה כפי שהיתה.	

סעיף 15:

1 . לאחר גמר הפעולות הנזכרות בשני הסעיפים הקודמים, יחתום יו"ר הועדה לרישום הבוחרים כל עמוד מעמודי הרשימה ועם החתימה זו תהא הרשימה סופית.	<p>חתימת
רשימת
הבוחרים</p>
2 . והיה אם לא חתם יו"ר הועדה על הרשימה מסיבה כל שהיא, לאחר גמר הפעולות כאמור בסעיף הקודם, יחתום הממונה על הבחירות במקומו.	
3 . משהיתה הרשימה סופית, יודיע הממונה על הבחירות על כך לשר.	

סעיף 16:

1. שר הפנים יקבע את התקופה לקביעת מועדים ומועד להצבעה ויודיע על כך למושל המחוז אשר עליו להביא זאת לידיעת הצבור בבית העיריה ובכל מקום אחר או בכל דרך אחרת כפי שימצא לנכון לפחות חמישה ימים לפני תחילתה של התקופה לקביעת מועדים.

מועדי
קביעת
מועדים
ומועד
ההצבעה

סעיף 17:

1. הגשת המועמדות לחברות במועצת העיריה תהא ע"י מלוי סופס מועמדות לפי הדוגמא שיקבע שר הפנים ומסירתו לממונה על הבחירות תוך התקופה הקבועה בסעיף הקודם כשהוא חתום כהלכה בצרוף אישור קבלה בסך 10 דינרים ששולם ע"י המועמד לחשב העיריה.
2. המועמד רשאי לבטל את מועמדותו לפני חאריך ההצבעה וזאת ע"י הודעה בכחב שישלח לממונה על הבחירות.

הגשת
מועמדות

סעיף 18:

- כל בוחר ששמו מופיע ברשימת הכוחרים זכאי להיות מועמד לחברות במועצה בחנאי שנחמלאו בו התכונות הבאות: -
1. הגיע לגיל 25 שנים לפי הלוח הגריגוריאני.
 2. יודע קרוא וכתוב.
 3. אינו פקיד או עובד העיריה או סוכנה, אם היה כזה, חייב הוא להגיש התפטרותו תוך 10 ימים לפני יום קביעת המועמדות.
 4. מעולם לא הורשע בפשע או בעבירה על המוטר.
 5. לא היה פושט רגל.

תכונות
המועמד

6. אינו חבר מועצת עיריה אחרת ואינו מועמד באיזור בחירות אחר.

7. מלא אחר הפעולות האמורות בסעיף 17 לחוק זה.

אם אבד אחת מהתכונות האלה לאחר הבחרו, יפסיד את חברותו.

סעיף 19:

החזרת
הפקדון

1. המועמד יקבל חזרה את הפקדון ששילם לפי סעיף 17(1) לחוק זה אם נבחר כחבר מועצת העיריה.

2. אם שלם המועמד את הפקדון ומח לפני יום ההצבעה, יוחזר הפקדון למנהל עזבונו או ליורשיו.

סעיף 20:

בחירה
ללא
התחרות

חמה תקופת המועמדות ולא עלה מספר המועמדים על המספר הדרוש, יודיע הממונה על הבחירות שהמועמדים נבחרו כדין וישלח לשר הפנים דו"ח בכתב בענין זה בו יפרט שמות הנבחרים ומענם, והתוצאות תפורטמנה בעתון הרשמי.

סעיף 21:

פרסום
שמות
המועמדים
מקום
הקלפי
והמועד

1. נתברר לאחר תום תקופת המועמדות שמספר המועמדים עולה על מספר החברים הדרוש, יקבע הממונה על הבחירות תחנה או תחנות קלפי וכן שעות התחלת וסיום ההצבעה, בתנאי שתקופת ההצבעה לא תפחת מ-10 שעות. רשימת המועמדים תוצג בכל תחנת כלפי ותפורסם על כך הודעה באחד העתונים המקומיים, וכן במקומות שהממונה על הבחירות ימצא לנכון, לפחות שלושה ימים לפני יום הבחירות.

2. הממונה על הבחירות רשאי, במקרים מיוחדים, אם ראה צורך בכך, להאריך את זמן ההצבעה בארבע שעות לכל היותר.

1. הממונה על הבחירות ימנה לכל תחנת קלפי ועדה שחורכב מפקיד ממשלתי ושלוש מבעלי זכות בחירה לפחות, וימנה אחד מחבריה יו"ר ואחד בתור מזכיר. הועדה תפקח ותארגן את ההצבעה בתחנה. חברי הועדה יצהירו בשבועה בפני הממונה על הבחירות בנוכחות המועמדים או בנוכחות חלק מהם, כי ישמרו על סודיות ההצבעה ונאמנות לתפקידם.

2. כל מועמד ראוי להתנגד למנוי יו"ר ועדת הקלפי ולדרוש החלפתו לפני מתן ההצהרה, אם היה סכסוך ביניהם, או קרבה משפחתית, או קשר מפלגתי העלולים להשפיע על בצוע תפקידו או אם הורשע בעבירה שיש בה קלוף על ידי אחר מבתי המשפט. החלטת הממונה על הבחירות בדבר קבלת ההתנגדות או דחיתה הינה סופית.

3. יו"ר ועדת הקלפי יצויד בקלפי אחת או יותר מהסוג שיקבע ע"י שר הפנים וכן בשני עותקים של רשימת הבוחרים ובכמות מספקת של פתקאות ההצבעה לפי דוגמא שתקבע ע"י שר הפנים.

1. בתחנת הקלפי מותרת נוכחותם של ועדת הקלפי, המועמד או נציגו, הנושא יפוי-כח בכתב ממנו, מספר אנשי משטרה לשמירת הסדר בתחנה, וכל אדם שיישלח ע"י הממונה על הבחירות לשם פקוח על מהלך ההצבעה, יו"ר הועדה ושאי לגרש מתחנת הקלפי מועמד או נציג מועמד אם יוכח שהם מעכבים או מפריעים למהלך ההצבעה והסדר.

2. לפני ההצבעה יפתח יו"ר ועדת הקלפי את הקלפי או הקלפיות ויראה לנוכחים בתחנה שהיא או הן ריקות. אחר כך ינעל אותן ויחזמן בשעוה בנוכחות הנוכחים, יטביע עליהן התימתו וחתימת כל אחד מחברי הועדה כך שלא תהיה אפשרות לפתחן מבלי שבירת החותם וקריעת החתימות.

3. ההצבעה החקיים ע"י כניסת הבוחר לתחנת הקלפי ולאחר שיזוהה ויסומן שמו ברשימת הבוחרים יקבל פתק הצבעה, חתום ע"י יו"ר ועדת הקלפי. הבוחר ירשום שמות האנשים שרצונו בבחירתם למועצה, יקפל את הפתק באופן שיוסתר הכתוב בו ותובלט חתימת יו"ר הוועדה שעל גבי הפתק, וישלשלו לקלפי לעיני הנוכחים.

4. כאשר אין הבוחר יודע כתוב, מסיבה כל שהיא, רשאי הוא לבקש מאת אחד מאנשי ועדת הקלפי שירשום לו את השמות כפי שיכתיב לו אותם, בפני יושב ראש הוועדה.

5. בתום ההצבעה יסגור יו"ר ועדת הקלפי את כל פחתי הקלפיות ויטביע עליהן את חתימתו וחתמי-מותיהם של שאר חברי הוועדה - הכל במעמד הנוכחים בתחנה. לאחר מכן ימסור את הקלפי לממונה על הבחירות בצרוף פרוטוקול שיערך על ידו בהשתתפות חברי הוועדה שבו יציין את מספר הבוחרים הרשומים ברשימה, ואת מספר המשתתפים בהצבעה וכי ההצבעה בוצעה בהתאם להוראות החוק, תוך ציון כל מקרה של הפרה תוך כדי הצבעה וכיצד יש לטפל בה. לפרוטוקול יצורף העתק חתום של רשימת הבוחרים.

סעיף 24:

מיון
וספירת
הקולות

1. הממונה על הבחירות ימנה ועדה או ועדות של שלשה חברים לפחות, שאחד מהם יכהן כיו"ר, למיון וספירת הקולות. הממונה ימסור לוועדה קלפי או קלפיות שבהן פתקאות ההצבעה וזאת לאחר שחברי הוועדה יצהירו בפניו בשבועה, על נאמנותם למלוי התפקיד.

2. ועדת המיון תחל בעבודתה במקום שאותו קבע הממונה על הבחירות, ותציג כל קלפי בפני הנוכחים לפני פתיחתה כדי לוודא את שלמות החותם; המועמדים או נציגיהם רשאים להיות נוכחים בשעת מיון הקולות.

3. עם פתיחת הקלפי יוצאו כל הפתקאות ע"י יו"ר

ועדת המיון אשר יקריא את תוכנם בפומבי
והשמות יירשמו. המלה "בפומבי" פרושה
שהמועמד או נציגו רשאים לבדוק את פתק
ההצבעה בעת המיון.

4. פתק ההצבעה יפסל במקרה שאין חתימת יו"ר
ועדת הקלפי על גבו, ובמקרה שאי אפשר לקרוא
את השמות, מפאת חוסר בהירות בכתב היד, או
במקרה שמופיעה על הפתק חתימת הבוחר או כל
סימן אחר.

5. הופיע בפתק ההצבעה מספר נבחרים העולה על
המספר הדרוש יוכשרו אותם שמות במספר הדרוש
לפי הסדר הרשום ויפסלו השמות הנוותרים
והכפולים.

6. החלטת הממונה על הבחירות, בקשר לפתק הצבעה
כל שהוא, הינה סופית.

7. ועדת המיון תכין פרוטוקול, בו תציין מספר
פתקאות ההצבעה בכל קלפי, מספר הקולות בהם
זכה כל מועמד, מספר הפתקאות שנפסלו והטעם
לפסילתם, ותמסור אותו ליו"ר ועדת הקלפי
בצרוף כל פתקאות ההצבעה.

סעיף 23:

פרסום תוצאות הבחירות

1. הממונה על הבחירות יפרסם שמוחיהם של
המועמדים למועצה שזכו בקולות יוחר מחבריהם
ויודיע על כך לשר הפנים במכתב בו יצויין
מספר הבוחרים שהשתתפו בהצבעה, מספר הקולות
בהם זכה כל אחד מן המועמדים ומספר פתקאות
ההצבעה שנפסלו והטעם לפסילתם, תוצאות
הבחירות תפורסמנה בעתון הרשמי ושר הפנים
ישלח לבחורים תעודות המאשרות בחירתם כחברי
המועצה.

2. במקרה של קולות שווים, תערך הצבעה ע"י
הממונה על הבחירות, בין המועמדים הנוגעים
כדבר, בנוכחותם או בנוכחות נציגיהם, ובדרך
שיוסכם עליה באותו מעמד.

3. שמירת מסמכי הבחירות.

פתקאות הצבעה, הפרוטוקולים של הועדות ורשימות הבוחרים החתומות יסודרו בחבילות ויוחטמו באופן שאין לפתחן אלא לאחר שבירת החותם. חבילות אלה חשמרנה במשרד הממונה עד תום תקופת ההתנגדות, ועד תום הספול בהתנג-דויות באופן סופי ולאחר מכן יושמדו.

סעיף 26:

חוקיות
הבחירות

הצבעה שבה השתתפו למעלה ממחצית הבוחרים הינה חוקית, לא הגיעה ההשתתפות הבוחרים עד כדי כך בזמן שהוקצב להצבעה, חסגרנה הקלפיות ותחתמנה ותשארנה במשמרת עד לפתיחתן מחדש למחרת היום וההצבעה תמשך 10 שעות נוספות ולאחר מכן תנעלנה הקלפיות ותוצאות ההצבעה תהיינה סופיות, ואין נפקא מינה מה היה מספר הבוחרים שהשתתף בהצבעה.

סעיף 27:

שר הפנים רשאי למנות בהסכמת מועצת השרים שני חברים נוספים לכל מועצת עיריה בעלי אותן הזכויות כשל החברים הנבחרים.

סעיף 28:

עבירות
בבחירות

העובר אחת העבירות הבאות דינו, לאחר הרשעתו, לתקופה שאינה עולה על 3 חדשים או קנס כספי שלא יעלה על 20 דינר או שני הענשים גם יחד.

1. הצהיר דבר שקר הנוגע למסמך כל שהוא הקשור ברשימת הבוחרים ואשר הוגש על ידו או התכוון לכך באיזו דרך אחרת, הכנסת שם או השמטת שם ממנה בנגוד להוראות חוק זה.

2. זייף, חקן, שטש, הסחיר, השמיד או גנב רשימת בוחרים, או פתק הצבעה, או פתק מועמדות, או כל מסמך אחר הקשור בפעולות ההצבעה בכוונה להביא לשנוי בתוצאות הבחירות או לגרום לחידושן.

3. שלשל לקלפי או מסר ליו"ר ועדת הקלפי פתק הצבעה או פתק מועמדות מזויף או פסול.
4. הפר את חופש ההצבעה וסדריה ע"י שמוש באלימות, איומים, גרימת רעש או השתתפות בהפגנות או התקהלות.
5. הפריע לפקידי הבחירות או לחברי הועדות בעבודתם, השיג חזקה על קלפי, השמידו או פתחו ללא זכות חוקית.
6. השתתף בהצבעה מתוך ידיעה ששמו אינו מופיע ברשימת הבוחרים או הופיע שמו ללא זכות.
7. הצביע יותר מפעם אחת ביום הבחירות או השתמש בשמו של אחר או בשם שאינו קיים כדי להשתתף בהצבעה.
8. השתמש באלימות, כח ואיומים לגרימת נזק חומרי או מוסרי, או חטיפה, מעצר או הונאה, הן במישרין והן בעקיפין, כדי להכריח בוחר להשתתף בהצבעה או להמנע ממנה או לאלצו להצביע או להמנע מלהצביע עבור מועמד מסוים או מועמדים מסוימים או לנקום ממנו על עשיית אחד המעשים האלה.
9. השתמש באמצעי לחץ או פתוי כדי להניע אדם לעבור עבירה שנענשים עליה לפי חוק זה.
10. נתן לבוחר, במישרין או בעקיפין, לפני ההצבעה או בזמן ההצבעה הלואה או מתנה או מענק כספי או נכס מכל סוג שהוא, או הבטיח לו משרה, עבודה, שכר, טובת הנאה או תמריץ מכל סוג שהוא, או עזר לו להשיג או הבטיח לו להשיג אחד הדברים הנ"ל כשותר על מנת להביא להשתתפות בהצבעה או המנעות ממנה או השתתפות או המנעות מהצבעה לטובת אדם מסוים או אנשים מסוימים או כגמול לבצועה של אחת הפעולות האלה.
11. קבל או הסכים או עשה הסכם לגבי אחת ההצעות

או ההבטחות או השוחד או טובת ההנאה שבסעיף
הקטן הקודם, הן במישרין והן בעקיפין, תמורת
מתן קולו או המנעותו מהצבעה או תמורת
התערבותו אצל הזולת לצורך זה.

12. גילה את סודיות ההצבעה לאחר מתן השבועה.

13. פרסם או ערך לפני ההצבעה או בזמן ההצבעה
הודעות כוזבות בקשר עם התנהגות אחד המועמדים
או הליכותיו מתוך כוונה להשפיע על תוצאות
הבחירות.

14. נכנס לתחנת הקלפי או למקום המיון, או ללשכת
הממונה על הבחירות כשהוא נושא נשק, השחמש
בנשק לרעה ועבר על הוראות הממונה על הבחירות
או ועדת הקלפי או יו"ר ועדת המיון.

15. הדפיס והפיץ באמצעי כלשהי חומר לשם עודוד
ההצבעה ללא ציון בעמודו הראשון את שם וכתובת
המדפיס או המוציא לאור.

סעיף 29:

שלילת
זכות
ההצבעה

העובר על אחת העבירות הנקובות בסעיף הקודם תשלל
ממנו הזכות להופעת שמו ברשימת הבוחרים לחקופה
שחקבע ע"י בית המשפט, לאחר הרשעתו, בתנאי שלא
תעלה על שבע שנים אפילו היה חבר נבחר במועצה
תבוסל חברותו.

סעיף 30:

הגשת
כתב
אישום

התביעה הכללית תגיש כתב אישום לגבי העבירות
הנקובות בסעיף 28 או על פי קובלנה של אחד הבוחרים
או המועמדים, וזאת לא יאוחר מ-15 יום מתאריך
פרסום תוצאות הבחירות בעחון הרשמי.

סעיף 31:

ערעור
על
הבחירות

1. זכאי כל בוחר תוך שבועיים מתאריך פרסום
תוצאות הבחירות בעחון הרשמי, להגיש בקשה

לכית משפט השלום הנמצא בתחום שפוט העיריה
בה יערער על חוקיות בחירה אחד מחברי המועצה
ויבקש בטול חברותו, או יוכיח חברותו של אחר.
כמו כן הוא זכאי לבקש מיון הקולות מחדש
שיבוצע ע"י ועדה שתמונה ע"י בית המשפט או
בטול כליל של ההצבעה או חלק ממנה עקב הפרת
הוראות החוק אשר עלולה להשפיע על חוצאות
הבחירות.

2. חברי המועצה של בחירתם מערערים יופיעו
כמשיבים בבקשת הערעור.

3. בית המשפט ידון בערעור לאחר שיוזמנו הצדדים,
ישמע עדויות והוכחות שיובאו בפניו או לפי
בקשתו וינקוט בכל הצעדים שימצא לנכון לשם
גבוש עמדתו. בית המשפט יכול לדחות את הערעור
ולאשר חוקיות חברות המשיב, יכול הוא לקבל
את הערעור, לבטל את חברות המשיב ולאשר
חברותו של אחר. כן יכול הוא לפסול את הבחירות
באזור מסוים או בכל שטח השפוט. החלטת
בית המשפט הינה סופית ודבר קבלתה ימסר לשר
הפנים ויפורסם בעחון הרשמי.

4. החליט בית המשפט לפסול את הבחירות כולן
כאמור בסעיף הקודם, יקבע שר הפנים מועד
לבחירות חדשות בהתאם לחוק זה. רשימות
הבוחרים של הבחירות הקודמות ישמשו את
הבחירות החדשות.

סעיף 32:

כניסת
המועצה
לתפקידה

1. חברי מועצת העיריה יכנסו לתפקידם ויתחילו
בעבודתם מיד עם תום כהונת המועצה הקודמת.

2. אולם חבר חדש המחליף חבר קודם יכנס לתפקידו
כחבר החל מהתאריך בו קבל ראש העיריה הודעה
על כך מאת שר הפנים.

סעיף 33:

החלטת בית המשפט לבטול הבחירות או החברות במועצת
העיריה לא תפגע בהליכים שהוחל בהם לפני מחן ההחלטה

של בית המשפט בעקבות הביעות לבטול חברותם
של חברי המועצה כולם או מקצתם.

ח ל ק ש ל י ש י

מועצה העיריה וסמכויותיה

- סעיף 34: *
- מנוי
ראש
עיר
וקביעת
משכורתו
1. אחד מחברי המועצה ימונה לנאמן** או לראש המועצה בהחלטה מטעם מועצת השרים על פי המלצת שר הפנים. דבר המנוי יפורסם בעתון הרשמי ותקופת כהונתו מטהימת עם תום כהונת המועצה או פורה.
 2. ראש העיר יקבל מקופת העיריה את משכורתו, התוספות, ואש"ל כפי שיקבעו ע"י מועצת השרים בהמלצת שר הפנים. מועצת השרים תקבע את המשכורת, התוספות ואש"ל תוך התחשבות בהכנסותיה השנתיות של העיריה.
 3. מועצת השרים רשאית על פי המלצת שר הפנים לפטר את ראש העיר אם תשוכנע שטובת העיריה דורשת. החלטת מועצת השרים על כך הינה סופית ואינה ניתנת לערעור.

- סעיף 35:
- בחירת
סגן ראש
העיר
וקביעת
משכורתו
1. חברי המועצה יבחרו אחד מביניהם שיכהן כסגן ראש העיר. תערך הצבעה ויבחר ברוב קולות. במקרה של קולות שווים - חכריע הסיעה שבה

* סעיף זה חוקן על פי חוק מס' 55 משנת 1959 שנתפרסם בע.ר.
מס' 1465 מיום 2.1.1960.
** הביטוי הזה חל על ראש העיר עמאן או ירושלים (הערת המתרגם).

נמצא ראש העיר. דבר בחירתו של הסגן ימסר לממונה ולשר הפנים ויפורסם בעתון הרשמי.

2. נתפנה מקומו של ראש העיר, ימלא הסגן את תפקידי ראש העיר ויקבל מקופת העיריה מחציה משכורתו של ראש העיר לרבות החוספות בתנאי שהמשכורת המגיעה לו בתוקף הפיסקה הקודמת תחשב כבסיס לחישוב חוספות היוקר וא"ל.

סעיף 36:

התפטרות
מחברות

רצה ראש העיר או סגן ראש העיר או אחד מחברי המועצה להתפטר, יגיש התפטרותו בכתב אל המועצה והתפטרותו תקבל תוקף מעת רשום המכתב בספר העיריה. דבר התפטרותו ימסר לממונה לשר הפנים.

סעיף 37:

אבוד
החברות
והחזרתה

1. חבר מועצה יאבד את חברותו ויחשב מקומו במועצה פנוי במקרים הבאים: -

א. אם נעדר 3 ישיבות רצופות מישיבות המועצה הרגילות ללא סיבה חוקית.

ב. פעל נגד המועצה כעורך-דין או מומחה או קנה זכות כל שהיא שלגביה יש סכסוך עם המועצה או רכש זכות זו בדרך אחרת.

ג. ערך הסכס עם המועצה או הפך להיות בעל אינטרס בהסכם כל שהוא עם המועצה או עם מי שפועל בשמה פרט לאותם הסכמים ואינטרסים הנובעים מהיותו חבר בחברת מניות, בתנאי שלא ימלא תפקיד של מנהל בחברה או חבר בהנהלתה או פקיד או נציג של החברה.

ד. אם לא מלא אחר אחת התכונות הדרושות כאמור בסעיף 18 לחוק זה, ראש העיר יודיע למועצה על אובדן החברות כתוצאה מאבדן הכשירות וכן לשר הפנים והממונה,

וזאת תוך שבוע ימים מתום התקופה
הדרושה בהתאם לסעיף קטן א' דלעיל
או מיום שהגיעה אליו הידיעה על
פעולותיו כאמור בסעיפים קטנים ב'
ו-ג' דלעיל.

2. מי שאבד את חברותו כאמור בסעיף הקודם, רשאי
לפנות למועצת השרים בבקשה מנומקת שמטרתה
לאפשר לו להמשיך בחברותו. החלטת מועצת השרים
במקרה כזה הינה סופית ולא ניתנת לערעור.
3. אובדן החברות יפורסם בעתון הרשמי ויקבל תוקף
סופי.

סעיף 38:

מות
חבר

מת אחד מחברי המועצה יודיע ראש העיריה על כך
למנוחה ולשר הפנים והדבר יפורסם בעתון הרשמי.

סעיף 39:

חלופי
חברים

נתפנה מקום של חבר במועצה כתוצאה מבטול חברותו
שנקבע בפסק-דין או כתוצאה מהתפטרותו או מותו או
אובדן חברותו, יבוא במקומו המועמד שזכה במספר
הקולות הגדול ביותר אחריו. אם אינו כשיר יבוא
הבא אחריו. לא נמצא מועמד, ימנה שר הפנים חבר
כשיר מבין הבוחרים למלוי המקום הפנוי. חברותו
של חבר זה תסתיים עם תום כהונתה של המועצה.

סעיף 40:

ישיבות
המועצה

1. המועצה תקיים ישיבה רגילה לפחות פעם בשבוע
בבית העיריה במועד שיקבע על ידה.
2. ראש העיריה וכן מספר חברים שלא יפחת משליש
מחברי המועצה רשאים לדרוש קיום ישיבות שלא
מן המניין של המועצה.
3. המועד וסדר היום של הישיבה יובאו לידיעת
החברים לפחות יום אחד לפני מועד כנוס הישיבה.
כן יפורסם המועד במקום בולט בבית העיריה.

4. בהעדר ראש העיר וסגנו ישב בראש הישיבה הקשיש מבין החברים.
5. דיוני המועצה והחלטותיה הן סנדיים אלא אם כן יוחלט אחרת ע"י רוב החברים.
6. פרוטוקול על דיוני המועצה והחלטותיה ירשם בפנקס מיוחד שדפיו כרוכים וכל החברים יחתמו עליו.
7. הקוורום לישיבה הוא רוב חברי המועצה. אם לא היה קוורום בשתי ישיבות רצופות, הרי הישיבה השלישית תחשב לחוקית בכל מספר של חברים נוכחים.
8. החלטות המועצה תתקבלנה ברוב קולות של החברים הנוכחים.
9. המועצה רשאית למנות ועדות משנה מבין חבריה כדי לטפל בעניינים שעל סדר יומה. אולם החלטות ועדות אלה תתקבלנה תוקף חוקי רק לאחר אישורן ע"י המועצה.

סעיף 41:

תפקידי המועצה

א. כפוף לכל חיקוק אחר, למועצת העיריה סמכויות, כוחות ותפקידים המפורטים דלהלן; בתחום שיפוטת דשאית היא לעשות שמוש בהם באמצעות פקידיה ועובדיה, או לעשות שמוש בהם או בחלקם באמצעות קבלנים וקבלני משנה. כן רשאית מועצת העיריה, להעניק, לשם בצוע מטרותיה כולן או בחלקן, זכיונות לבני אדם או לחברות לתקופה שלא תעלה על שלושים שנה בתנאי שתתקבל הסכמת מועצת השרים לגבי תקופת הזכיון ותנאיו.

1. תכנון העיר והרחובות.

תכנון העיר ופתיחת רחובות, בטולם, שנוי-החזוי, קביעת רחבם, יישורם, סלילתם, בניית מדרכות, שמירתם, נקויים, הארחתם, מתן שמות להם, מיספורם, מספור הבתים, יפויים. נטיעת

עצים בהם ושמירחם מהסגה גבול, פקוח על
המגרשים הפנויים שבצדי הרחובות וחיוג
הבעלים לגדרם.*

2. רשיונות בניה.

פקוח על בניה מבנים, על הריסתם, על שנוי
צורחם, על התקנת מעליות בהם ומתן רשיונות
לבצוע עבודות אלה, קביעת מקום המבנה, צורתו,
יחס שטחו לשטח המגרש והבטחת החנאים הבריאותיים
בו.

3. מים.

אספקת מים לתושבים וקביעת הפרוט הדרוש לכך,
כגון אביזרים וצנורות, ארגון חלוקת המים,
קביעת תעריפים ואגרות השתתפות וכן מניעת
זיהום המעינות, התעלות, הברכות והבורות.

4. חשמל וגז.

אספקת חשמל וגז לתושבים, קביעת הפרוט לתחנות
חשמל וטרנספורמטורים ורשת אספקה וכן קביעת
תעריפי צריכה ואגרות השתתפות.

5. תעלות למי שופכין.

הפירת תעלות למי שופכין, הקמת בתי שמוש
צבוריים ומשתנות, ניהולם והפקוח עליהם.

6. שווקים צבוריים.

ארגון השווקים הצבוריים, בנייתם וקביעת
סוגי הסחורות הנמכרות בהם או איסור מכירתן
מחוץ לשווקים.

7. מלאכות וחעשיה.

ארגון המלאכות והתעשיה וקביעת אזורים מיוחדים

* תוקן לפי חוק מס²⁵ לשנת 1961. ע.ר. מס¹⁵⁶³ מיום
1.8.61

לכל סוג, פקוח על בתי המסחר והמפעלים
העלולים להטריד ולפגוע בבריאות התושבים.

8. אמצעי תחבורה יבשתית וימית וכלי רכב
ושיט. הקמת וקביעת תחנות עצירה וחניה לכלי
רכב בתחום העיריה והפקוח עליהן. פקוח על
כלי השיט הפועלים במים הטריטוריאליים
שבתחום העיריה.

9. בתי הארחה.

פקוח על בתי מלון ופנסיונים, תכנונם וקביעת
התעריפים בהם.

10. מקומות הבידור הצבוריים.

פקוח על מסעדות, בתי קפה, מועדונים,
פונדקים, מועדוני ספורט ורקודים, בתי
קולנוע ותיאטראות ובתי בידור אחרים,
תכנונם, קביעת שעות העבודה בהם, והטלת
וגביית מסים על כל כרטיסיהם.

11. המוסר הכללי.

שמירה על קיום המוסר הכללי, פקוח על מניעת
זנות ושוטטות.

12. מקומות נופש.

הקמת ככרות, גנים צבוריים, טיילות, מרחצאות
וברכות שחיה וכך חופי רחצה, תכנונם ופקוח
עליהם.

13. מכבי אש.

נקיטת אמצעים למניעת דליקות, פקוח על הדלק
והחמרים הדליקים, ארגון הסחר בהם, אחסונם,
קביעת תעריפיהם ורכישת כלים לכבוי אש והשמירה
עליהם.

* תוקן לפי חוק מס' 1 משנת 1963 שפורסם בע.ר. 1667 מיום
14.2.63.

14. אמצעים נגד שטפונות.
- נקיטת אמצעים למניעת נזקי שטפונות והצפות.
15. הגשת עזרה לנפגעים.
- הגשת עזרה לנפגעי השריפות, השטפונות, הרעש וכל סוגי אסונות אחרים ואיסוף חרומות עבורם וחלוקתם ביניהם.
16. מוסדות חינוך וספורט.
- הקמת בתי נכאוח, ספריות צבוריות, בתי ספר, מועדונים ועסקי ספורט, חרבות, חברה ומוסיקה וכו' והפקוח עליהם.
17. מזון.
- פקוח על הלחם, בשר לסוגיו, דגים, פרות וירקות וכל סוגי מזון אחרים, נקיטת אמצעים למניעת מעשי הונאה בהם, השמדת הפגומים והפסולים, קביעת מחיריהם ומלחמה בהפקעת מחירים.
18. פקוח על השחיטה, והקמת בתי מטבחים.
- בדיקת הבהמות והעופות המיועדים לשחיטה, נקיטת אמצעים למניעת הדבקות במחלות, קביעת מקומות מיוחדים לסחר בהם, שמירה ופקוח על שחיטתם, הרחקת השאריות והקמת בתי מטבחים.
19. נקיון.
- ארגון פעולות לאיסוף האשפה והזבל מהרחובות, מהבתים ומבנינים צבוריים, הובלתה והשמדתה.
20. פקוח על הבריאות.
- פקוח על הבחים ויתר המכנים לשם בקורת סלוקה הסדיר של האשפה, פקוח על נקיון הכלים בהם

משחמשים, נקיטה בצעדים להשמדת היתושים
והרמשים האחרים.

21. בריאות הצבור.

נקיטה בכל האמצעים לשמירה על בריאות הצבור
ומניעת התפשטותן של מחלות מדבקות בין
התושבים.

22. בתי קברות.

חכנון בתי קברות, בטולם, פקוח עליהם,
קביעת מקומם ותאורם, הובלת המתים וקבורתם,
ארגון לויות ושמירה מפני פגיעה בהם.

23. הגנה מפני סכנות.

נקיטה באמצעים הדרושים להגנה על הנפש והרכוש
ומניעת הווצרם של מפגעים, מטרדים וגורמי
נזק העלולים לבוא בעקבות אחת הפעולות הנזכרות
בסעיף זה.

24. קבצנות.

מניעת קבצנות ופשיטה יד ופקוח על בתי זקנים
ועל אסוף התרומות ע"י מכירת סמלים וכיוצא
בזה במקומות הצבוריים.

25. הגרלות ומשחק קלפים.

פקוח על הגרלות ומשחק קלפים.

26. לשכות עבודה.

הקמת לשכות עבודה והפקוח עליהן.

27. הגנה אזרחית.

הקמת מקלטים נגד התקפות מן האויר ונקיטה
בכל אמצעי ההגנה האזרחית.

28. רוכלות.
 ארגון ופקוח על הרוכלים למיניהם, הצלמים
 הנודדים, הסבלים, מצחצחי נעליים ובעלי
 עגלות.
29. הריסת בתים מסוכנים.
 הריסת הבתים המסוכנים הנוטים לנפול או
 הפוגעים בבריאות הצבור או המפיצים ריחות
 הפוגעים בבריאות הצבור, וזאת לאחר אזהרת
 בעל הבית או מחזיק או האחראי.
30. משקלות.
 פקוח על המשקלות ומדות האורך והנפח
 וההתמתן.
31. שקילה.
 שקילת הסחורות הנמכרות בשווקים בסיטונות
 מחוץ להנויות ולמחסנים.
32. שאריות ברחוב.
 מכירת השאריות שברחוב למפעלים הצבוריים
 או ניצולן.
33. כלבים.
 פקוח על הכלבים, השמדת הכלבים המשוטטים,
 שמירה מפגיעותיהם ורישומם.
34. בהמות עבודה.
 פקוח על בהמות העבודה וההובלה, ארגון
 שווקים לסחר בהמות וצאן ואיסור הסחר בהן
 מחוץ לשווקים אלה.
35. תקציב חשבונאות ותקן.
 אשור התקציב השנתי, החשבונות הסופיים ותקן
 העובדים בטרם העברתם לאשור לגופים המוסמכים.

36. שמוש בכספי העיריה.

גיהול נכסי העיריה ורכושה, הקמת מבנים לפי הצורך, השכרתם, מישכונם ומכירתם. רכישה מבנים אחרים בהתאם להוראות חוק זה, וכן קבלת מתנות, עזבונות ותרומות.

37. *פקוח על המגרשים הפנויים ועל המבנים, גנותיהם וחזיתותיהם וחיוב בעליהם לניקויים או יפויים ובניית קירות מסביבם. בצוע פעולות אלה יהיה על חשבון הבעלים. במקרה ולא נענה לדרישה כזו, בעבודה שתוצע ע"י ראש העיר אין סכום ההוצאות נתון לערעור.

38. תפקידים אחרים.

בצוע כל פעולה שחובת בצועה מוטלת על העיריה בתוקף חוק זה או בתוקף כל חיקוק אחר בר תוקף בממלכה.

ב. תקנות

המועצה רשאית, בהסכמת מועצת השרים והמלך, להתקין תקנות לשם בצוע תפקידה או שמוש בכל סמכות מסמכו- יוחיה הנזכרות בסעיף קטן א' של סעיף זה. תקנות אלה עשויות לכלול הוראות המטילות על העובר עליהן עונש מאסר שלא יעלה על חודש או קנס שלא יפחת מ-20 דינר ולא יעלה על 50 דינר או שני הענשים גם יחד, כן עשויות התקנות לכלול הוראות אשר תאפשרנה למועצה לקבוע את העבודות שעל החייב לעשותן ואפשרות לבצע עבודות אלה ע"ח החייב לאחר אזהרתו שעליו לבצען תוך תקופה מסוימת. ההוצאות שהוצאו 5 שנים לפני החילת חקפו של החוק לשם הקמת מדרכות ברחובות ייחשבו כהוצאות בחוקף חוק זה.

* חוקן לפי חוק מס' 627 משנת 1966, ע.ר. 1945 עמוד 1656.	
חוקן לפי חוק מס' 4 לשנת 1961 שנפרסם בע.ר. מיום 16.2.61	א
חוקן לפי חוק מס' 36 לשנת 1961, לשנת 1962, 90 לשנת 1966.	א

המועצה רשאית לגבות מסים עבור הפירות והירקות הנמכרים בשווקים הצבוריים, כן רשאית המועצה לגבות מסים עבור כל הפעולות והעניינים הנזכרים בסעיף זה. גובה ויחס המסים יקבעו בתקנות שיותקנו ע"י המועצה בהסכמת מועצת השרים.

3. ההוצאות

1. המועצה רשאית על פי תקנות שתחקין בהסכמת מועצת השרים לגבות, עבור זפות וסלילה ראשונית של הרחובות. חלק מההוצאות המבוטס על חישוב שיקבע ע"י המועצה לפי חזית המגרש בתנאי שחלק זה לא יצלה על 50% מכל מכל ההוצאות. כספים אלה יגבו מבעלי המגרשים הגובלים ברחובות אלה.

2. ההוצאות שהוקצבו למטרה זו לפני תחילת תקפו של חוק זה ייחשבו כאילו הוקצבו לפי חוק זה, ואין נפקא מינה אם נגבו חזרה או שלא נגבו בעת פרסום חוק זה.

4. התיעצות עם העירייה בכל חקיקה הנוגעת לה

קבלה מחלקה ממשלתית על עצמה פעולה כל שהיא מהפעולות הנזכרות בסעיף קטן א' של סעיף זה, הרי כחלק מתפקידיה וסמכויותיה חייבת אותה מחלקה להתיעץ עם מועצת העירייה בכל הנוגע לחקיקה, לארגון, לדרכי הבצוע ולפקוח על אותה פעולה.

5. אחידות בחקיקת משנה

שר הפנים חייב לתאם בין העיריות כמה שנוגע לחקיקת המשנה בהתאם לסעיפים קטנים ב' ו-ג' של סעיף זה ויעשה לאחידות ההגדרות והתקנות המותקנות ע"י עיריות בעלות תנאים זהים.

1. * אין חוק זה מונע את מועצת השרים מלהתקין תקנות באורח ישיר לשם בצוע הוראותיו או הנובע ממנו ותקנות אלה תחשבנה חוקיות וכאילו הותקנו על פי חוק זה.

סעיף 42:

סמכויות
ראש
העיר
וחוקיותם

לראש העיר סמכויות וחובות כדלקמן: -

1. יקבע את ישיבות המועצה, את מועדיהן, את סדר היום שלהן ויודיע על כך לחברים. יושב ראש בישיבות ינהל אותן וישמור על הסדר בהן.
2. יבצע החלטות המועצה ויציג אותה לצורך חתימות, חוזי מכר, חוזי רכישה, פשרות, מתנות, קבלנויות, הסכמים, התחייבויות, מישכון, השכרה, הלוואה, קבלת חרומות ומתנות וכו' וינקוט בכל הצעדים לבצעם.
3. ייצג את העירייה באסיפות ובוועידות ובפני החוגים הממלכתיים.
4. יטפל בעצמו בכל משא ומתן שיש לעירייה בכל עניניה עם מחלקות הממשלה, ועדות ופרטים.
5. ישמור על זכויות העירייה ויגן עליהן תוך שמוש בחוק.
6. ייחשב כרשות המבצעת של העירייה אליה יפנו המחלקות והעובדים, יפקח ויהיה אחראי למהלך הענינים בה.
7. יפקח על ניהול נכסי העירייה ורכושה ושמירתם.
8. יכין את התקציב השנתי ותכנון המבצעים השנתיים.
9. יפקח על גביית ההכנסות והוצאת ההוצאות וידאג שמשיכת ההמחאות תהאם את פרטי התקציב.

* סעיף זה הוסף לפי חוק מס' 58 משנת 1966 ע.ר. 1940 מיום 19.7.66

10. א. ראש העיר רשאי להכנס לעסקה שבחחום סמכות המועצה לפי חוק זה או חיקוק אחר בתנאי: -
- אא. שמחיר העסקה לא יעלה על המחיר המוקצב ע"י הממונה על כל ועדה בעיריה, דהיינו סך שלא יעלה על 100 דינר לשנה.
- בב. שמועד העסקה לא יחרוג משנת הכספים בה נעשתה.
- ב. שירשמו פרטי העסקות בפנקס מיוחד לכך.
11. רצחה מועצת העיריה להכנס לעסקה לבצוע עבודות מסוימות או אספקת חמרים או למטרה אחרת כל שהיא למען המשך פעולותיה התקינות והמחיר עולה על הסכום הנקוב בסעיף הקודם, מחובת המועצה להוציא על כך מכרז כאמור בתוספת ג' של חוק זה בתנאי שיאושר, או יומלץ על ידי הוועדה המיוחדת למכרזים אשר תאשר את העסקה.
12. א. עלה מחיר העסקה שאושרה כאמור בסעיף הקודם על הסכום המוקצב ע"י הממונה אולם לא עלה על 5000 דינר, יש צורך בהשגת הסכמת הממונה לכך. עלה המחיר על 5000 דינר, זקוקה העסקה לאישור שר הפנים.
- ב. אושרה עסקה לפי סעיפים קטנים 10 ו-11 של סעיף זה, יערוך ראש העיר הסכם בשם המועצה ויטביע את חותמת העיריה אם היה צורך באישור העיסקה כאמור.
13. יערוך דו"ח שנתי המפרט ומסכם את הנהלת החשבונות והכספים.
- א. סמכויות סגן ראש העיר.
- על סגן ראש העיר מוטלות חובות הזהות לחובותיו של ראש העיר והוא רשאי להפעיל

את סמכויות ראש העיר בהעדרו של זה או במקרה שמקום ראש העיר נתפנה.

ב. העברת סמכויות וחובות ראש העיר.

ראש העיר והמועצה רשאים בהסכמת הממונה להאציל סמכויות וחובות לראש העיר, לחבר מועצה או פקיד עירייה.

סעיף 43:

תקון
המשרות

1. בתקציב השנתי יוסדרו העניינים הבאים: תכנון והקמת משרות חדשות ובטול משרות קיימות, שנוי במשכורות הצמודות למשרות אלה.

2. תקנות הפקידים:

שר הפנים יחקין בהסכמת מועצת השרים ואשור המלך תקנות לפקידי העיריות ועובדיהן אשר יסדירו את תפקידיהם, דרגותיהם, דרכי מנויים, העלאתם בדרגה, פטורם, זיכויים בחופשות, נקיטת צעדים משמעתיים נגדם, בטוח רפואי, בטוח חיים, פצויים, קביעת גמלאות ומענקי פנסיה, מתן חוספות למשכורת ואש"ל, שליחתם לקורסים מקצועיים וכו', בתנאי שתקנות אלה לא יפגעו בשום הישג או זכות הניתנים להם לפי החוקים והתקנות הקודמות.

ח ל ק ר ב י ע י

עניינים כספיים

סעיף 44:

החזקת
נכסים

נכסי ולא ניידים של העירייה ירשמו על שם מועצת העירייה, אין למכרם, לתחם במחנה, למשכנם ולהשכירם לתקופה העולה על 3 שנים, אלא לפי החלטה של המועצה שתאושר ע"י שר הפנים.

מועצת העיריה רשאית לקבל הלואאה מכל מקור או גורם בהסכמת שר הפנים. הסכמה זו תנחן לגבי הנושה, מטרת ההלואאה, שעור הרבית, תנאי הפרעון ותנאים אחרים המתחייבים לשם השגת ההלואאה. היתה עסקת ההלוואה חייבת בערכות הממשלה, יש צורך בהסכמת מועצת השרים לכך.

1. הכנסות העיריה מורכבות ממסים, מאגרות ומהיס-לים הנגבים בתוקף חוק זה או תקנה מכוחו או חוקים ותקנות אחרים המטילים תשלום לטובת העיריה.
2. גביית ההכנסות נעשית ע"י מועצת העיריה או ע"י הממשלה או באמצעות גובים פרטיים, קבלנים או קבלני משנה, וזאת בהחאם להוראות החוק.
3. תחילת הטלת המסים היא משנת המסים הקרובה. בתשלום המס חייב בעל הנכס, או המחזיק בו.
4. המסים והאגרות שהיו בתוקף לפני הכנס חוק זה לתקפו ואשר נחקקו, או הוטלו מכח חוקים ותקנות חקפים ויש לגבותם כאילו נדרשו על פי חוק זה.

1. מס יוטל על המבנים והקרקעות הנמצאים בין חומות ירושלים העתיקה, על אף שהם פטורים מתשלום מסי הממשלה. עיריית ירושלים חספל בהערכת דיני השכירות השנתיים - נטו בהחאם למבחנים הנוהגים לגבי חוק המבנים והקרקעות מס 11 משנת 1954 והחקונים שנעשו בו.

* חוקן לפי חוק מס 32 משנת 1963, ע.ר. 1732 מיום 1.9.63.

2. מט זה יהא כפוף להוראות חוק המבנים והקרקעות המתיחסות לאזורים עירוניים בכל הנוגע להערכה, ערך, גבייה, פטור וקנסות.

3. שעור המס הנזכר בסעיפים הקטנים הקודמים יהא כדלקמן: -

א. 7% מדמי השכירות השנתיים - נטו למבנים לרבות השטח עליו קיים המבנה והשטח הבלתי בנוי מסביבו.

ב. 5% מדמי השכירות השנתיים - נטו לקרקעות שאינן מיועדות לבנין.

סעיף 48:

מס
תוך

1. העיריה תקבל מקונה סחורות הנמכרות במכירה פומבית בתחום שפוט העיריה מס בשעור 3% ממחיר הסחורות עליו הוסכם במכירה.

2. מכירות פומביות חבוצענה באמצעות מתווכים שימונו ע"י ראש העיר. על המתווכים מוטל לשלם מס לעיריה בחחילחה של כל שנת כספים.

סעיף 49:

מכס
ובלו

שלטונות המכס יגבו לטובת העיריות את המסים הבאים בדרך שגובים מכס לפי חוק המכס והבלו: -

1. 2.2 פילס לכל ליטר בנזין או כל חומר אחר במקומו.

2. 1.1 פילס לכל ליטר נפט (פרפיין).

3. 20 פילס לכל ליטר ספירט נקי.

4. 10 פילס לכל ליטר ספירט רגיל.

5. 2% ממוזר הסחורות והתומרים החייבים במכס פרט לפירות וירקות טריים.

<u>סעיף 50:</u>	מס הובלה בדרכים
חלקן של העיריות ברשימות רכישה רכב לפי חוק ההובלה בדרכים הוא 35%.	
<u>סעיף 51:</u>	קנסות עבור עבירות
העיריות זכאיות לכל הקנסות המוטלים על הפרת עבירות, חוק ההובלה בדרכים ועבירות על חוקי הבריאות והעיריה.	
<u>סעיף 52:</u>	חלוקת ההכנסות הנגבות ע"י הממשלה
1. ההכנסות אשר הממשלה תגבה בהתאם לסעיפים 49, 50 ו-51 של חוק זה יישמרו במשרד האוצר כפקדון לטובת העיריות.	
2. חלוקת ההכנסות הנ"ל לעיריות תעשה לפי אותו יחס שיקבע על ידי מועצת השרים, ועל פי המלצת שר הפנים, בתנאי שיובאו בחשבון, עד כמה שאפשר, הגורמים הבאים בעת קביעת היחס: -	
א. מספר התושבים.	
ב. מידת השחתפות העיריה בגביית ההכנסות.	
ג. מעמדה וחשיבותה של העיריה.	
ד. חפקידים לא מקומיים של העיריה.	
3. מועצת השרים רשאית על פי המלצת שר הפנים להקציב חלק מן ההכנסות לענינים הבאים: -	
א. כסוי הוצאות מנגנון מרכזי המסייע לשר הפנים בפקוח על רישום הוראות החוק, וכן פקוח על ניהול העיריות ומחן יעוץ טכני וארגוני להן.	
ב. סיוע למועצות הכפרים כדי לאפשר להן לבצע מפעלים בעלי חשיבות הזקוקים לסיוע.	

1. הגיע מועד פרעונו של חוב לעיריה כאמור בחוק זה ולא נפרע תוך שבועיים ימים מיום הפרעון, ישלח ראש העיר התראה בכתב לחייב בו יודיעו על סוג החוב, הסכום, תאריך הפרעון ויודיעו שעליו לפרעו תוך שבועיים מיום ההתראה.
2. יש למסור לידי החייב את ההתראה, במקרה ואי אפשר למצאו או סרב לקבלה תיחשב ההתראה כאילו נמסרה לו על פי החוק אם הגיעה ההתראה למקום מגוריו האחרון הידוע או נשלחה לו בדואר רשום לכתובתו האחרונה הידועה.
3. חייב הכופר בחובו זכאי להגיש התנגדותו לבית המשפט המוסמך לכך תוך התקופה הקבועה בסעיף קטן א' של סעיף זה, בתנאי שישלם או יערבו לו לשביעת רצון בית המשפט עד שבית המשפט הזה יכריע בדבר אלא אם נדחתה אגרת בית המשפט מחמת מצבו הכספי הגרוע.
4. עקול על מטלטלין ומכירתם.
לא שולם הסכום תוך התקופה הקבועה בסעיף קטן א' של סעיף זה, יורה ראש העיר לעקל ולמכור מטלטלי החייב כדי סכום החוב. ראש העיריה יוציא תזכיר חתום על ידו ובחותמת העיריה לאחד מגובי העיריה והעקול יוצא אל הפועל.
5. א. קבל הגובה את החזכיר שבסעיף הקודם יבקש את המוכתר ושוטר להלוות אליו אם ימצא צורך בכך, יכנס לביתו של החייב או לאדמתו או למקום עבודתו ויעקל מטלטלין כדי סכום החוב והוצאות העקול.
ב. הגובה ומלוויו רשאים במקרה התנגדות או כל סיבה אחרת להכנס בכח במשך היום לאותו מקום בו נמצאים המטלטלין שיש לעקלם.

- ג. הגובה יאחסן את המטלטלין המעוקלים או יפקידם בידי אדם שלישי במשך שלשה ימים, על חשבון החייב ובחום התקופה של שלשת הימים יימכרו המטלטלין במכירה פומבית אלא אם פרע החייב בינתיים את הסכום לרבות הוצאות העקול.
- ד. ראש העיר רשאי לתת ארכה להשאת המטלטלין במשמרה אם לדעתו קיימת סיבה סבירה לכך.
- ה. מותר למכור את הרכוש המעוקל בשלמותו או בחלקו לפני תום החקופה כאמור בסעיף קטן ג' של סעיף זה אם קיים חשש שהחפץ שעשוי להתקלקל או עשויה לחול ירידה במחירו וזאת לפי רצונו של החייב או בפקודת ראש העיר.
6. המטלטלין שאין לעקלם.
- אין לעקל ולמכור את סוגי המטלטלין המפורטים בסעיף 60 לחוק ההוצאה לפועל מס' 31 לשנת 1952.
7. היה ועוקלו מטלטלין מהסוג האמור בסעיף הקודם, רשאי כל אדם נזגע בדבר להגיש תביעה נגד המועצה לפיה ידרוש החזרת החפצים המעוקלים או מחירם.
8. גביה באמצעות ההוצאה לפועל.
- במקום השמוש בחוק זה רשאי ראש העיר לגבות את החובות המגיעים לעיריה באמצעות משרד ההוצאה לפועל באותה דרך בה נגבים החובות הרגילים, וזאת, אם ימצא כי טובת העיריה דורשת זאת.
9. עקול משכורות וחובות שהגיע זמן פרעונם.
- היה החייב פקיד או עובד משרד בעל משכורת או שכר קבועים או שהוא זכאי לדמי שכירות או לחובות מאדם או גוף משפטי, וניתן לגבות את

כל החוב אותו הוא חייב במשך שנה אחת ע"י
עקול חובות אלה או דמי השכירות או ע"י
עקול רבע משכורתו או שכרו של אותו פקיד
או עובד. מחובת ראש העיר לפעול לגביית
החוב בדרך זו בטרם ינקוט באמצעים לפי
סעיפים 3, 4 ו-5 של סעיף זה.

10. הוראות סעיף זה אינן חלות על מסיט ואגרות
אשר הממשלה גובה לטובת העיריות בהתאם לחוק
זה או תקנה שהותקנה מטעמו או מטעם כל חוק
או תקנה אחרת.

סעיף 54:

מועצת השרים רשאית על פי החלטת מועצת העיריה
בהמלצת שר הפנים לאשר מחיקתו של חוב המגיע
לעיריה אם נוכחה לדעת שאי אפשר לגבות חוב זה
על אף חלוף תקופה של 3 שנים. כן רשאית מועצת
השרים למחוק באותה דרך חלק החוב, המגיע לעיריה
באותה דרך, כן רשאית המועצה למחוק, באותה דרך,
חלק מהחוב המגיע לעיריה, אם שוכנעה שאמנם מחיקתו
היא מעשה צודק או שהיא לטובת העיריה.

מחיקת
חובה
שאינן
אפשרות
לגבותם

סעיף 55:

קופת העיריה תהא מורכבת מכל ההכנסות הנגבות ע"י
העיריה או ע"י נציגיה וכל ההכנסות המגיעות לה
בהתאם לחוק זה או בתוקף כל חיקוק אחר. העיריה
תשלם מהקופה את ההוצאות אשר תחליט עליהן המועצה
או תחויב בהן באופן חוקי, והמועצה אחראית במשותף
לבטחון הקופה.

הקופה

סעיף 56:

1. יוכן תקציב שנתי אשר יפעלו על פיו לאחר
אישורו ע"י המועצה והשר. ניתן להוסיף על
התקציב באותה דרך.
2. ההוצאות לא תעלינה על התקציב השנתי אלא אם כן
אושר התקציב השנתי החדש.

התקציב

3. ניתן להעביר בחקציב את ההקצבות מסעיף לסעיף או מפרק לפרק, וזאת על פי החלטת המועצה ובהסכמת השר.

סעיף 57:

חשבון
מסכם

ראש העיר יכין חשבון מסכם לשנה המסתיימת וזאת תוך ארבעה חדשים לכל המאוחר מתום שנת הכספים. החשבון המסכם יישלח לאשורו של שר הפנים לאחר אשורו ע"י המועצה.

סעיף 58:

תקנות
כספיים

שר הפנים בהסכמת מועצת השרים יפרסם בעתון הרשמי תקנות לגבי ניהול הקופה, בטחונה, קבלת מזומנים, הוצאת מזומנים, הנהלת חשבונות, רשום חשבונות, והכנת התקציב השנתי והחשבון המסכם וכו'.

סעיף 59:

צרכי
העירייה,
מכרזים
והסכמים

שר הפנים בהסכמת מועצת השרים יחקין תקנות בכל הנוגע לקניות לצרכי העירייה, רשומים, שמירתם והחזקתם ודרכי בצוע במכרזים, והסכמים וכן לגבי יתר פעולות העירייה.

סעיף 60:

בקורת
העיריות

1. שר הפנים או פקיד מטעמו רשאי בכל עת שתעלה על דעתו להכנס לכל עירייה לבצע בקופתה בקורת פתאומית ולבדוק את כל העסקות הכספיות והמינהליות ואת החלטות המועצה, לערוך בקורת במחסנים ובמחלקות ובמקומות העבודה; כן רשאי הוא לבוא במגע ישיר עם כל פקיד או עובד ולחקרו. ראש העיר, חברי המועצה, וכל פקיד העירייה ועובדיה חייבים להענות לדרישותיו ולשאלותיו ולסייע לו בתפקידו.

2. המסרב, המפריע או המתנגד לבצוע ההוראות שבסעיף הקודם יחשב כמכשיל עובד מדינה בבחירתו ותפקידו ויובא לדין על פי הוראות החוק הפלילי.

3. הפרוטוקול שיוכן ע"י פקיד הבקורת כאמור
בסעיף קטן 1 של סעיף זה ייחשב כנכון ובר-
חוקף אלא אם יוכח ההיפך.

סעיף 61:

בקורת
חשבונות

בקורת חשבונות העיריה תבוצע ע"י מבקרי חשבונות
מוסמכים או ע"י החשב הכללי כפי שיקבע ע"י מועצה
השרים.

סעיף 62:

דו"ח
שנתי

ראש העיר יכין דו"ח שנתי על כל הפעולות שבוצעו
ע"י העיריה במשך השנה. עותק אחד מדו"ח זה ישלח
לשר בצרוף הערות המועצה והממונה.

סעיף 63:

עבירות

כל העובר על אחת מהוראותיו של חוק זה או על
תקנה שהותקנה מטעמו ואשר אין עונש מפורט בצידה
ויוסל עליו קנס שלא יעלה על 5 דינרים.

סעיף 64:

ביטולים

מבוטלים בזה החוקים והחקנות הבאים: -

1. חוק העיריות מס' 17 לשנת 1954.
2. חוק לתקון חוק מינהל המחוזות העותומניים
לשנת 1936 שפורסם בעתון הרשמי מס' 515.
3. חוק החזקת הקנסות בעקבות עבירות על הבריאות,
על חוקי העיריה וההובלה בדרכים לשנת 1932.
4. כל חיקוק אחר הדין בעניני עיריות והמנוגד
להוראות חוק זה.

סעיף 65:

בצוע
החוק

ראש הממשלה ושרי הפנים, האוצר והמספטים ממונים
על בצוע חוק זה.

24.5.1955

(-) חוסין בן סלאל

(-) אנסטאס חנניה (-)
שר האוצר
חופיק אבו אל הודה
ראש הממשלה

(-) ריאד אל מופלח (-)
שר הפנים
דייף אללה אל חמוד
מ"מ שר המספטים

חוק לשכת הבקורת*
قانون ديوان التفتيش
חוק מס' (28) לשנת 1952

סעיף 1: חוק זה יקרא בשם חוק לשכת הבקורת לשנת 1952 ויכנס לתוקף חודש ימים מיום פרסומו בעתון הרשמי.

סעיף 2: משרד הבקורת ובדיקת החשבונות יהיה למשרד עצמאי שיקרא בשם "לשכת הבקורת" ותקציבו ייכלל בתקציבה הכללי של הממשלה.

סעיף 3: לשכת הבקורת חבדוק וחבקר את הכנסות הממשלה והוצאותיה, את חשבונות הפקדונות, השלומי המקדמות, ההלוואות, ההסכמים והמחסנים בדרך המפורטת בהוראותיו של חוק זה.

סעיף 4: מועצת השרים רשאית להטיל על לשכת הבקורת את הבקורת והפקוח על חשבונות המשרדים והמוסדות אשר תקציבם אינו כלול בתקציב הכללי של הממשלה וזאת תמורת תשלום שיקבע ע"י המועצה הנ"ל, והיא רשאית לשחרר ממנו כליל או מחלקו, ובמקרה זה יהיו המשרדים והמוסדות האלה כפופים לסעיפי החוק הזה.

סעיף 5: * לשכת הבקורת תנוהל ע"י מנהל שימונה ע"י צו המלך בהתאם להמלצת הממשלה. דבר המנוי ימסר לחברי בית הנבחרים. מנהל לשכת הבקורת לא יודח מתפקידו, לא יועבר ממנו לתפקיד אחר, לא יצא לגמלאות ולא ישא בעונש, אלא באשורו של בית הנבחרים שהתכנס לישיבה. לא התכנס בית הנבחרים, הרי לצורך הפעולות האמורות לעיל יהיה צורך באשור המלך לפי המלצת הממשלה. במקרה זה מוטל על ראש הממשלה להודיע לבית הנבחרים על התכנסו, על הצעדים שננקטו בלוחית הסבר נאות. לכל משא ומתן מהותי בנדון יגדלה ע"י ראש הממשלה.

* חוק זה פורסם בעתון הרשמי מס' 1105 מיום 16.4.1952.
* סעיף זה תוקן בהתאם לחוק מס' 21 משנת 1959 שפורסם בע"ר 1433 מיום 1.8.1959.

סעיף 6: מנהל לשכת הבקורת לא יהיה אחד מחברי הסנט או מחברי בית הנבחרים.

סעיף 7:* למנהל לשכת הבקורת מוענקות כל סמכויות השר הנוגעות לארגון הלשכה, סדרי עבודתה, הפקוח על התקציב, קביעת פקידים והעלאתם בדרגה, העברתם או יציאתם לגמלאות, אשור חופשות, נקיטת הליכים משמעותיים נגדם, סדרי הנסיעות והעזקת המקום של עובדי המשרד ופקידיו.

סעיף 8: על לשכת הבקורת מוטלים התפקידים הבאים המתייחסים להכנסות: -

- א. בקורת המסים, ההיטלים וההכנסות השונות כדי לאמת שהשומה הוטלה בהתאם להוראות החוק והתקנות.
- ב. בקורת עסקות הנוגעות למכירת מקרקעין ממשלתיים, הפקדתם או החזרתם.
- ג. בקורת גביית ההכנסות השונות כדי לוודא שהגביה נעשתה במועד הקבוע בחוק או בתקנות. כן מוטל על הלשכה לוודא, כי הוראות חוק "הגביה מנכסים ממשלתיים" הופעלו נגד המפגרים בתשלום וכי כספי הגביה שולמו למשרד האוצר ונרשמו בסעיפים המתאימים של התקציב הכללי.
- ד. בקורת פעולות בטול הכנסות ופטור כדי לוודא שהבטולים והענקות הפטור בוצעו לפי הוראות החוק והתקנות.

* חוק מס' 47 לשנת 1963
חוק מתוקן לחוק לשכת הבקורת

סעיף 1: חוק זה יקרא בשם החוק המתוקן לחוק לשכת הבקורת לשנת 1963. הוא ייקרא יחד עם החוק מס' 28 לשנת 1952 הנזכר לעיל, שאותו הוא בא לתקן. תחילת חוקו של חוק זה מיום פרסומו בעתון הרשמי.

סעיף 2: סעיף 7 של החוק העיקרי יתוקן ותיוסף עליו הפסקה הבאה: -

ב. במקרה של העדרותו של מנהל לשכת הבקורת ימלא את מקומו בא-כח הלשכה.

חוסין בן סלאל

15.12.1963

סעיף 9:

פעולות לשכת הבקורת הנוגעות להוצאות יהיו כדלהלן: -

- א. בקורת ההוצאות כדי לוודא כי הוצאו למטרות להן נועדו, וכי ההוצאה נעשתה לפי החוקים והתקנות.
- ב. בקורת המסמכים המוגשים לאשור ההוצאה כדי לוודא את נכונותם והתאמת הסכומים לרשומים.
- ג. מוטל על הלשכה לבדוק אם ההוראות להוצאה ניתנו בהתאם לעקרונות המתאימים וע"י האחראים לכך.
- ד. להוכיח כי ההוצאות נרשמו בסעיפים המיועדים לכך בתקציב הכללי.
- ה. לוודא כי ההוצאות לא יחריגו מהמסגרת השמורה להן בתקציב אלא באשור האחראים לכך.
- ו. לבדוק את הגורמים לאי הוצאת כל ההקצבות, או חלקן, השמורות לפעולות חדשות.
- ז. לוודא כי סעיפי חוק התקציב הכללי, התוספות לחוק וההוראות הספיות בוצעו וכי ההמחאות הוצאו בהתאם להוראות.

סעיף 10:

לשכת הבקורת אחראיה על בקורת החשבונות, הפקדונות, המקדמות, ההלוואות וההסדרים כדי לוודא את נכונות הפעולות הקשורות בהם וכדי להשוות את הסכומים לרשום בספרים. כן חייבת הלשכה לבדוק אם הפעולות הללו נחמכות באשורים ובמסמכים הדרושים ולהוכיח שהמקדמות וההלוואות הוחזרו לאוצר במועד הקבוע לכך בחוספת הריבית המתאימה.

סעיף 11:

מנהל לשכת הבקורת או בא כוחו רשאי לבקר את החשבונות בכל עת ע"י ספירת הכספים ובדיקת הכולים, האשורים והמסמכים ההכרחיים, בכל משרד. על פקידי המשרד לסייע בידו בהגשת כל המידע המבוקש ובאפשרותו להסב תשומת לבם לעניינים שונים, להעיר להם ולחקור סיבת הפיגור בבצוע הפעולות.

סעיף 12: מנהל לשכת הבקורת או כל פקיד שמונה על ידו רשאי לבקר כל מסמך או רישום או כל מסמך אחר שלא נזכר לעיל אם נראה לו שיש צורך בכך. באפשרותו לתקור את כל הפעולות החשבוניות והכספיות בכל המשרדים ובכל השלבים וזאת הן בנוגע להכנסות והן בנוגע להוצאות. המגעים עם פקידי המשרדים יעשו באופן ישיר, עם האחראים על בצוע החשבונות וההתכתבות הנוגעת להם.

סעיף 13: מנהל לשכת הבקורת רשאי לבצע בקורת כדי להווכח שהחשבונות מתנהלים ביושר ובאמונה וכי האמצעים הננקטים למניעת סטייה או מעילה הם יעילים ומרתיעים. באפשרותו להעיר על כל לקוי קיים בחקיקה הכספית והמנהלית הקשורה בעניינים הפיננסיים. כמו-כן רשאי הוא להווכח כי החוקים, התקנות וההוראות הנוגעים לדבר מבוצעים כהלכה ולהסב תשומת לב הנוגע בדבר לכל רשלנות או טעות בבצוע ולהביע את דעתו אם התקנות וההוראות מספיקות לשם בצוע החקיקה הכספית.

סעיף 14: מנהל לשכת הבקורת רשאי לפקח על כל הידע ודו"ח המגיעים מהפקחים הפיננסיים והמנהליים הקשורים בעניינים הכספיים ועל כל דו"ח חקירה המתייחס לעבירות הקשורות בעניינים הפיננסיים. באפשרותו של המנהל לבקש הסברים החסרים לו מכל משרדי הממשלה בכל הנוגע לפעולות משרדו.

סעיף 15: לשכת הבקורת תבקר את החשבונות במשרדיה או במקומות העבודה של המחלקות השונות, הכל לפי החלטת מנהל הלשכה. על עובדי המחלקה שאותה מבקרים להכין לפקידי הלשכה את המקום המתאים במשרדיה כאשר יחבקשו ולספק להם אמצעים נוחים ושרותים שונים כפי שהדבר מקובל לגבי פקידי המחלקה.

סעיף 16: * על כל הפקידים לענות ללא שהיות על השאלות
וההערות שיופנו ע"י הלשכה.

סעיף 17: טרב עובד להרשות למנהל לשכת הבקורת או לבא כוחו
לערוך בקורת ובדיקות המאושרות לפי חוק זה, רשאי
המנהל או בא כוחו להטביע בשעווה אדומה ולהחתים
בחותמת רשמית את הארגונים, הכספות או המקומות
האחרים המכילים את החומר והחשבונות המיועדים
לבדיקה. במקרה של התנגדות לכך ניתן להזמין את

* חוק מס' 6 לשנת 1962

חוק מתקן את חוק לשכת הבקורת -

סעיף 1: שם חוק זה - החוק המתקן את חוק לשכת הבקורת
לשנת 1962. חוק זה על תקוניו, ייקרא בצרוף
חוק מס' 28 לשנת 1952 הנזכר לעיל שהוא החוק
העיקרי. תחילת תקפו של חוק זה מיום פרסומו
בעתון הרשמי.

סעיף 2: מתבטלת בזה הוראת סעיף 16 של החוק העיקרי.
סעיף זה יקרא כדלהלן: -

סעיף 16: על כל האחראים אשר אליהם תפנה
לשכת הבקורת בשאלה או הערה לענות
עליה חוץ תקופה שאינה עולה על 30
יום מהתאריך שבו הגיעה לידיהם
כאשר מסום עבודתם בממלכה הירדנית
ההאשמית, היה מקום עבודתם מחוץ
לממלכה הירדנית ההאשמית לא תעלה
התקופה על חודשיים ימים.

סעיף 3: לסעיף 21 של החוק העיקרי יוסף הסעיף הקטן הבא:

על משרד האוצר להגיש ללשכת הבקורת את
החשבונות הסופיים של כל שנת כספים החל
בשנת הכספים 1962/1963 תוך שנים עשר
חודש מתאריך סיום שנת הכספים.

10.2.1962

חוסין בן סלאל

המשטרה ולהעזר בה
לבצוע הפעולה ולשמירת המקומות המוחתמים עד לפתיחתם
באשור מנהל הלשכה הנ"ל.

סעיף 18: כל השובר את החותמת שהוחתמה בצורה הנזכרת לעיל
יענש לפי הוראות החוק הפלילי

סעיף 19: כל המסרב להרשות לפקידי לשכת הבקורת לבצע תפקידיהם
באופן הנזכר בסעיף (17) לחוק זה ייחשב כמתנגד לבצוע
משימותיהם הרשמיות ויענש לפי הוראות החוק הפלילי
כנוסף על צעדים משמעהיים שינקטו נגדו.

סעיף 20: יש לנהוג עפ"י זכרון הדברים שנערך ע"י מנהל לשכת
הבקורת או ע"י בא כוחו אלא אם כן הוכח ההיפך.

סעיף 21*: (1) מנהל לשכת הבקורת יגיש דו"ח שנתי המתייחס
לתשבוך המיוחד לכל שנה פיננסית ובו יבהיר
את הערותיו. דו"ח זה יוגש לבית הנבחרים
בצרוף עותקים לראש הממשלה ולשר האוצר,
ויכלול הערות המנהל המתייחסות למחלקות
ולמוסדות בהם הוטל עליו לערוך בקורת. כן
יכלול הדו"ח חשבונות לפי הוראות סעיף (4)
לחוק הזה בלוית פרוט העבירות שנעברו
והאחריות הנובעת מכך, וזאת בתחילת כל ישיבה
רגילה או לפי דרישת בית הנבחרים.

(2) מנהל לשכת הבקורת רשאי להגיש לבית הנבחרים,
בכל עת, דו"חות מיוחדים בהם הוא מסב תשומת
לב לענינים שהם לדעתו חמורים וחשובים ואשר
יש לעיין בהם בהקדם.

סעיף 22: במקרה של מחלוקת בין הלשכה ובין אחד ממשרדי הממשלה
או המחלקות, תכריע הממשלה בנדון. על מנהל הלשכה
לכלול ענינים אלה בדו"ח שיוגש לבית הנבחרים.

* ראה חוק מתקן לחוק לשכת הבקורת סעיף (3).

- סעיף 23: מנהל לשכת הבקורת יסדיר את נוהלי העבודה בלשכתו.
- סעיף 24: מנהל לשכת הבקורת רשאי להחליט על בקורת ההוצאות לפני הוצאתן, באשור ראש הממשלה.
- סעיף 25: בהחאם להמלצת מנהל לשכת הבקורת מוטל על הממשלה להכין את התקנות הדרושות לבצוע סעיפי חוק זה.
- סעיף 26: בטל בזה חוק הבקורת וחקירת החשבונות משנת 1931 המפורסם בעתון רשמי מס' 460. כמו כן בטל בזאת כל חוק ירדני או פלסטיני אחר במידה והוא נוגד את הוראותיו של חוק זה.
- סעיף 27: על שרי הממשלה לבצע את הוראותיו של חוק זה.

31.3.1952

חוסין בן סלאל

ראש הממשלה ושר החוץ
תופיק אבו אל-הודה

סגן ראש הממשלה ושר הפנים
סעיד אל-מופתי

אב בית הדין
(-)

שר המסחר והחסכון
סולימן סוכר

שר המשפטים בנין ופתוח
אנסטאס חנניה

שר הבריאות וסעד
ג'מיל אל-ח'תונג'י

שר התחבורה
האשם אל-ג'יושי

שר האוצר
עבד אל-חלים אל חמוד

שר החקלאות והבטחון
סלימן עבד אל רזאק טוקאן

שר החינוך
רוחי עבד אל-האדי

חוק זמני

מס' (89) לשנת 1966

חוק רשיונות מלאכה

قانون رخصه المهن

סעיף 1: שם החוק

חוק זה נקרא (חוק רשיונות מלאכה לשנת 1966) ויופעל החל מחאריך 1.1.67.

סעיף 6: אגרות וסוגי הרשיונות

בעת הוצאת רשיונות העסקים ייגבו האגרות עבורם עפ"י הטבלה מס' (1) הנספח לחוק זה בהתאם לבסיסים והיסודות הבאים: -

א - אגרות חלק א' - ייגבו מהנשומים בעמאן.

ב - אגרות חלק ב' - ייגבו מהנשומים בירושלים, ארבע, שכס, רמאללה, בירה, זרקה.

ג - אגרות חלק ג' - ייגבו מהנשומים ביריחו, בית-לחם, בית ג'אלא, בית סחור, גרש, עגלון, סול-כרם, אלסלט, חברון, אלמפרק, ג'ניק, מאדבא, אלכרך, מעאן, אלעקבה.

ד - אגרות חלק ד' - ייגבו מהנשומים במקומות אחרים.

סעיף 19: פסור מאגרות ורשיונות

האנשים המוזכרים בטבלה מס' (2) הנספח לחוק זה פטורים מהשגת רשיונות למלאכה.

טבלה מס' 1

אגרות על רשיונות למלאכה

ח ל ק				פילם או דינר	ס ו ג ה מ ל א כ ה	סעיף
ד	ג	ב	א			
					הבנקים והמוסדות האחרים העוס- קים בפעולות בנקאיות	1
300	300	300	300	דינר	1 - המרכז	
150	150	150	150	דינר	2 - הסניף	
					3 - מקומות המלווים ושאינם בנקים	
10	20	25	40	דינר		
					ממיר כספים	2
10	20	40	60	דינר	1 - דרגה א'	
5	15	30	40	דינר	2 - דרגה ב'	
5	5	10	20	דינר	3 - דרגה ג'	
					4 - סיווג הדרגות יעשה ע"י הבנק המרכזי ע"י תעודה שיציג אותה מבקש הרשיון לראש העיריה או ממלא מקומו	
						3
					משרד תובלה שמבקשי הרשיונות מעסיקים או רוכשים כל-מספר של אוטובוסים או משאיות או מיכליות	4
10	20	30	50	דינר		
					(1) משרדי נסיעות שמבקשי הרשיונות מעסיקים ו/או רוכשים כל מספר שהוא	5
5	10	20	30	דינר		
3	5	6	10	דינר	(2) סניף בתחום עיר אחת	

סעיף	ס ו ג ה מ ל א כ ה	פילם או דינר	ח ל ק			
			א	ב	ג	ד
6	משרדים וסוכנויות הסעה ימית ואוירית 1 - המרכז הראשי בממלכה 2 - הסניף	דינר	80	80	80	80
		דינר	20	20	20	20
7	משרדי תיור ונסיעות אשר דורש הרשיון עובד בתיווך או בקומיסיון 1 - המרכז הראשי בממלכה 2 - הסניף	דינר	40	25	20	10
		דינר	20	12	10	5
8	סוכני הבטוח על כל סוגיו 1 - המרכז הראשי בממלכה 2 - הסניף	דינר	60	40	30	5
		דינר	15	15	10	5
9	משרדי רואי חשבונות או מנהלי חשבונות מוסמכים 1 - אם דורש הרשיון חברה 2 - אם דורש הרשיון איש יחיד	דינר	50	32	25	12
		דינר	15	15	10	5
10	האנשים העוסקים בשחרור סחורות, או יצוא סחורות מתוכי הירקות או הפירות, משרדי הסטודנטים, מעבדות לבדיקות כימיות או הקומיסיונרים 1 - אם דורש הרשיון חברה 2 - אם דורש הרשיון איש יחיד	דינר	30	20	15	8
		דינר	15	15	10	8
11	צלמים	דינר	10	6	5	2

ח ל ק				פילס או דינר	ה מ ל א כ ה	ס ו ג	סעיף
ד	ג	ב	א				
							12
						חייטים	
5	10	12	20	דינר	1 - חייט ומוכר בדים		
3	5	6	10	דינר	2 - חייט		
					3 - חייט לחולצות, פיג'מות, מכנסיים בלבד		
2	3	4	6	דינר	4 - חייט תלבושות ערביות		
1	2	2	4	דינר	"בלבד ותופרות		
					5 - יש להמציא חעודה מארגון החייטים אם יש בה יפורט אם דורש הרשיון חייט מוכר בדים או חייט בלבד		
				דינר			
							13
						מספרות	
1	1	2	3	דינר	1 - מספרות עם כסא' אחד		
1	2	4	6	דינר	2 - מספרות עם שני כסאות		
					3 - מספרות עם 3 כסאות ויותר		
2	4	6	9	דינר	4 - מספרות ומכון ליופי לנשים בלבד		
4	8	10	15	דינר	5 - ייגבו מחצית האגרות הנ"ל עבור המספרות הנמצאות מחוץ לשוק הראשי בהתאם למספרים 1, 2, 3.		
					6 - העיריה או הועדה שמונתה על ידה תקבע את שמות הרחובות הראשיים ורחובות המשנה		
							14
						מייצרי נעליים	
2	3	4	6	דינר	1 - מייצרי נעליים שמוכר חוצרתו בקמעונאות		
1	1	1	2	דינר	2 - מחקן נעליים		
					3 - בית חרושת או בית מלאכה לנעליים החייב במס המפורט בסעיף (38) מטבלה זו		

ח ל ק				פילס או דינר	ה מ ל א כ ה	ס ו ג	סעיף
ד	ג	ב	א				
					4 - חנות למכירת נעליים חייבת במס המפורט בסעיף (34) מטבלה זו		
					15 נגדיות		
1	2	2	4	דינר	1 - המייצרות כלי עבודה חקלאיים וארגזים		
2	3	4	6	דינר	2 - נגדיות המייצרות רהיטי בית בלבד		
					3 - נגדיות מיכניות עם מכונה או יותר חייבת במס כמפורט בסעיף (38)		
					מטבלה זו		
					4 - חנויות חצוגה חייבים במס כמפורט בסעיף (34)		
					מטבלה זו		
					16 מסגדיות		
1	1	1	3	דינר	1 - המייצרות כלי עבודה חקלאיים בלבד		
2	3	4	6	דינר	2 - שהעבודה בה נעשית ביד 3 - המייצרות דלתות וחלו-		
3	4	6	8		נות מברזל ללא מכונה		
					4 - מסגדיות מכניות שבהם מופעלות מכונה או יותר חייבת אגרה כמפורט בסעיף (38)		
					מטבלה זו		
					17 מרפדיות ומצבעות		
2	4	6	8	דינר	1 - ריפוד רהיטים וצביעה		
1	1	2	3	דינר	2 - ריפוד פשוט		
1	3	4	6	דינר	3 - סרק		

ח ל ק				פילס או דינר	ס ז ג ה מ ל א כ ה	סעיף
ד	ג	ב	א			
					אולמי ביליארד ופגיעה במטרה	18
					1 - אולם ביליארד שבו מס' השולחנות	
1	2	4	6	דינר	(א) עד 5 שולחנות	
3	6	8	12	דינר	(ב) 6 שולחנות ויותר	
1	2	4	6	דינר	2 - פגיעה במטרה	
					מסעדות	19
					1 - דרגה א'	
5	10	12	20	דינר	2 - דרגה ב'	
3	6	8	12	דינר	3 - דרגה ג'	
2	3	4	6	דינר	4 - דרגה ד'	
1	2	3	5	דינר		
					בחי קפה ומקומות מכירת קפה, תה ומשקאות קרים כולל גלידה	20
					1 - דרגה א'	
5	12	16	25	דינר	2 - דרגה ב'	
3	6	8	12	דינר	3 - דרגה ג'	
1	3	4	6	דינר	4 - דרגה ד'	
1	1	2	3	דינר		
					חנויות למכירת ממתקים ועוגיות מכל הסוגים ומשקאות קרים כולל גלידה, סוג הדרגות בהתאם לסעיפים (19) (20) ייעשה ע"י רשות התיירות או המושל האזרחי או ראש העיריה במקומות שיש בהם רשות תיירות	21
					מסעדות למכירת וחלוקת שמנים, נוזלים וחומרים דליקים	22
10	15	20	25	דינר		

סעיף	ח ל ק				פילס או דינר	ס ו ג ה מ ל א כ ה
	ד	ג	ב	א		
23						בתי הפצה ומודעות
	20	20	20	20	דינר	1 - על כל עתון או חוברת יומית
	10	10	10	10	דינר	2 - על כל עתון או שבועון
	5	5	5	5	דינר	3 - על כל עתון או חוברת שלא הוזכרו לעיל
	20	20	20	20	דינר	4 - סוכנות ידיעות
	5	5	5	דינר	5 - משרד לפרסום	
24						אולמי בילוי, קברטים, חיאטרונים ורקודים בין שזה עצמאי או בחוך מלון או באיזה בנין אחר
	12	25	32	50	דינר	
25						אמנים או להקות זרות המבקרים מחו"ל במטרה לשיר או לרקוד או להציג או לאקרובטיקה חמורה שכו בין אם פועלת לבדק או בהשתתפות עם אנשים אחרים במדינה, ייגבה מהאמרגן או מהאיש האחראי האגרות עבור כל הצגת ערב או יומית
	1	2	3	5	דינר	
26						בתי קולנוע על כל בסא
	25	50	60	100	פילס	
27						בתי מלון וינסיונים
						1 - אם דמי הלינה עם אוכל ליחיד ליום אחד (א) מ-500 פילס עד דינר אחד
	6	12	16	25	דינר	(ב) מדינר עד 2 דינרים
	16	25	32	50	דינר	(ג) מעל 2 דינרים
	100	100	100	דינר		

ח ל ק				פילס או דינר	ס ו ג ה מ ל א כ ה	סעיף
ד	ג	ב	א			
					2 - אם דמי הלינה ליחיד ולילה אחד	
6	12	16	25	דינר	(א) 500 פילס ומעל לזה	
3	6	8	12	דינר	(ב) פחות מ-500 פילס	
					3 - משטרת הבטחון (אלמן אלעאם) חמציא לראש העיריה רשימת בתי המלון ושמות בעליהם בתחילת כל שנה כספית	
					מרחצאות ובריכות שחיה אם הם במקומות נפרדים או בחוך כל בנין ציבורי אחר	28
2	5	10	15	דינר		
					מאפיות	29
					1 - המיועדות לאפית ומכירת לחם וכעכים	
6	12	16	25	דינר		
					2 - המיועדות לאפית לחם בשכירות בלבד	
1	3	3	6	דינר		
					3 - המאפיה המיועדת לאפית לחם ומכירתו	
1	2	2	4	דינר		
					4 - המקומות המיועדים למכירת לחם וכעכים	
1	3	4	6	דינר		
					בתי בד וסחנות תבואות	30
					1 - בתי בד המופעלים ע"י מכסיר מכני, כולל בתי בד לשמן זית	
180	180	420	360	פילס		
					2 - בתי בד לייצור שמנים או שמן זית המופעלות ע"י מכונות מכניות שמוצלות גם לטחינת תבואות	
250	250	330	500	פילס		

סעיף	ס ו ג ה מ ל א כ ה	פילס או דינר	ה ל ק			
			א	ב	ג	ד
31	סחנות לחבואות 1 - הסחנות המופעלות ע"י מכשיר מכני מעל 50 כוח סוס 2 - הסחנות המופעלות ע"י מכשיר מכני לא עולה על 50 כוח סוס	פילס	800	530	400	400
			400	260	200	200
32	מסחנות קפה, מלח וחבלינים 1 - מסחנות מכניות 2 - שאינן מכניות	דינר	10	6	5	2
		דינר	6	4	3	1
33	צורפים 1 - זהב, כסף ואבנים יקרות	דינר	20	13	10	5
34	קמעונאים 1 - מוכרי מתכת יקרות, חכשיטים, דהיטי-בית, שטיחים, מכונות, עגלות, חלקי חילוף, צמיגים, מנועים וחלקי חילוף על כל סוגיהם, אבני הסחנות ואופנועים 2 - מוכרי חומרי בנין יסודיים ומצרכים רפואיים 3 - מוכרי מכשירי רדיו, טלוויזיה, מקררים, תנורי גז, תנורי חימום, מאור- רים, כלי מוסיקה, שעונים וצורכיהם, משקפות ומשקפיים, חוטי השמל, נורות השמל, בטריות, מכשירי צילום, עטים, עגלות ילדים, אופניים,	דינר	25	16	12	6
		דינר	20	13	10	5

ח ל ק				פילם או דינר	ס ו ג ה מ ל א כ ה	סעיף
ד	ג	ב	א			
					מכשירי כתיבה, ספרים, בגדים מוכנים על כל סוגיהם, צורכי תפירה, בדים, נעליים חדשות וצחכיהם, מזוודות, חומרים דליקים, שמן פרפין, ספירט, זכוכית, צבע שמן, חומרי הדברה חקלאי, מכונות תפירה, שמן פשתן ומשאבות	
4	8	10	16	דינר	4 - מוכרי הבסמים, פרחים מלאכותיים, עבודת האדמה הקדושה, כלי- קישוט, זכוכית, רשתות דייג, חבלים, חוטים, אוהלים, דוכנים למכירת עתונים, תוברות ומוכרי חומרים דלי- קים ללא משאבות ו/או מיכלים מחרסינה פלסטיק ואלומיניום	
3	5	6	10	דינר	5 - מוכרי בגדים, רהיטים משומשים וכל כלי ישן	
1	2	3	4	דינר	6 - בעלי מכולת, ירקות, פירות, העופות, האטליזים, קמח אורז, עצים, פחם, תבואות, קפה, גרעינים קלויים ודברי מתיקה או הונם המושקע	
1	1	2	3	דינר	א) מ-דינר אחד עד 199 דינר	
1	2	4	6	דינר	ב) מ-200 דינר עד 499 דינר	

ח ל ק				פילס או דינר	ס ו ג ה מ ל א כ ה	סעיף
ד	ג	ב	א			
-					ג) מ-500 דינר עד 999 דינר	
2	4	5	8	דינר		
3	5	6	10	דינר	ד) מ-1000 דינר ומעלה	
1	1	2	3	דינר	ה) רוכלים	
					7 - רוכלים שמוכרים את סחורתם ע"י דוכנים ברחוב	
1	2	3	4	דינר		
					קבלנים שהיקף התחייבו- יותיהם כדלקמן:	35
					1 - מ-דינר אחד עד 999 דינר	
10	10	10	10	דינר		
					2 - מ-1000 דינר עד 4999 דינר	
15	15	15	15	דינר		
					3 - מ-5000 דינר עד 9999 דינר	
20	20	20	20	דינר		
					4 - מ-10000 דינר עד 19990 דינר	
30	30	30	30	דינר		
					5 - מ-20000 דינר עד 49999 דינר	
50	50	50	50	דינר		
					6 - מ-50000 דינר עד 99999 דינר	
75	75	75	75	דינר		
					7 - מ-100000 דינר ומעלה	
100	100	100	100	דינר		
					8 - הסניפים לא ישלמו אגרות נוספות	
					ספקי העיריות שאינם עוסקים בעטוק אחר שחייב בחשלומו אגרת רשיון ושהיקף התחייבותם כדלקמן: -	36

ח ל ק				פילס או דינר	ס ו ג ה מ ל א כ ה	סעיף
ד	ג	ב	א			
1	2	3	5	דינר	1 - מדינר אחד עד 499 דינר	37
					2 - מ-500 דינר עד 999 דינר	
2	4	6	10	דינר	3 - אם סכום ההתחייבות יותר מ-1000 דינר תוגבה כמפורט בסעיף (37) מטבלה זו אגרה התשלום	
					סיטונאים ויבואנים שהונם מושקע במשך השנה כדלקמן:-	
3	7	10	15	דינר	1 - מדינר עד 4999 דינר	
					2 - מ-5000 דינר עד 9999 דינר	
8	15	20	30	דינר	3 - מ-10000 דינר עד 19999 דינר	
					4 - מ-20000 דינר עד 29999 דינר	
11	22	30	45	דינר	5 - מ-30000 דינר עד 39999 דינר	
					6 - מ-40000 דינר עד 49999 דינר	
15	30	40	60	דינר	7 - מ-50000 דינר עד 74999 דינר	
					8 - מ-75000 דינר עד 99999 דינר	
19	38	50	75	דינר	9 - מ-100000 דינר עד 149999 דינר	
					10 - מ-150000 דינר ומעלה	
23	45	70	90	דינר		
30	60	80	120	דינר		
38	75	100	150	דינר		
50	100	150	200	דינר		
62	125	160	250	דינר		

ח ל ק				פילס או דינר	ס ו ג ה מ ל א כ ה	סעיף
ד	ג	ב	א			
					<p>הסניף השייך לעסק חייב במס כמפורט בסעיף (34) מטבלה זו אם המכירה היא רק בקמעונאות.</p> <p>בתי חרושת ובתי מלאכה וסוגיהם הן אם משתמשים בפעולות היצוא, ע"י מכשיר מכני או יותר והן ע"י שימוש בתנורים. סעיף זה לא יכלול בתי המלאכה ובתי החרושת שהוקצבו להם סעיף אחר בטבלה זו ולפיהם נגבות האגרות על יסוד ההון המושקע בהתאם לתעריף הבא.</p>	38
	4	6	8	10	דינר	1 - מ-דינר אחד עד 2999
	15	15	15	15	דינר	2 - מ-3000 דינר עד 4999
	30	30	30	30	דינר	3 - מ-5000 דינר עד 9999
	45	45	45	45	דינר	4 - מ-10000 דינר עד 19999
	60	60	60	60	דינר	5 - מ-20000 דינר עד 29999
	75	75	75	75	דינר	6 - מ-30000 דינר עד 39999
	90	90	90	90	דינר	7 - מ-40000 דינר עד 49999
	120	120	120	120	דינר	8 - מ-50000 דינר עד 74999
	150	150	150	150	דינר	9 - מ-75000 דינר עד 99999
	200	200	200	200	דינר	10 - מ-100000 דינר עד 149999
	250	250	250	250	דינר	11 - מ-150000 דינר עד 999999
	500	500	500	500	דינר	12 - ממליון דינר ומעלה

ח ל ק				פילס או דינר	ס ו ג ה מ ל א כ ה	סעיף
ד	ג	ב	א			
					13 - בתי מלאכה לא מכניים, גיהוץ בגדים ללא מכונות	
1	2	3	4	דינר	14 - הסניף השייך לעסק חייב במס כמפורט בסעיף (34) מטבלה זו	
					תחנות כוח איפה שהן	39
75	75	75	75	דינר	1 - שמספקות האורה לחלק מהעיר	
150	150	150	150	דינר	2 - שמספקות האורה לעיר אחת	
300	300	300	300	דינר	3 - שמספקות האורה לשתי ערים ויותר	
					4 - לא תגבה אגרה נוספת על תחנה או משרד משנה	
					מוסכים לפירוק חלקי מנועים, מכונות מכשירים מכניים על על סוגיהם או פירוקו והרכב- בתו כל חלק ממנו או מגופו וחיקונו או הריסתו או החלפה הבלה מחלקים או מכשירים אלה והתקנתם בחזרה וכל עבודה אחרת הקשורה במכונות או בכלי רכב או המכשירים המכניים תוגבה האגרה בהתאם לפירוט הבא:	40
6	12	16	25	דינר	1 - מוסכים המיועדים לפירוק תיקון, חריטה והרכבה	
4	7	10	20	דינר	2 - מוסכים המיועדים לפירוק תיקון והרכבה	

ח ל ק				פילס או דינר	ס ו ג ה מ ל א כ ה	סעיף
ד	ג	ב	א			
2	5	7	15	דינר	3 - מוסכים לפחחות רכב	41
2	5	7	15	דינר	4 - מוסכים לצביעה רכב	
2	5	7	15	דינר	5 - מוסכים לריפוד רכב	
2	5	7	15	דינר	6 - מוסכים לרחיצה וסיכה	
2	4	6	12	דינר	7 - מוסכים לאחסון רכב	
2	5	7	15	דינר	8 - המקומות המיועדים להלבשת צמיגים	
1	2	2	5	דינר	9 - מוסכים לתיקון תקרים או לתקון ריפוד ברכב	
					החשמלאים	
2	3	4	6	דינר	1 - עסקים המיועדים להתקנת חוטי חשמל	
					2 - מוסכים המיועדים לתיקון חשמל ברכב או תיקוני רדיו	
					עסקים שלא הוזכרו במיוחד ואשר לא כלולים בפטור שפורטו בטבלה מס' 2 הנספח לחוק זה תסווג על יסוד השוואה למקצועות אחרים שהוזכרו בטבלה זו לפי סוג המלאכה, ההון המושקע, ואם תתעורר מחלוקת בקשר לסוג המלאכה וגובית האגרה יועבר הענין ע"י ראש העירייה לשר הנוגע והחלטתו חיה סופית.	42

ט ב ל ה מ ס (2)

פסור מאגרת ושיונוח מלאכה

סעיף	ה מ ל א כ ה
1	<p>החקלאים, פרדסנים, בעלי הגנים והכרמים, מגדלי צאן, דבורים, עופות שמוכרים את חוצרתם ובעלי חיים ומוצריהם, בתנאי שלא יהיה להם חנויות או בית מסחר למכירתם.</p>
2	<p>כל השכירים, עורכי נישואין רשמיים, פועלים חקלאיים פשוטים, בנאים, חרתים, סתתים ורועים.</p>
3	<p>דייגים ושלחי סירות הדייג.</p>
4	<p>נשים שהכנסתן מסריגת יד או מעבודה או מלאכה פשוטה בבתיהן, פסור זה לא כולל את הנשים העוסקות בעשיית בגדים בבתיהן והמעסיקות פועלות או פועלים.</p>
5	<p>(א) רוכלים הנושאים את מרכלתם בעצמם או ע"י בהמות או ע"י עגלות יד מבלי שיהיה להם חנות, משרד, בית-מלאכה, וזה כולל מוכרי התה, הקפה, והמשקאות הקרים כולל גלידה.</p> <p>(ב) מוכרי ירקות, כלים אחרים על דוכנים או אצטבאות, המחזוכים (לפי קומיסינון), סרטורים וקבלנים.</p> <p>(ג) פסור הנזכר בטעיף זה אינו כולל את העוסקים בהחלפת כספים.</p>

ה מ ל א כ ה	סעיף
<p>(א) האנשים והמוסדות החייבים באגרת רשיון עפ"י חוק מיוחד לעסוק במלאכה, מקצוע, עבודה, מסחר בצורה עצמאית הכולל: רופאים, דוקחים, עורכי-דין, מהנדסים, מודדים, מוכרי משקאות משכרים, כותבי הבקשות, נהגי כלי הרכב, בעלי כלי הרכב המיועדים להשכרה.</p> <p>(ב) פטור זה לא יכלול את בתי חרושת לטבק, סיגריות, בתי-חרושת לניירות הסיגריות, בתי חרושת לגפרורים, מוסדות על סוגיהם, הן אם שלמו אגרת רשיון לעיריות ע"י אותם אנשים או מוסדות והן לא.</p>	6
<p>בנק "אלאנשאא" הירדני והבנק המרכזי.</p>	7
<p>(א) תוכניות העיריות, מועצת הכפרים, תוכניות הארגוניות, מוסדות צדקה, חינוך, דת, ארכיאולוג, תרבות, בריאות וספורט.</p> <p>(ב) הפטור שבפסקה (א) מסעיף זה לא יכלול את קבלני תוכניות העיריות, מועצות הכפרים, תוכניות וארגונים, מוסדות צדקה, חינוך, דת, ארכיאולוג, תרבות, בריאות, ספורט, שקבלו את עבודתם ע"י מכרזים או כל שטח אחרת. הקבלן יהיה חייב באגרה החלה על הקבלנים.</p>	8

אנחנו מוחמד בן טלל ממלא מקום המלך הנערץ

בהתאם לסעיף (31) מהחוקה

ובהסתמך על החלטת בתי הסינאט והנבחרים
מאשרים את החוק הבא ומצווים על פרסומו
והוספתו לחוקי המדינה.

חוק מספר (25) לשנת 1964

חוק מס הכנסה
قانون ضريبة الدخل
פרק ראשון

מבוא

שם החוק ותחילת תוקפו

סעיף 1 - חוק זה ייקרא (חוק מס הכנסה לשנת 1964) ויהיה בתוקף, פרט אם נאמר אחרת, החל מהיום הראשון לחודש אפריל 1965.

פירושי מונחים

סעיף 2 - בחוק זה יהיו למלים והמונחים הבאים הפירושים שנקבעו להם למטה אלא אם ענין הכתוב יחייב פירוש אחר: -

"הממלכה"	-	הממלכה הירדנית ההאשמית
"השר"	-	שר האוצר
"המנהל"	-	מנהל משרד מס הכנסה או ממלא מקומו.

"פקיד השומה" - כל פקיד שהוסמך לכך בכחב על ידי המנהל לעשיית כל שומה בהתאם לחוק הזה.

"נישום" - כל אדם המתחייב בתשלום מט הכנסה.

"ההכנסה העשויה להיות מתחייבת במס" - הסכום הכולל של הכנסתו של כל אדם, מן המקורות שנוקבו בסעיף 5, הנשאר לאחר שהותרו הנכויים והפיטורים הנאותים לפי החוק הזה.

"מס" - מס הכנסה המוטל על פי חוק זה.

(דף 1456)

"חבר בני אדם" - מובנו כל (חבר ציבורי) גוף פוליטי או חבר מאוגד או אסקולתי (השכלתי), וכך כל חברה או אגודת אחים, חברותה או אגודה של בני אדם בין שהן מאוגדות ובין שאינן מאוגדות.

"חברה" - כל חברה מאוגדת צבורית או פרטית שהתאגדה או נרשמה לפי חוק החברות העומד בחקפו בפנים הממלכה או מחוצה לה, והמונח כולל אגודה שתופית.

"אדם" - כולל כל חברה או התאחדות או חבר בני אדם, בין שהוא מאוגד ובין שאינו מאוגד.

מובנו שנקבע או תואר - "שנקבע" או "תואר" -
בתקנה שתוקנה בהתאם לחוק
זה.

כל אדם שהוא קטן, שאינו - "אדם נטול כושר"
שפוי בדעתו, שוטה, חולה -
רוח או אדם הנתון בפסלות.

מובנה רביח, המשחלמח - "רביח על העודת חוב"
(בידי חברה) מידי כל אדם
לפי - או מכוח-תקפם של
העודת חוב או שטר נאמנות
של העודת חוב בין בצורת
משכנתא, בין בצורת כלי
או העודה אחרים כל שהם
המודים בהתחייבות.

מובנה מועצת עיריה, מועצה - "רשות מקומית"
מקומית, או חבר או רשות
אחרת כיוצא באלה, שנתכוונה
לפי חוק כל שהוא העומד
בחקפו אוחה שעה בממלכה
ומתקינה את יצירתן של
רשויות שלטון מקומיות,
וכללל אגודה שיתופית או
חבר אחר כל שהם, המשמשים
אותה שעה בתפקידי רשות
מקומית.

מובנו המבנה הקיים של - "מבנה" (נכס בית) -
הקרקע, וכל גן או חצר
או קרקע אחרת הסמוכה
לאותו בנין, סובבת אותו
ומשתמשים בה יחד עמו או
הוכנה לשימוש כחלק הימנו,
בין שהבנין מיושב או
משתמשים בו ובין שאינו
מיושב או אין משתמשים
בו.

"בנין תעשייתי" - כל בנין או מבנה אשר שימש או מכוון לשמש לצורך מפעל תעשייתי ומשתמשים בו במכונות מיכניות וכל הקשור בו וזה כולל האדמה אשר עליה הוא עומד וכל גן או חצר או קרקע אחרת הסמוכה לאותו בנין או סובבת אותו והשתמשו בה או הכוונה להשתמש בה יחד עמו, בין שהבנין התעשייתי משתמשים בו או מנוצל ובין שאין משתמשים בו או שאינו מנוצל.

"תושב" - משמדובר הוא ביחיד מהצבור מובנו: -

א. יחיד בעל אזרחות ירדנית ויש לו מקום מגורים קבוע בממלכה ושהה בה בשנה הקודמת לשנת ההערכה תקופה העשויה להיראות בעיני פקיד השומה מסתברת ולא בלתי עקיבות לטענתו של אותו יחיד שהוא תושב הממלכה.

ב. כל יחיד בעל אזרחות ירדנית באם היה, איזה תקופה שהיא מהשנה הקודמת לשנת ההערכה עובד כפקיד או עובד בממשלת הממלכה או באחת מרשויותיה המקומיות.

ג. יחיד שאינו בעל אזרחות ירדנית אשר שהה בממלכה תקופה או תקופות המסתכמות ב-(183) ימים במשך השנה הקודמת לשנת ההערכה; כשהמדובר הוא בחבר בני אדם - מובנה חבר כל שהוא של בני-אדם, שמשרדו הראשי, והשליטה על עסקיו והנהלתו נעשות בממלכה.

(דף 1457)

"שנת השומה (שנת ההערכה)" תקופה של שנים עשר חודש שמתחילה ביום הראשון לחודש אפריל שנת 1965 וכל תקופה של שנים-עשר חודש שלאחריה.

פרק שני

ה ג ש מ ה

מינוי רשות מגשימה

- 1 - סעיף 3 - יוקם אגף אשר ייקרא (אגף מט הכנסה) שיהיה קשור בשר האוצר וימונה לו מנהל, עוזרי מנהל, פקידי שומה וכך. פקידים ובני-אדם אחדים שיש צורך בהם לצורך הגשמת חוק זה.
- 2 - המנהל רשאי להשתמש בכל הסמכויות הניתנות לפקיד השומה בהתאם לחוק זה.
- 3 - המנהל רשאי להסמיך בכתב כל פקיד מפקידי מט הכנסה - מהדרגה הראשונה להשתמש בסמכויותיו שצוטטו בחוק זה.

השמירה על סודיות רשמית

- 1 - סעיף 4 - כל אדם שמוטלת עליו חובה רשמית כל-שהיא בקשר להגשמתו של חוק זה, או המועבד בהגשמת הוראותיו, יראה כל תעודות, ידיעות, דינים-וחשבונות, רשימות שומה והעתיקים של אותן רשימות, המתייחסים להכנסתו או לנסמני הכנסתו של אדם כל-שהוא, כסודיים ומסורים לו על מהימנותו, ויהיה נוהג בהם כן.
- 2 - כל אדם, שעליו מוטלת חובה רשמית כל-שהיא בקשר להגשמתו של חוק זה, או המועבד בהגשמת הוראותיו, חייב להגיש ולחתום על הצהרה בפני המנהל על שמירת הסודיות הרשמית לפי הנוסח שיקבע המנהל.
- 3 - שום אדם, שנחמנה לפי קביעות חוק זה או המועבד בביצוען, לא יידרש להראות בבית משפט כל-שהוא דין-וחשבון, תעודה או רשימת שומה כל-שהם או העתיקים מהם, או לגלות או להודיע לבית המשפט כל-שהוא ענין או דבר כל-שהם, שנודעו לו

מתוך ביצוע חובותיו לפי החוק הזה, אלא במידה שהדבר עשוי להיות נחוץ לצורך מתן נפקות לקביעותיו של חוק זה, לפי החלטת המנהל, בכל מקרה המחייבה בהתאם לסעיף קטן זה, או מתוך ציפייה לתביעה לדין על-עבירה כל-שהיא, שנעשה ביחס למט הכנסה, או בשעת תביעה כזאת לדין.

4 - כל אדם, שבאחיזתו או בשליטתו נמצאים כל חקודות, ידיעות, דינים-וחשבונות או רשימות-שומה או העתקים של אותן רשימות, המתייחסים אל הכנסתו - או נסמני הכנסתו - של אדם כל-שהוא, המוסר - או מנסה למסור - בזמן מן הזמנים אותן ידיעות או משהו הכלול באותם חקודות, ידיעות, דינים-וחשבונות, רשימות שומה או העתקים לאדם כל-שהוא: -

(א) שאינו אדם, שלו הרשה החוק או המנהל למסור זאת;

(ב) שלא לצרכי החוק הזה.

אדם בעבירה על החוק הזה, ומשיחייב בדין, יהיה צפוי לקנס שלא יעלה על 200 דינר, או למאסר לתקופה שלא תעלה על שנה או לשני העונשים ביחד.

פרק שלישי

הטלת המס על ההכנסה

מקורות ההכנסה

סעיף 5 - מס הכנסה יהיה משתלם - מתוך כפיפות לקביעותו של החוק הזה - על בסיס השיעור או השיעורים שנוקבו בזה להלן: -
לשנת השומה המתחילה ביום הראשון לחודש אפריל שנת 1965 וכל שנת שומה שלאחריה, מהכנסתו של כל אדם המתרבה או המושבת בממלכה בגין: -

עסק (דהיינו: מלאכה) או מסחר או משלוח יד או מקצוע

א - השתכרויות או רווחים מכל עסק, מלאכה, מסחר, משלוח-יד או מקצוע כל-שהם לכל תקופת זמן שהיא שבה היו עשויים אותם עסק או מלאכה או משלוח-יד או מקצוע להיבצע או להיעסק או מטראנסאקציה או הרפתקה שטיבן עסקי או מסחרי.

השתכרות

ב - השתכרויות או רווחים מעבודה כל-שהיא לרבות שווים השנתי הנאמד של כל מקום-התגוררות או מקום לינה, או אוכל או מושב (לאחר שהוחר לגכות הסכום ששולם או המשתלם בדרך דמי-שכירות, (השתתפות תרומה), או בדרך אחרת תמורת אותם מקום התגוררות, או מקום לינה או אוכל או מושב. במקרים שבהם אין מקום התגוררות או הלינה או האוכל או המושב ניתנים חינם או כל קצובה אחרת);

ובחנאי שלא יהיה משתלם מס הכנסה לפי סעיף הזה בגין קצובת מחייה או קצובת נסיעה או קצובת כיבודים במקרים הבאים: -

(1) הוכח - במקרה של קצובת-מחייה או קצובת נסיעה - כדי הנחת דעתו של פקיד השומה, כי הקצובה לא הוצאה לצרכים, שבגינם אין מחירים כל ניכוי לפי סעיף 12;

(2) במקרה של קצובת כיבודים - אין סכום הקצובה עולה על עשרה אחוזים מן המאה במשכורת הבסיסית השנתית (להוציא דמי הטבות או רווחים אתרים שמקורן בעבודה) או על 150 דינר, הכל לפי הסכום הקטן יותר, והוכח להנחת דעתו של פקיד השומה, כי הקצובה לא הוצאה לצרכים שבגינם אין מחירים כל ניכוי לפי סעיף 12, ובחנאי כי הרווחים או ההשתכרויות מעבודה שנעשתה בממלכה יראו אותם כי נתרבו או הושגו בממלכה בין אם נתקבלו אותם רווחים או השתכרויות בממלכה ובין שלא;

ובחנאי, גם כן, כי אם העבודה נעשתה לתקופה של פחות משנה ייקבעו הרווחים וההשתכרויות על יסוד התקופה שבה נעשתה אותה עבודה בממלכה.

מקום מגורים

(דף 1459)

ג - השווי השנתי נטו של נכס-בית או קרקע, שבהם משתמש בעליהם או משתמשים בהם בשמו, או שמשתמש בהם המחזיק חנינם, לצרכי מושב או היהנות ולא לצורך השתכרות או רווח: ובחנאי שמקום אשר בו נערך השווי השנתי נטו של נכס-בית או קרקע לצרכי חוק מס המבנים והקרקעות בתוך איזורי העיריות שעומד בתוקף, יהיו רואים את השווי השנתי נטו הנ"ל הוא הוא השווי השנתי נטו לפי החוק הנ"ל.

אולם, מקום שבו השווי השנתי נטו של נכס-בית או קרקע לא הוערך לצרכי חוק מס המבנים והקרקעות בתוך איזורי העיריות הנוהג, רשאי פקיד השומה להעריכו.

ריבית ונכיון, וכו'

ד - ריבית או נכיון.

פנסיות וכו'

ה - פנסיה, משימה או חשלומים שנתיים כל-שהם.

דמי-שכירות וכו'

ו - דמי-שכירות של נכס-בית או קרקע או בנין תעשייתי כל-שהוא, דמי-זכיונות פרטיות, ורווחים אחרים המושגים מהם; ובתנאי כי פקיד השומה רשאי להתיר חלוקת הפרמיה בהכנסה לתקופת חוזה השכירות או לכל תקופה אחרת שהוא יראה כסבירה.

רווחים של נכסים שאינם נכסי-בית

ז - השתכרויות או רווחים ברכוש כל-שהוא, להבדיל מנכס-בית, קרקע או בנינים תעשייתיים.

סימנים מסחריים וזכויות דפוס וכו'

ח - התמורה המתקבלת בעד סימן מסחרי, מדגם, זכות המצאה או זכות הדפסה כל-שהם; ובתנאי כי פקיד השומה רשאי להתיר חלוקת ההכנסה המתחייבת במס לפי הסעיף הזה, בכל שנה משנות השומה, לתקופה שלא תעלה על שנה אחת כפי שיראה לנכון.

רווחים ממקורות הכנסה אחרים

ט - רווחים או השתכרויות ממקור אחד כל-שהוא שאינו נכלל בפיקטאוח (א) עד (ח) של הסעיף הזה, שאיננו מוצא מהם במפורש ושלגביו לא ניתן פטור בחוק זה או בכל חוק אחר.

הסכומים שמומשו מהפסדים מבוטחים (דף 1460)

2 - כל סכום שמומש לפי פוליסת ביטוח נגד הפסד של רווחים יובא בחשבון בבירורם של רווחים או הכנסה כל-שהם.

3 - מקום שאדם עוסק בממלכה בקיבולת תעשייתית או בקיבולת אחרת - נכת-תוצרת, תהיה נודעת נפקות לקביעות הבאות: -

הוראות המחייחות למכירת התוצרת מחוץ לממלכה

א - אם אותו אדם מוכר מוצר כל-שהוא, של הקיבולת שלו בשוק הסיטוני, מחוץ לממלכה, או לשם מסירה מחוץ לממלכה, בין שנערך בחוזה בתחומי הממלכה ובין מחוצה לה, יהיו רואים את מלוא הרווחים, שמקורם במכירה, כהכנסתו של אותו אדם שנתרבתה או הושגה בממלכה;

בחנאי שאם יוכח להנחת דעתו של פקיד השומה, כי הרווח הוגדל מחוץ פיעול אותם מוצרים מחוץ לממלכה, בכל דרך שהיא, להבדיל ממיון, עירוב, (פיטום) סיווג, אריזה או העברה מרשות לרשות, לא יהיו רואים אותה הגדלת רווח ההכנסה שנתרבתה או הושגה בממלכה.

ב - אם אותו אדם מעביר מרשותו מוצר כל-שהוא של הקיבולת או משחמש או עוסק בו באופן אחר מחוץ לממלכה, יהיו רואים את הרווח שהיה עשוי להיות מושג אילו היה אותו אדם מוכר את המוצר בחנאים הטובים ביותר בשוק סיטוני מחוץ לממלכה, ברווח שמקורו באוחה העברה מרשות, עיסוק או שימוש, וכהכנסתו של אותו אדם שנתרבתה או הושגה בישראל.

4 - א - החיר פקיד השומה חלוקה של הכנסה לפי פיסקא (1) או (א) מסעיף קטן (1) של סעיף זה, ומת הנישום או הוחל בפירוקה של החברה הנישומה לפני תום התקופה שקבע או אישר פקיד השומה, תיווסף להכנסת הנישום בשנת השומה שבה מת או להכנסת החברה בשנת השומה שבה הוחל בפירוקה, כל הכנסה לפי אותה חלוקה בחלקן של השנים של אחר אותה שנת שומה,

אולם - לפי בקשתם של יורשי הנישום, מנהל עזבונו או המוציא לפועל של צוואתו או מפרק החבר, תחולק כל ההכנסה חלוקה חדשה לתקופה שנסתיימה בשנת השומה שבה מת הנישום;

ב - כל ההכנסה העולה, לפי אותה חלוקה, בחלקן של השנים שלאחר אותה שנת מס, תיחשב, לפי בקשתם של יורשי הנישום, כהכנסתם בשנים אלה לפי שיעור חלקיהם בעזבונו הנישום;

ובתנאי שהם נתנו בסחונות להנחת דעתו של פקיד השומה לתשלום המס שיגיע מהם לפי פסקא זו.

5 - מקום שאדם ניהל עסק, או מלאכה או מסחר או משלוח יד או מקצוע, והוא איננו חושב, אולם חלק מאותו עסק או מלאכה או מסחר או משלוח יד או מקצוע נעשה או נוהל בממלכה, יראו את הרווחים וההשתכרויות כאילו נתרבו או הושגו בממלכה עד לגבול שבו אותם רווחים והשתכרויות התהוו באופן ישיר מאותו חלק של העסק שנוהל או נעשה בממלכה.

הכנסת אשה נשואה

דף 1461 6 - הכנסתה של אשה נשואה החיה עם אישה יראו לענין החוק הזה, כהכנסתו של האיש והיא תחוייב על שם האיש ולא על שמה ולא על שם הנאמן שלה; אולם בתנאי כי יהיה אפשר לגבות מן האשה, אף על פי שלא נשומה, חלק יחסי מן המס שחייב בו האיש, כיחס סכום הכנסתה של האשה אל סך הכנסתם של האיש והאשה.

השלח המס על הכנסת השנה הקודמת לשנת השומה וכו'

סעיף 6 1 - מס בגין כל שנת שומה יחוייב על, יורם וייגבה מן ההכנסה, העשוייה להיות מחוייבת במס, של כל אדם בשנה הקודמת בסמוך לשנת השומה, אף על-פי שמקור ההכנסה עשוי היה להיפסק לפני שנת שומה או כהמשכה.

2 - בחישוב ההכנסה העשוייה להיות מתחייבת במס לפי החוק הזה, מותר להגדיל או להקטין כל סכום שהוא עד כדי הדינר הקרוב ביותר.

3 - בחישוב המס של כל נישום לפי חוק זה, מותר להגדיל או להקטין את סכום המס עד ל-50 פילם הקרובים ביותר.

מותר לחשב השתכרויות ורווחים על יסוד הכנסת השנה
המסתיימת ביום הנהוג לסגירת החשבונות

סעיף 7 מקום שנוכח פקיד השומה לדעת כי אדם כל-שהוא עורך (סוגר) כרגיל את חשבונותיו באיזה יום, להבדיל מן היום הקודם בסמוך לשנת שומה כל-שהיא, יהיה פקיד השומה רשאי להחיר כי ההשתכרויות או הרווחים של אותו אדם יחושבו לצורכי החוק הזה על בסיס ההכנסה של השנה המסתיימת, באותו יום שבשנה הקודמת בסמוך לשנת השומה, שבו נערכים (נסגרים) כרגיל חשבונותיו.

בחנאי כי מקום שניתנה רשות על שנת שומה כל-שהיא, יחושב, יורם וייגבה מס על כל שנה שלאחריה על השתכרויות או הרווחים בשנת השומה המסתיימת בתאריך דומה שבשנה הקודמת בסמוך לשנת השומה, מתוך כפיפות לכל אותה התאמה, העשוייה להיות צודקת ומסתברת לדעתו של פקיד השומה.

פרק רביעי

פיטורים

סעיף 8 - 1 - יהיו פטורים מן המס: -

א - הקצובות הרשמיות אשר מקבל המלך

רשויות מקומיות

ב - הכנסתה של רשות מקומית כל-שהיא במידה שאותה הכנסה לא הושגה ממלאכה או ממסחר

או מקצוע או עסק שבהם עוסקת הרשות המקומית; ובחנאי ששר האוצר רשאי לפטור בצו או בחקנה את הכנסתה של רשות מקומית כל-שהיא שהוגשה ממסחר או מעסק שהיא מנהלת, אם נוכח לדעת כי אותם פטורים משמשים בדרך המחאימה לטובת הציבור, ובלבד שזה כפוף לתנאים אשר יקבע השר באותו צו או תקנה ומגבל לתקופה שנקבעה בו.

אגודת פועלים

ג - הכנסתה של אגודת פועלים כל-שהיא במידה ואותה הכנסה אינה מושגת ממלאכה או מסחר או מקצוע שהיא מנהלת או עוסקת בו.

אגודה שיתופית

ד - הכנסתה של אגודה שיתופית כל-שהיא במידה שאותה הכנסה מושגת מעסקיה עם חבריה, כולל הסכומים אשר האגודה מחזירה לחבריה כדיווי-דנדות שנתיים עבור עסקותיהם עם האגודה ההיא. וכן שר האוצר רשאי לפטור את הכנסתה של אגודה שיתופית כל-שהיא, שהושגה מעסקיה עם מי שאינו חבר בה, אם ייראה לו כי הפטור כאמור ישמש בדרך הטובה ביותר את טובת הציבור.

מוסדות דת, צדקה, חינוך, תרבות והקדש בעלי אופי ציבורי

ה - הכנסתו של כל מוסד שהוא בעל אופי ציבורי לעניני דת, צדקה, חינוך או תרבות, בחנאי שלא ישחמשו בכספיה או בהכנסותיה שלא להגשמת מטרותיו וכוונותיו בלבד ובמידה ואותה הכנסה אינה נובעת ממלאכה, מסחר, מקצוע, או עסק אשר מנהל או מתעסק בו אותו מוסד מחוץ למטרותיו וכוונותיו, וכן הכנסת הקדשים (אאוקאף) בעלות אופי ציבורי.

קופות פנסיה, חסכון וכו' המאושרות

- ו - הכנסתה של קופת פנסיה, או קופת תגמולים או קופת אחרת כל-שהיא כיוצא באלה, שאושרה על ידי השר לפי המלצת המנהל בהתאם לעקרונות שייקבעו בחקנות לכל או לחלק מהמקורות שצוטטו בסעיף קטן (1) של סעיף (5).

משכורות וסכומים המשתלמים לנציגים
הדיפלומטים בחנאי נטילת מידה שווה

- ז - המשכורות והקצובות המשתלמים לנציגים דיפלומטיים ולפקידים קונסולריים בשרות סדיר של מדינה זרה בעד משרותיהם או בעד שרותיהם בתפקידם הרשמי, במידה שאותה מדינה זרה נוטלת פיטורים כאלה באופן שווה.
- ח - הכנסתו של עיוור החי על יגיע כפיו.

פנסיות המשתלמות לפצועים ונכים
(נטולי יכולת) וכו'

(דף 1463)

- ט - פנסיות המשתלמות לפצועים ולנכים, שהוענקו בגין פצעים או מום שנגרמו במלחמה או בפעולות מלחמתיות; וכן פנסיות המשתלמות לאדם כפי שהיה תלוי בפרנסתו בחייל או קצין מהכוחות המזוינים שנהרג עקב השתתפותו בפעולות מלחמתיות; וכן פנסיות המשתלמות לבני-אדם אשר נפגעו או נהיו לנכים עקב פגיעתם על הגבולות ביישובי הספר.

הענקת פרישה

- י - כל סכום קרן שנחשב בדרך הענקת פרישה או מוות או פיצויים כוללים על מוות או על חבלות.

בעלי ספינות שאינם תושבים

כ - רווחים והשתכרויות אשר משיג בעל אניה שאינו תושב, כמוגדרים בסעיף 17 של חוק זה, במידה שפיטורים כאלה נקבעו בהסכם בין ממשלת הממלכה ובין המדינה שאליה משתייך האניה.

זכיונות והסכמים ממשלחיים

ל - ההכנסה המושגת מזכיון שהעניקה הממשלה או מהסכם שעשתה עם אדם כל-שהוא, העשוי להיות פטור ממס במפורש לפי תנאי הזכיון או ההסכם ההוא.

עבודת חקלאות וגידול מקנה וכו'

מ - ההכנסה המושגת על ידי אדם כל-שהוא העוסק בחקלאות, גידול מקנה או ייעור או פרדסנות, לרבות ההכנסה המושגת מייצור ע"י עיבוד חמרים באמצעות עבודת ידיים פשוטה.

שכר לימודים או ניברסיטאיים שמשלם סטודנט באוניברסיטה מהכנסת עבודה וכו'

נ - הכנסה של תלמיד באוניברסיטה או במוסד להשכלה גבוהה שיבוא עליו אישור המנהל, לגבי השתכרויות או רווחים מעבודה כל-שהיא כאמור בסעיף 5(1)(ב), במידה שהוצאה על ידי התלמיד לחלוטם שכר לימודיו לרכישת ספרים וציוד אחר הדרושים ללימודיו, וכן לחלוטם שכר דירה במקום לימודיו אם התלמיד היה גר עם משפחתו אילו לא למד.

הסכומים המשתלמים לאנשי שרות החוץ הירדני

ס - הקצובות והתוספות המשולמות לעובדי שרות החוץ הירדני, אולם להוציא את המשכורת היסודית ותוספת היוקר.

(דף 1464)

מוסדות תעשייה הפטורה לפי חוק עידוד התעשייה

- ע - הכנסתו של כל מוסד תעשייתי אשר רווחיו פטורים ממס לפי חוק לעידוד והכוונת התעשייה הנוהג בהתאם לקביעותיו.

ההכנסה הפטורה לפי חוק לעידוד השקעות הון זר

- פ - ההכנסה הפטורה ממס לפי חוק לעידוד השקעות הון זר הנוהג, ובהתאם לקביעותיו.

משכורות העובדים שאינם ירדניים בשגרירויות והקונסוליות הירדניות בתנאי גמילת מידה שווה.

- צ - משכורות ושכ"ע המשולמים לעובדים שאינם ירדניים המועבדים אצל מוסדות דיפלומטיים או קונסולריים ירדניים מחוץ לממלכה, בתנאי גמילת מידה שווה.
- ק - הכנסות חברות תעופה ערביות, שאינן תושבות, בתנאי גמילת מידה שווה.

פטור דוידנדות המניות ששולם המס עליהם

- ר - הכנסה שנחקבלה מדוידנדה על מניות אשר חולקה (הדוידנדה) על ידי חברה שלמה אח המס בהתאם לקביעות סעיף קטן (1) בסעיף (25) של החוק הזה.

ריבית ממלכות ממשלחיות

- 2 - שר האוצר רשאי להתקין בהכרזה שתפורסם בעתון הרשמי כי הרביית המשחלמת על מלווה כל שהוא, שלה שועבדו ההכנסות הציבוריות ממסים של הממלכה, תהיה פטורה מן המס, בין בדרך כלל ובין רק בגין ריבית המשחלמת

לבני אדם שאינם יושבים בממלכה, ואותה ריבית חיה פטורה ממש בהחאם לכך, החל מן התאריך וכדי השעור שנקבעו בהכרזה.

ובתנאי, פרט אם נאמר אחרת בסעיף זה, שלא תפורש כל קביעה מקביעות הסעיף הזה כי פוטרה ממש דיוודגדה כל שהיא ממניות או רבית או קצובות או משכורות או שכ"ע או שכ"ס חברות במועצות ההנהלה אשר שולמו כולם או מקצתם מתוך ההכנסה הפטורה ממש כאמור לאחר שהסכומים הנ"ל הגיעו לידי מקבליהם.

פרק חמישי

ניכוי הוצאות העסק/ניכויים שהותרו

סעיף 9 - (1) לצורך בירור הכנסתו, העשוייה להיות מחייבת במס של כל אדם, תנוכיה כל מוצאות והוצאות שבהן עמד אותו אדם בכללן, ואך ורק במשך השנה שקדמה לשנה השומה בייצור הכנסה, ובכללן: -

א - סכום המשתלם בידי אותו אדם כריבית על כסף שלווה, מקום שנחה דעתו של פקיד השומה כי הרבית שולמה על הון ששימש בהשגת ההכנסה. ובתנאי כי אם נלווה הכסף מחוץ לממלכה יחוייב אותו לווה בהמצאת תעודה משלטונות מס-הכנסה באותה מדינה המעידה על סכום המס שלווה וסכום הרבית המגיעה על אותה הלוואה וכל פרטים אחרים אשר פקיד השומה יראה לנחוץ. (דף 1465)

דמי שכירות

ב - דמי שכירות ששילם שוכר כל שהוא של קרקע או בנינים שהוא מחזיק בהם לצורך השגת ההכנסה.

הסכומים שהוצאו על החלפת מכשירים ומכונות שהוצאו מהשימוש

ג - מקום שאדם כל שהוא העוסק בעסק, מסחר, מלאכה, מקצוע או משלוח יד כל שהם, הוציא סך כל שהוא לחילופי מוטדה או מכונות כל שהן ששמשו או שומשו

באותו עסק, מסחר, מלאכה, מקצוע או משלוח יד הנ"ל, ונתישנו סכום שווה ערך ליציאות המוסדה והמכונות שהוחלפו, לאחר שינוכה מהיציאות ההן אותו סכום שייצג ההפחתה הכללית אשר אירעה בגלל כליה ובלייה בערך המוסדה או המכונות, מחמת החבלות ושימוש, וכל סך שנחכמש ממכירתם, או יציאות המוסדה או המכונות החדשות, הכל לפי הסכום הקטן ביותר.

בדק בית ותיקוני מוסדה ומכונות

ד - כל סכום שהוצא לתיקונם של מקום (נדל"ן), מוסדה ומכונות, המשמשים בהשגת הכנסה, או לחדושם, תיקונם או שינויים של כלי מלאכה, כלי תשמישים או חפצים כלשהם שבהם משתמשים לכך.

חובות אבודים ומסופקים

ה - חובות רעים שאירעו בעסק, או מסחר, משלוח יד, מלאכה או מקצוע כלשהם, שהוכח בהם להנחת דעתו של פקיד השומה כי נעשו רעים במשך השנה הקודמת בסמוך לשנת השומה, וחובות מסופקים, כדי אותה מידה שנאמדו כסדרם להנחת דעתו של פקיד השומה כי נעשו רעים במשך השנה האמורה, אף על פי שאותם חובות רעים ומסופקים חל פרעונם והיו טעונים תשלום לפני תחילתה של השנה האמורה.

בתנאי שכל סכום שנפרע במשך השנה האמורה לחשבון סכומים שהופחתו או הותרו לפני כן בגין חובות רעים או מסופקים יהיה נוהג בהם לצרכי החוק הזה מנהל קיבוליהם של העסק או המסחר או המשלוח יד או המלאכה או המקצוע הנ"ל לשנה ההיא.

תרומת המעביד השנתית לקרנות מאושרות

ו - סך כלשהו שתרמו מעביד באורח תרומה שנתית רגילה, לקרן פנסיה או תגמולים או לאגודה או לקרן אחרת כל שהיא המאושרת על ידי השר, כללו או חלקו של סך כלשהו שתרמו מעביד שלא באורח תרומה שנתית רגילה, לקרן

אגודה או לקרן של פנסיות או הגמולים או לאגודה
או לקרן אחרות כל שהן, שיהיה השר עשוי לאשרן.

הסכום שניתן לנכותו עבור הפחת ובלאי של בנינים
המכילים מסוננות עובדות וכן עבור פחת ובלאי של
מכונות, מוסדה, רהיטים וכו'

ז - ינוכה פחת ובלאי של בנין כל שהוא, המכיל
מכונות עובדות, והמשמש בשלמותו ובאופן עיקרי
לצורך הפעלת המכונות האלו, וכן הפחת והבלאי של
מכונות מוסדה או רהיטים שבבעלותו של הנישום,
המשמשים לצורך עסק, מסחר, מלאכה, משלוח יד או
מקצוע - סך שווה ערך לאותם אחוזים מן המאה
ביציאותיהם מעיקרא שהוציא עליהם הנישום, פרט
במקרה של בנין ליציאות הקרקע שעליה הוקם הבנין,
ככל אשר יהיה עשוי להיקבע במקרה כל שהוא, או
בסוג מקרים כל שהוא בתנאי כי -

1 - הפרטים שנקבעו הומצאו כהלכה;

העברת הפחת המותר לשנים הבאות

2 - מקום שאי אפשר לתת נפקות מלאה לאותה התרה
כל שהיא, כשנה כל שהיא, הואיל ולא היו, בגין השנה
ההיא, כל רווחים או השתכרויות העשויים להיות
מתחייבים במס, מן המקור שבגינו נתבעת הפחתה, או
הואיל והרווחים או ההשתכרויות, העשויים להתחייב במס,
מן המקור ההוא היו קטנים מן ההתרה - או חלק ההתרה -
שלהם לא ניתנה נפקות, הכל לפי הענין, יווסמו על
סכום ההתרה בגין הפחתה לשנה הבאה, ויהיו רואים
אותם כחלק מן ההתרה - או אם אין התרה כזאת לשנה
ההיא - יהיו רואים אותם כהתרה - לשנה ההיא וכן
הלאה בשנים שלאחר מכן.

קב. עת שיעור הפחת המותר

3 - כלל סכומה של אותה התרה שהותרה לפי החוק
הזה, שיחובר לכלל הפחתה שאירעה בגלל החבלות או
שימוש לפני תאריך תחילת תקפו של החוק הזה ויחושב
לפי השיעורים שנקבעו, לא יעלה בשום פנים על היציאות
מעיקרא שהוציא הנישום על הבנין, המכונות, המוסדה
או הרהיטים, הכל לפי הענין, פרט - במקרה של בנין
ליציאות הקרקע שעליו מוקם הבנין.

ח - הסכומים שאגודה שיתופית מחזירה לחבריה בתורת הטבה שנתית לפי יחס עסקות האגודה עם אותו חבר.

מסים והטלים וכו'

(דף 1467)

ט - מסים, רשיונות ואגרות ששולמו והוצאו לצורך השגת ההכנסה.

הגבלת הניכוי בגין דירות שגרים בהן בעליהן

י - במקרה של הכנסה בגין נכסי בית או קרקע, שנשומו לפי פיסקה (ג) של סעיף קטן (1) מסעיף 5, יהיה הניכוי האחד אשר יותר סכום השווה לכלל סכום ריבית כל שהיא, ששולם על חשבון משכנתא כל שהיא על נכסי הבית או הקרקע לפי חוק מס המבנים והקרקעות הנוהג, אם אותו כלל סכום אינו עולה על ערכם השנתי הנקי של נכסי הבית או הקרקע, אם כלל הסכום של אותה רבית ואותו מס רכוש עירוני (מס המבנים והקרקעות בתוך איזורי העיריות) עולה על אותו שווי שנתי נקי.

הניכוי בקשר לתרומות

סעיף 10 - כל תושב אשר שילם סכום כל שהוא במשך השנה הקודמת לשנת השומה כתרומה למטרות צדקה או אנושיות בלבד בממלכה, באם אופי הצדקה או האנושי אושר ע"י מושב הממשלה, יותר לו לנכות סכום התרומה הנ"ל מהכנסתו המתחייבת במס בהתאם להוראות חוק זה; ובתנאי כי לא יותר ניכוי כל שהוא מסך הכל ההכנסה המתחייבת במס עבור התרומה, אם סכומם עולה על רבע מהכנסתו של האדם המתחייבת במס לפני התרת הניכויים שתוארו בסעיף הזה.

ניכוי הפסדים

סעיף 11 - (1) הסכום של הפסד שבו עמד אדם כל שהוא במשך השנה הקודמת לשנת השומה, בעסק או מסחר או מלאכה או משלוח יד או מקצוע כלשהם, שאילו היה רווח היה עשוי להיות נישוט לפי החוק הזה, רשאים לעמתו לעומת הכנסתו של אותו אדם ממקורות אחרים באותה שנה.

(2) מקום שהסכום של הפסד, שבו עמד אדם כל שהוא בשנה הקודמת לשנת השומה, בעסק או מסחר או מלאכה או

משלוח יד או מקצוע כלשהם, שבהם עוסק אותו אדם, בין לבדו ובין בשותפות הוא הפסד כזה, שאי אפשר לעמת את כללו לעומת הכנסתו ממקורות אחרים באותה השנה עצמה, יועבר הסכום של אותו הפסד - כדי המידה שלא עומתה לעומת הכנסתו ממקורות אחרים באותה השנה עצמה - לשנים הבאות ויעומת לעומת מה שהיה, אלמלא כן, הכנסתו העשויה להיות מתחייבת במס במשך שש השנים הבאות בזו אחר זו. בתנאי כי לא יותר עימות בסכום העולה על מחצית ההכנסה העשויה להיות מתחייבת במס בכל שנה מששת השנים הנ"ל.

(3) שום דבר שבסעיף זה לא יתבאר כמחיר עימות של הפסד, שבו עמדו מחוץ לממלכה, ואילו היה הרווח והיה נשאר מחוץ לממלכה, לא היה עשוי להיות מתחייב במס לפי החוק הזה.

(דף 1468)

ניכויים שאין להתירם

סעיף 12 - לצורך בירור הכנסתו, העשויה להיות מתחייבת במס של אדם כל שהוא, לא יותרו ניכויים בגין: -

- (1) הוצאות בית או הוצאות פרטיות.
- (2) תשלומי כיס או הוצאות כלשהם, שאינם כסף ששולם או הוצא כולו אך ורק לצורך השגת הכנסה.
- (3) יציאות של תקונים ושכלולים המגדילים ערך ההון.
- (4) הון כלשהו שלוקח חזרה או סך כלשהו המשמש או המכוון לשמש כהון.
- (5) כל הפסד או הוצאה, העשויים להפריע לפי פוליסת ביטוח או חוזה פיצויים.
- (6) דמי שכירות או יציאות חיקונים של מקום, או חלק של מקום כלשהם, שלא שולמו או שלא עמדו בהם לצורך השגת הכנסה.
- (7) הוצאות, תשלומי כיס, הפסדי הון או סכומי קרן כלשהם, אשר לא נקבעו בסעיף (9) של החוק הזה.

(8) סכומים כלשהם ששולמו או שיהיו עשויים להשחלם בגין מס הכנסה או מס שירותים סוציאליים של הממלכה.

איך לעשות ניכויים אלא אם נוהלו ספרים בדיוקנות

סעיף 13 - ההתרות שהוחקנו בסעיף 9 והנכויים שהוחקנו בסעיף 11, אין להחירם אלא אם הוראו לפקיד השומה חשבונות נאותים - כדי הנחת דעתו של פקיד השומה - בצירוף חישוב המראה את הרווחים, העשויים להתחייב בשומה, של העסק או המסחר או המלאכה או משלוח היד או המקצוע.

ובתנאי כי במקרים אשר בהם אדם כל שהוא לא ימציא חשבונות נאותים בצורה הנזכרת לעיל, או אשר בהם הוא ממציא חשבונות לפי בסיס המזומנים - חשבוך הכנסות והוצאות - לא יותרו ההתרות שנקבעו בסעיף (9) ולא הניכויים שנקבעו בסעיף (10) אלא אם הוכיח אותו אדם להנחת דעתו של פקיד השומה כי אותם התרות וניכויים שולמו בפועל.

פרק ששי

זכויים אישיים ומשפחתיים / הזכוי בעד ישיבה בממלכה

סעיף 14 - (1) בכדי להגיע לסכום ההכנסה העשויה להיות מתחייבת במס של יחיד היושב בממלכה במשך השנה הקודמת לשנת השומה, יותר פטור בסך 150 דינר.

פטורים משפחתיים ולימודים אוניברסיטאים

(2) בבירור הכנסתו, העשויה להיות מתחייבת במס, של יחיד המוכיח להנחת דעתו של פקיד השומה, כי היתה לו ובמשך כלשהו של השנה, הקודמת בסמוך לשנת השומה: -

א - אשה שחיתה עמו או כלכלתה היתה עליו בלבד, ו/או

ב- ילדים בגיל פחות מעשרים, שחיים עמו וכל
כלכלתם היתה עליו בלבד,

יותר הנכונים הבאים: -

100	דינר עבור אשה
25	דינר עבור ילד ראשון
20	דינר עבור ילד שני
15	דינר עבור ילד שלישי
10	דינר עבור ילד רביעי.

ג - בבירור הכנסתו החייבת במס של יחיד, תושב
הממלכה, המוכיח להנחת דעתו של פקיד השומה,
כי בתוך השנה הקודמת לשנת השומה הוציא סכום
כסף עבור הוצאות לימודיו באוניברסיטה או עבור
הוצאות לימוד תלמיד אחר או יותר באוניברסיטה,
יותר לו ניכוי הסכום שהוציא בצורה כזו, בתנאי
שלא יעלה סך הכל הסכום המותר בניכוי לצרכי
הוראות סעיף משנה זה על סך 200 דינר לכל תלמיד
או תלמידה.

ובתנאי שלא יותר ניכוי בגין כל ילד, שהיה זכאי
בזכות עצמו בהכנסה העולה על 50 דינר בשנה
הקודמת בסמוך לשנת השומה להוציא הכנסה כל שהיא
מפרס למודים, קצבת למודים או הקדש חינוכי אחר
כיוצא באלה אשר נותנות מוסדות ומכוני למודים.

הפטור בעד כלכלה

(3) בבירור הכנסתו העשויה להיות מתחייבת במס, של
יחיד היושב בממלכה המוכיח להנחת דעתו של פקיד
השומה כי במשך השנה הקודמת בסמוך לשנת השומה,
עמד בהוצאה לשם קיומו של בן משפחה נסול יכולת
לקיים את עצמו ואותו יחיד היה אחראי באופן
חוקי לכלכלתו או הוציא לקיומו של ילד להבדיל
מילדיו של אותו יחיד שלא מלאו לו עשרים שנה
ביום האחרון לשנה הקודמת בסמוך לשנת השומה
יותר לו לנכות את כל הסכום שהוציא כנ"ל, בתנאי
שלא יעלה סך הכל הנכוי המותר לפי סעיף קטן זה
על גבול מקסימלי בסך 50 דינר, וכך בתנאי שלא
יותר נכוי זה ליותר מיחיד אחד עבור אותו נתמך
אחד.

(4) הוראות סעיף זה יהיו בתוקף החל משנת השומה המתחילה ביום הראשון בחודש אפריל שנת 1966, וקביעות סעיף (12) של חוק מס הכנסה מס" (12) לשנת 1954 (פרט לפיסקה 5 מהסעיף הנ"ל) יהיו בתוקף עד התאריך הנ"ל.

הפטור בקשר להכנסה ממשכורות, שכ"ע וכו'

סעיף 15 - (1) בכדי לקבוע את הכנסתו העשויה להיות מחייבת במס של יחיד היושב בממלכה אשר כוללת הכנסה מתחייבת במס מהמקורות שפורטו בפיסקה (ב) או (ה) מסעיף קטן (1) של סעיף (5) בחוק זה, יתווסף לאותם נכויים המותרים עפ"י סעיף (14) סכום בשיעור 15% מאותה הכנסה, בתנאי שלא יעלה הנכוי המותר לפי סעיף זה גבול מקסימלי של 200 דינר.

(2) הוראות סעיף זה יהיו בתוקף החל משנת השומו המתחילה ביום הראשון לחודש אפריל שנת 1966.

(דף 1470)

פרק שביעי

קביעות מיוחדות בקשר לחישוב הרווחים וההשתכרויות - חברות בטוח

סעיף 16 - למרות כל דבר להיפוכו של ענין, הכלול בחוק הזה, שומתן של חברות ביטוח תיערך כדלהלן: -

(1) במקרה של חברת ביטוח, העוסקת בעסקי ביטוח כלליים, מקום שההשתכרויות או הרווחים מתרבים בממלכה, או בחלקם בממלכה ובחלקם מחוץ לממלכה, יתבררו ההשתכרויות או הרווחים, שעליהם עשוי המס להשתלם כדלקמן: -

החברות העוסקות בעסקי ביטוח כללי

תוקפנה הפרמיות ברוטו והרבית והכנסה אחרת ברוטו, שנתקבלו או העשויות להתקבל על ידי החברה בממלכה (פחות - כל פרמיות שהוחזרו למבוטחים ופרמיות ששולמו על ביטוח משנה), ותנוכה מהיחרה שנתקבלה כן קרן לסיכונים, העומדים בעינם בתוקף, לפי שיעור אחוזים למאה המקובל על החברה ביחס לכלל פעולותיה, בשביל סיכונים כאלה בסוף השנה הקודמת לשנת השומה, ותווסף על כך קרן שמורה, שחושבה בדומה לכך לממן סיכונים העומדים בעינם, שעדיין לא הוצאה בתחילת השנה הקודמת לשנת השומה, ומן הסכום נטו שנתקבל כן ינוכו ההפסדים למעשה (פחות - הסכום שנתפרע בגינם לפי בטוח משנה, הוצאות ההנהלה והסוכנות בממלכה, ומתכונת הוגנת של הוצאות המשרד הראשי של החברה אם נמצא הוא מחוץ לממלכה.

ובתנאי שאם החברה או אחד מסניפיה הפסיק למעשה במשך איזו תקופה שהיא בתוך השנה הקודמת לשנת השומה, את עסקי הביטוח בממלכה, לא תנוכה קרן לסיכונים, שעדיין לא פג תוקפם, ביחס לאותה חברה או אותו סניף.

חברות העוסקות בעסקי ביטוח חיים

(2) חברה העוסקת בעסקי ביטוח חיים בלבד או בחוספת ביטוח כלליים, רואים את רווחיה מעסקי ביטוח חיים כשוויים לסכום ההכנסה מהשקעותיה, פחות הוצאות ההנהלה ובכלל זה דמי עמילות. ובתנאי, אם חברה כזו מקבלת פרמיות מחוץ לממלכה; ייחושבו הכנסותיה והשתכרויותיה באופן הבא: -

רואים כרווחים או השתכרויות שלה אותו חלק מכלל הכנסותיה מהשקעות, שהוא שווה ליחס שבין סכום הפרמיות שנתקבל בממלכה לבין כלל סכום הפרמיות שנתקבל על ידי החברה, או את ההכנסה של החברה מהשקעות בממלכה - הכל לפי הסכום הגדול יותר - וכן ינוכו מסכום הרווחים והשתכרויות שחושבו באופן כזה הוצאות סניף או סוכנות בממלכה וחלק יחסי הוגן של הוצאות המשרד הראשי של החברה הנמצא מחוץ לממלכה.

בעלי ספינות שאינם חושבים

(1)17 סעיף

מתוך כפיפות לקביעותיה של פסקה (1)(ב) של סעיף 8 - מקום אשר אדם שאינו תושב הממלכה עוסק בעסקי בעל ספינות או מוכר ספינות, וספינה כל שהיא, השייכת לו או שהוא חוכר אותה, פוקדת מבוא ים בממלכה - יהיו רואים את רווחיו המלאים שמקורם בהסעת נוסעים, דואר, בהמות או סחורות שנשלחו בספינה בממלכה כמתרבים בממלכה;

בתנאי שהסעיף הזה לא יחול על סחורות שהובאו לממלכה לשם העברה מספינה אחת למשניה (טרנזיט) וכן בתנאי שהמדינה שאליה משתייך בעל הספינה שאינו תושב לא נותנת פטור ממס לבעלי הספינות שאינם יושבים באותה מדינה אולם יושבים בממלכה.

*הערה: (לדעתי המלה "לא" נכתבה בטעות בטקסט הערבי, כי גם ההגיון וגם התרגום האנגלי של החוק מדבר על "פטור" ולא "אי פטור" - המתרגם).

(2)

מקום שלתקופת חשבון כל שהיא מראה אותו אדם את תעודת האישור שנזכרה בסעיף קטן (3) של הסעיף הזה, יהיו הרווחים, שמקורם בממלכה מעסקי ספנות שלו לאותה תקופה, לפני ניכוי החרות כל שהן בגין הפחתה, סך המתייחס אל הסכום העשויים להחקבל בגין הסעת נוסעים, דואר, בהמות וסחורות שירדו בספינה בממלכה, כיחסם של כלל הרווחים, המסומנים בתעודת האישור ההיא לאותה תקופה, אל כלל הסך, העשוי להחקבל על ידו בגין הסעת נוסעים, דואר, בהמות וסחורות.

(3)

תעודת האישור תהיה זו המוצאת על ידי רשות מס הבנסה כל שהיא, או בשמה ועליה נחה דעתו של פקיד השומה, כי היא מחשבת ושמה-את רווחיו המלאים של האדם שאינו תושב הממלכה מעסקי הספנות שלו - על יסוד, שאינו שונה שינוי של ממש מזה שנקבע בחוק הזה, והיא תעיד - לתקופת חשבון כל שהוא בדבר אותו עסק על: -

(א) יחסם של הרווחים, או - מקום שאין רווחים - של ההפסד, של כפי שחושבו לצרכי מס הכנסה על ידי הרשות ההיא ללא התרת התרה כל שהיא בדרך הפחתה, אל כלל הסכום העשוי להתקבל בגין הסעת נוסעים, דואר, בהמות או סחורות; וגם

(ב) יחסה של ההתרה בגין הפחתה, כפי שחישבה אותה הרשות ההיא, אל כלל הסכום האמורים, העשויים להתקבל בגין הסעת נוסעים, דואר, בהמות וסחורות.

(4) מקום שבגלל נימוק כל שהוא אי אפשר להטיל - באופן מניח את הדעת - את קביעותיו של סעיף קטן (2) בזמן השומה, מותר לחשב את הרווחים, שמקורם בממלכה, לפי שעור אחוזים הוגן בסכום המלא, העשוי להתקבל לחשבון הסעת נוסעים, דואר, בהמות וסחורות, שירדו בספינות בממלכה.

(5) מקום שפקיד השומה מכריע כי ספינה, השייכת לבעל ספינות או חוכר ספינות שאינו תושב הממלכה, פקדה מבוא-ים בממלכה פקידה מקרית, וכי אין לשכות לפקידות נוספות של אותה ספינה או ספינות אחרות הנמצאות באותה בעלות, לא תחולנה קביעותיו של סעיף זה על הרווחים מאותה ספינה, והם לא יהיו עשויים להחייב במס.

(דף 1472)

קיבולות של העברה באויר, טלגראף, כבלים ואלחוט של מי שאינם תושבים

סעיף 18 - מקום אשר אדם, שאינו תושב הממלכה, עוסק בעסקי העברה באויר או בעסקי ממסר טלגרמות בטלגראף-כבלים או באלחוט, יהיה הלה עשוי להיות נישום למס כאילו היה בעל-ספינות, שאינו תושב הממלכה, וקביעותיו של סעיף 17 תחולנה - בשינויים המתאימים על חישוב רווחיו או השתכרויותיו של אותו עסק.

העברות לטובת ילדים

סעיף 19 - מקום שבחיינו של המעביד משתלמת בחוקף - אז כתוצאה - העברה כל שהיא, שנעשתה בחיינו של המעביד, הכנסה כל

שהיא, שנעשתה בחייו של המעביד, הכנסה כל שהיא, במשך השנה הקודמת לשנת שומה כל שהיא - במישרים או בעקיפים, לאדם כל שהוא או לטובתו, בין בהווה ובין בעתיד, ובין לאחר מילוי חנאי או קרות מקרה, ובין כתוצאה השימוש בכוח (סמכות) או בשיקול דעת, שהוענקו לאדם כל שהוא, או בדרך אחרת, או שרואים אותה הכנסה - לפי קביעותיו של סעיף 22 - כאילו נתקבלה במישרים או בעקיפים בידי אדם כל שהוא או לטובתו, בין בהווה ובין בעתיד, ובין לאחר מילוי חנאי או קרות מקרה, ובין כתוצאה השימוש בכוח (סמכות) או בשיקול דעת, שהוענקו לאדם כל שהוא, או בדרך אחרת, יטופל בהכנסה לצרכי החוק הזה, אם בתחילת השנה הקודמת לשנת השומה לא מלאו לאדם ההוא עשרים שנה ולא היה נשוי, כהכנסתו של המעביד באותה שנה, ולא כהכנסתו של אדם אחר כל שהוא.

לצורכי הסעיף הזה כוללת המלה "העברה" כל נאמנות, הענקה, בריח, הסכס, סידור או העברת אקטיב.

שום דבר שבסעיף הזה לא ימנע מכך, שיטופל - לצרכי מס בהכנסה כל שהיא, לפי העברה כל שהיא, כהכנסתו של המעביד בכל מקרה שעליו אין הסעיף הזה חל.

העברות העשויות להיות "מופקעות" (שאפשר לחזור בהן)

סעיף 20 - (1) מקום, שמכוח תקפה או כתוצאה של כל העברה, העשויה להיות מופקעת (שאפשר לחזור בה), בין שנעשתה לפני יום האחד באפריל שנת 1965, ובין לאחר מכן, עשויה להשתלם הכנסה כל שהיא - במשך השנה הקודמת לכל שנת שומה, המתחילה ביום האחד באפריל, 1965, או לאחר מכן - לאדם כל שהוא, יטופל באותה הכנסה לשנה ההיא - לצרכי החוק הזה - כהכנסתו של המעביד, ולא כהכנסתו של אדם אחר כל שהוא.

(2) לצרכי הסעיף הזה: -

א - המלה "העברה" כוללת כל נאמנות, הענקה, בריח, הסכס, סידור או העברה של אקטיב.

ב - יהיו רואים העברה כעשויה להיות מופקעת, אם היא כוללת קביעה כל שהיא בדבר העברתה או העברתה מחדש - בין במישרים ובין בעקיפים - של ההכנסה, או של האקטיב שממנו נובעת ההכנסה, למעביד, או לאשחז או לבעלה של המעביד(ה), או אם המעביד או אשחז או בעלה של המעביד(ה), נודע להם - בדרך כלל שהיא, בין במישרים ובין בעקיפים - הכוח לקבל, או לקבל מחדש, לידיהם את השליטה - בין במישרים ובין בעקיפים - על ההכנסה, או על האקטיב שממנו נובעת ההכנסה.

(3) שום דבר שבסעיף הזה לא ימנע מכך, שיטופל - לצרכי מס הכנסה כל שהוא, לפי העברה כל שהיא, כבהכנסתו של המעביד בכל מקרה שעליו אין הסעיף הזה חל.

טראנסאקציות פיקטיביות או מלאכותיות, וכו'

סעיף 21 - (1) מקום שסבור פקיד השומה כי טראנסאקציה כל שהיא, המפחיתה או העלולה להפחית את סכום המס, המשתלם בידי אדם כל שהוא, היא מלאכותית או פיקטיבית, או כי לא ניתנה בעצם נפקות להעברה כל שהיא, רשאי הוא להעלים עין מאותן טראנסאקציה או העברה כל שהן, ובני האדם הנוגעים בדבר יהיו נתונים לשומה בהתאם לכך.

(2) בסעיף זה "העברה" כוללת כל נאמנות, הענקה, ברית, הסכם, סידור או העברת אקטיב.

(3) שום דבר הכלול בסעיף הזה לא ימנע הקשייה בערעור - בהתאם לסעיף 57 - על הערכתו של פקיד השומה מחוץ השחמשותו בשיקול הדעת שניתן לו בסעיף קטן (1) של הסעיף הזה.

רווחים והשתכרויות שלא פולגו יש לראותם כמפולגים

סעיף 22 - (1) מקום שנראה למנהל כי: -
א. חברה שעליה חלות קביעותיו של הסעיף הזה (כפי שיתפרש להלן), לא פילגה - לפני סוף שנת שומה כל שהיא - לבעלי המניות שלה את

רווחיה, או איזה חלק של רווחיה,
הנתונים לחיוב מס על שנת השומה
ההיא.

ב. החברה היתה יכולה לפלג את רווחיה
או החלק ההוא של רווחיה - הכל לפי
הענין - בלא להזיק לקיומו ופיתוחו
של עסקה, וכך

ג. נפקותו של אותו אי-פילוג היא השתמטות
ממס או הפחתת מס, ושאי המנהל, במשך
6 שנים מסוף שנת השומה ההיא, להוציא
הוראות לפקיד השומה - לאחר שיימלך
בועד, שעליו הותקנה קביעה להלן בסעיף
הזה, ולאחר שתינתן לחברה הזדמנות
מסתברת להשמיע את דבריה - כי אותם
רווחים בלתי מפולגים, או חלק מהם,
ישופל בהם כאילו חולקו בדרך דיווי-
דנדה, ולאחר מכן יהיו בעלי המניות
הנוגעים בדבר נישומים, או שומותיהם
תיבדקנה ותתוקנה, כאילו קבלו
כדיווידנדות את הסכומים, שבהם שופל
כאילו פולגו ביניהם באותם חאריך או
תאריכים, שיהיה המנהל עשוי לקבעם
כצודקים, בהתחשבו בתאריך או בתאריכים,
שבהם עיכה החברה תפולגות (אם היו כאלה
בנמצא) בדרך דיווידנדות, בתנאי כי: -

(דף 1474)

1 - המנהל לא יוציא הוראות כאמור לעיל, אם
פילגה החברה בדרך דיווידנדות לפני סוף שנת
השומה ההיא סך שאינו פחות מכדי 75% אחוזים
מן המאה בהכנסתו הכפופה למס של שנת השומה ההיא.

2 - מקום אשר - אילולא התנאי הזה - היה נדרש
לטפל בסכום כל שהוא כאילו נתקבל כדיווידנדה על
ידי בעל מניות כל שהוא של חברה (הקרויה בתנאי
הזה "חברה ראשונה") - בהתאם להוראות המנהל
ובתאריך שקבעו המנהל לפי קביעותיו של הסעיף הזה,
לא יהיה הסך ההוא עשוי להתחייב במס הכנסה
כהכנסתה של החברה השניה, אלא יטפל בו כאילו
פילגה אותו החברה השניה בדרך דיווידנדה בתאריך

שקבעו המנהל כאמור לעיל, ובעלי המניות של החברה השניה יהיו נישומים, או שוכוחיהם היבדקנה ותחוקנה בהתאם לכך; ומקום שבעל מניות כל שהוא של החברה השניה הוא חברה, שעליה חלות קביעותיו של הסעיף הזה, כי אז תחולנה עליה - בשינויים המתאימים - ביחס לסך שיש לטפל בו כאילו פולג לבעל המניות ההוא - קביעותיו הקודמות של התנאי הזה, כאילו היו הרימוזים שבו על החברה הראשונה רימוזים על בעל המניות ההוא, וכך הלאה - מחוץ הטלת עקרונותיו של התנאי הזה - עד אשר לא יישאר שום חלק של הרווחים בלתי-המפולגים, שאליו מתייחסות הוראותיו של המנהל, שבו יש לטפל כאילו פולג לחברה שעליה חלות קביעותיו של הסעיף הזה.

(2) מקום אשר חדל אדם כל שהוא, שנישום למס, או שומתו נבדקה ותוקנה - בהתאם לקביעותיו של סעיף קטן (1), מלשלם בתאריך הפרעון את המס, או חלק כל שהוא של המס שאפשר לייחסו לחלקו בכל רווחים בלתי מפולגים שבהם טופל כאילו פולגו, ייעשה לאחר מכן אותו מס, או-חלקו, לחוב המגיע לממשלת הממלכה מאת החברה, שבגלל חדלונה מלפולג את הרווחים ניתנו הוראותיו של המנהל לפי סעיף קטן (1) של סעיף זה, ויהיה מתפרע כחוב כזה.

(3) מקום שפולגו לאחר מכן כל רווחים בלתי מפולגים, הנתונים לחיוב במס מכוח תקפו של סעיף קטן (1) של סעיף זה, לא יטופל בהם כבהכנסתם הנתונה לחיוב במס של מקבליהם.

(4) כדי לעוץ למנהל בשעה שהוא משתמש בכוח שהוענק לו בסעיף הזה, היה יהיה ועד של חמישה בני אדם, ולא פחות משלושה מהם יהיו פקידים של ממשלת הממלכה, אותו ועד יברור אותו המנהל, בכל עת שיש צורך בכך, מחוץ רשימה של אנשים, שלא יעלה מספרם על עשרה. שאותה יכונן שר האוצר בהודעה שתתפרסם בעתון הרשמי.

(דף 1475)

(5) הוראות סעיף זה יחולו על כל חברה, שהיא בשליטתם של לא יותר מחמישה בני אדם, ואינם חברת עזר או חברת משו או חברה שהציבור מעוניין בה באופן ממשי.

לצרכי הסעיף הקטן הזה: -

א - יהיו רואים חברה שהיא בשליטתם של לא יותר מחמישה בני אדם: -

1. אם מספר בני אדם, שאיננו עולה על חמישה, שולטים או יכולים לשלוט, או הם זכאים לרכוש שליטה, בין במישרים ובין בעקיפים, על ענייניה של החברה, ובמיוחד - אבל בלי לפגוע בכללותן של המלים הקודמות - אם מספר בני אדם שאיננו עולה על חמשה, כלשהם יחדיו או חוזים בחלק הגדול של הון המניות או כוח ההצבעה של החברה, או הם זכאים לרכשם; או

2. אם מספר בני אדם שאיננו עולה על חמישה, יחדיו או חוזים או זכאים לרכוש את החלק הגדול של הון המניות של החברה שהוצא, או את אותו חלק של ההון שהוא שהיה מזכה אותם - אילו היה כלל הכנסתה של החברה מתפלג למעשה בין החברים - לקבל את חלקו הגדול של הסכום שפולג כן.

ב - יהיו רואים חברה כחברת עזר, אם מניוחיה, המייצגות לא פחות משמונים אחוזים מן המאה בהון המניות, מחזיקות בהן או שולטות עליהן חברה, או חברות, שעליהן אינן תלות קביעותיו של הסעיף הזה.

(6) משבאים לקבוע - לצרכי סעיף קטן (5) של הסעיף הזה - אם נמצאת חברה או אינה נמצאת בשליטתם של חמישה בני אדם, ייחשבו לאדם אחד בני אדם שהם קרובים זה לזה, בני אדם שהם קריאי שם של אדם אחר כל שהוא ביחד עם האדם האחר ההוא, ובני אדם שבשותפות, כסידרם.

לצרכי הסעיף הקטן הזה, הביטוי "קרוב" מובנו בעל, אשה, אחד האבות, צאצאים ישירים, אח או אחות.

(7) שום דבר הכלול בסעיף הזה לא ימנע הקשיה בערעור - בהתאם לסעיף 57 - על הכרעתו של המנהל מתוך השתמשותו בכוח שהוענק לו בסעיף קטן (1) של הסעיף הזה, באם הניסום הרגיש את עצמו מקופח מהמת שומת המס המגיעה ממנו.

הערכתו של מלאי עיסוק עם הפסקתו או העברתו של עסק:

סעיף 23 - (1) בשעה שמחשבים - לצורך כל שהוא של החוק הזה - את ההשתכרויות או הרווחים של מסחר או מלאכה או עסק שהופסקו או הועברו, יוערך כל מלאי עיסוק, השייך למסחר או למלאכה או לעסק בשעת הפסקתם או העברתם כלהלן: -

א - במקרה שכל מלאי עיסוק כזה -

1. נמכר או מועבר בתמורה בעלת ערך לאדם העוסק במסחר או מלאכה או עסק, או מתכוון לעסוק במסחר או מלאכה או עסק בממלכה; וכן

2. רשאי הקונה לנכוח את יציאותיו כהוצאה, בשעה שמחשבים - לכל צורך כזה - את ההשתכרויות או הרווחים של המסחר, המלאכה או העסק בהם, יהיו חושבים כי שוויו הוא הסכום שנתממש בממכר או שווי התמורה שניתנה בהעברה;

ב - במקרה של כל מלאי עיסוק אחר כזה, יהיו חושבים כי שוויו הוא הסכום, שהיה מתממש בתמורתו אילו נמכר בשוק חופשי עם הפסקתם או העברתם של המסחר או המלאכה או העסק.

(2) בשעה שמחשבים - לצורך כל שהוא של החוק הזה - את השתכרויות או רווחיו של קונה מלאי-העיסוק של מסחר או מלאכה או עסק כלשהם שהופסקו או הועברו, יוערך אותו מלאי עיסוק כפי שהותקן בסעיף קטן (1).

(3) בכל שאלה המתעוררת לפי סעיף קטן (1) בדבר השווי, העשוי להיות מיוחס למלאי העיסוק השייך לכל מסחר או מלאכה או עסק שהופסקו או הועברו, יכריע המנהל.

(4) לצרכי הסעיף הזה מובנו של הכיטוי "מלאי עיסוק" ביחס למסחר או למלאכה או לעסק כלשהם - הוא רכוש ממין כל שהוא, בין שהוא מטלטלים ובין שהוא נכסי דלא ניידים והוא: -

א - רכוש כרכוש הנמכר במהלכם הרגיל של מסחר או מלאכה או עסק, או שהיה נמכר כן, אילו שלמו ייצורו, הכנתו או בינויו; או

ב - חמרים כחמרים המשמשים בייצורו, בהכנתו או בבניו של אותו רכוש כל שהוא, שעליו מרומז בפסקה (א) של הסעיף הקטן הזה.

(5) שום דבר כלול בסעיף זה לא ימנע הקשייה בערעור - בהתאם לסעיף 57 - על הכרעתו של המנהל, מתוך השתמשותו בסמכויות שהוענקו לו בסעיף קטן (3).

(דף 1477)

פרק שמיני

ש י ע ו ר ה מ ס

סעיף 24 - המס מההכנסה החייבת במס של אדם כל שהוא למעט חברות - יוטל בשיעורים הבאים: -

על כל דינר מן	400	הדינרים הראשונים	50 פילס
על כל דינר מן	400	הדינרים הבאים	70 פילס
על כל דינר מן	400	הדינרים הבאים	100 פילס
על כל דינר מן	400	הדינרים הבאים	150 פילס
על כל דינר מן	400	הדינרים הבאים	200 פילס
על כל דינר מן	400	הדינרים הבאים	250 פילס
על כל דינר מן	400	הדינרים הבאים	300 פילס
על כל דינר מן	1,200	הדינרים הבאים	350 פילס*
על כל דינר מן	2,000	הדינרים הבאים	400 פילס
על כל דינר מן	2,000	הדינרים הבאים	450 פילס
על כל דינר מן	השאר		500 פילס

* (בנראה מחמת טעות דפוס נכתב בחוק במקור הירדני סך 200 דינר ולא 1,200 בפועל ולפי התרגום האנגלי הסכום הוא 1,200 - (המתרגם)).

סעיף 25 - (1) המס על הכנסתה, העשויה להיות מתחייבת במס, של חברה יושם לפי השיעור של (250) מאתיים וחמישים פילס על כל דינר מן הכנסתה, העשויה להיות מתחייבת במס, של החברה, ויראו את המס שהושם בצורה זו כמס סופי אשר אין להשיבו או לעמתו לפי הוראה כל שהיא מהוראות החוק הזה.

(2) יושם המס בשעור (500) פילס על כל דינר, מהכנסתה העשויה להתחייב במס של חברה, או של בן אדם, המנהלים בממלכה עסקי הפקת חמרי נפט או חמרים הידרו-כרבוניים אחרים ומכירתם או עשיית טרנסאקציה עליהם בתוך הממלכה או ייצואם ממנה. אולם, באם שולם לממשלת הממלכה היטל או מס או חלק (Share) או כדומה (להוציא מס הכנסה המוטל בהתאם להוראות סעיף קטן זה), אותם חמרי נפט או הידרו-כרבוניים הנ"ל, ינוכו אותם השלומים, עבור ההיטל או המס או החלק או כדומה מסכום מס הכנסה המגיע לפי הוראות סעיף קטן זה; ובחנאי שלא יותר ניכוי סכום כל שהוא, ששולם באופן הנ"ל, יותר מפעם אחת.

ובחנאי גם, שאם הסחמכו אותם הסכומים ששולמו לממשלת הממלכה, עבור חמרים נפטיים או הידרו-כרבוניים אחרים באופן הנ"ל (להוציא מס הכנסה המגיע בהתאם לקביעות סעיף קטן זה), במשך השנה הקודמת לשנת שומה כל שהיא, לסכום כזה אשר אי אפשר לנכותו בשלמותו מסכום מס ההכנסה המשתלם על אותה שנת שומה, אזי ינוכה אותו סכום או מה שנשאר ממנו מסכום המס המשתלם על שתי שנות שומה בלבד מיד לאחר אותה שנה.

(3) קביעות הסעיפים (14), (24) (32) וסעיף קטן (1) מסעיף (25) של החוק הזה לא תחולנה על חברות ובני אדם אשר חלות עליהם הוראות סעיף קטן (2) של הסעיף הזה.

פרק השיעי

נ כ ו י ה מ ס

נכוי המס מדיוידנדות המחולקות

סעיף 26 - (1) כל חברה שמושבה בממלכה, תהיה זכאית לנכות מסכומה של דיווידנדה כל שהיא המשולמת לבעלי המניות, מס בשיעור המשולם או המשתלם בידי החברה על ההכנסה שממנה משולמת אותה דיווידנדה, ובחנאי כי מקום שלא שילמה החברה מס על כלל ההכנסה שממנה משולמת אותה דיווידנדה, ובאם לא היתה החברה מחוייבת בתשלום מס על כלל ההכנסה הנ"ל, יצומצם הניכוי כדי החלק ההוא של הדיווידנדה המשולמת מן ההכנסה שעליה משולם או משתלם מס בידי החברה.

(2) מקום שהוגדל - בגין שנת-שומה כל-שהיא - שיעור המס, המתחייב לפי סעיף 25, על הכנסתה החייבת במס של חברה, וחברה כל שהיא, שמושבה בממלכה, ניכחה - לפני תאריך תחילת תקפו של החיקוק המטיל את שיעור המס המוגדל - מן הדיווידנדה (הקרויה להלן בסעיף הקטן "הדיווידנדה המקורית"), המשולמת לבעל מניות, מס בשיעור הנמוך מזה המשולם או המשתלם בידי החברה אותה שנה בגין ההכנסה, שממנה משתלמת אותה דיווידנדה, תהיה החברה זכאית: -

א - בהזדמנות התשלום הבא של דיווידנדה (הקרויה להלן בסעיף-הקטן הזה "הדיווידנדה הבאה") בידי החברה להשלים (להחזיר לעצמה) מן הדיווידנדה ההיא את סכומו של אותו ניכוי - חסר, נוסף על ניכוי אחר כל שהוא שהחברה זכאית לנכותו מן הדיווידנדה ההיא, בלי שיט לב לכך אם האדם הזכאי בדיווידנדה הבאה הוא אותו האדם שהיה זכאי בדיווידנדה המקורית או לא;

ב - ברשותו של פקיד השומה שתינתן בכתב - להיפרע מאת האדם, שלו שולמה הדיווידנדה

המקורית את סכומן של אותו ניכוי חסר (שיהיה נקוב באותה רשות שבכתב) כאלו היה אותו סכום חוב המגיע לחברה ובכל משא ומתן משפטי על הפרעותו של אותו סכום תהיה אותה רשות שבכתב ראייה לאותו חוב, ולא תידרש הוכחת חתימתו של פקיד השומה על אותה רשות שבכתב, אלא - אם כן יורה בית המשפט דבר אחר בגלל סיבה מיוחדת.

(3) מקום שגיכתה - בגין שנת-שומה כל-שהיא-חברה כל-שהיא, שמושבה בממלכה, מדיווידנדה המשולמת לבעל מניות (הקרויה להלן בסעיף הקטן הזה - "הדיווידנדה המקורית") מס בשיעור גבוה מזה המשולם או המשתלם בידי החברה אותה שנה בגין הכנסה שממנה משולמת אותה דיווידנדה, רשאי החברה - באם לא שילמה את סכום אותו ניכוי - יתר בהתאם לקביעותיו של סעיף קטן (4) - להיפרע אותו סכום יתר בהזדמנות התשלום הבא של דיווידנדה (הקרויה להלן בסעיף הקטן הזה "הדיווידנדה הבאה") מתוך שחפחית את סכום המס המנוכה במקור בידי החברה מן הדיווידנדה ההיא, בלי שים-לב לכך אם האדם, הזכאי בדיווידנדה הבאה, הוא אותו האדם שהיה זכאי בדיווידנדה המקורית, או לאו.

דף 1479

(4) מקום שכל חברה כזאת עשתה - בשלמה דיווידנדה לבעל-מניות, אותו ניכוי-יתר הנזכר בסעיף קטן (3), תמסור החברה - במשך ארבעה-עשר יום מן התאריך שבו נמסרה לה הודעת השומה בגין ההכנסה, שממנה שולמה אותה דיווידנדה - לפקיד השומה חשבון על סכום אותו ניכוי-יתר, ופקיד השומה רשאי לדרוש - בכל זמן לאחר שהוגש אותו חשבון כנ"ל אבל לפני שנתמלא חסרונו של אותו ניכוי-יתר בהתאם לקביעותיו של סעיף-קטן (3) - מאת החברה, בהודעה בכתב שתימסר לחברה, לשלם אותו סכום למשרד האוצר, ולאחר מכן ייעשה אותו סכום חוב המגיע לממשלת הממלכה, המשתלם במשך חודש אחד מתאריך מסירתה של אותה הודעה, ויהיה עשוי להתפרע כחוב כזה.

(5) א - עם תשלום דיווידנדה, בין שנוכה ממנה מס ובין שלא נוכה, תמציא כל חברה כזאת לכל בעל מניות תעודת אישור שבה נרשמו סכום הדיווידנדה המשולם לבעל המניות ההוא, וסכום המס שאותו ניכחה

או זכאית לנכות החברה בגין הדיווידנדה ההיא, וכן לשלוח העתק מתעודת אישור זו לפקיד השומה.

ב - חשבונות ותעודות כל-שהם הדרושות לפי סעיף זה יוגשו ע"י מנהל החברה או כל פקיד בכיר אחר של החברה.

ג - פקיד כל-שהוא של החברה החדל או מזניח מלמסור חשבונות או תעודות המחוייב בהגשתם לפי סעיף זה, יאשם בעבירה על חוק זה.

(6) פקיד השומה רשאי להוציא הוראות אשר יראה כמחאים להעמדת המס או הורדתו או העלאתו אשר כל חברה זכאית לנכות בהתאם לקביעות סעיף זה מהדיווידנדה המשלמת לבעל מניות, ועל החברה להקפיד על מלוי ההוראות הללו.

ניכוי המס מריבית על תעודות החוב

סעיף 27 - (1) עם תשלום ריבית על תעודות חוב על המשלם לנכות ממנה מס בשיעור של 10% לכל לירה של אותה ריבית, ולהגיש חיכף ומיד לפקיד השומה חשבוך על הסכום שנוכה כן, וכל סכום כזה יהיה חוב המגיע לממשלת הממלכה, ויהיה עשוי להתפרע יכחוב כזה.

(2) כל אדם המשלם ריבית כנ"ל חייב להמציא לכל אדם שניתן לו אותו תשלום תעודת-אישור שבה ירשומים סכום הריבית ששולמה לו וסכום המס שנוכה ממנה ולשלוח העתק מהתעודה הזאת לפקיד השומה.

(3) אדם כל שהוא החדל או המזניח מלמסור חשבוך המגיע לפי הסעיף הזה, ייאשם בעבירה על חוק זה.

(דף 1480)

סעיף 28 - (א) כל אדם, האחראי לתשלום הכנסה כל שהיא העשויה להיות מחחייבת במס לפי: -

1. הוראות סעיפי משנה (ב) או (ה) מסעיף קטן (1) של סעיף 5, ינכה בשעת התשלום מס מן הסכום המשולם באותו אופן וכדי אותם שיעורים שנקבעו.

2. חשבון של אותם ניכויים יימסר מדי חודש בחודשו לפקיד השומה בידי האדם העושה אותם, וסכום אותם הניכויים יהיה חוב, המגיע מאת אותו אדם לממשלת הממלכה, ויהיה נפרע ממנו כחוב כזה.

3. אדם כל שהוא האחראי לתשלום הכנסה כל שהיא, העשויה להיות מתחייבת במס לפי סעיף 5(1)(ב) או 5(1)(ה) ולא ניכה את המס, או - לאחר נכותו מס - חדל אותו אדם מלשלם את המס כנדרש בסעיף הזה, יהיו רואים אותו, וכן במקרה היותו אדם המשלם אותה הכנסה כל שהיא כאמור לעיל מטעם חברה - את החברה, בלי לפגוע בתוצאה אחרת כל-שהיא שהוא או החברה עשויים לעמוד בה, כנישום המפגר בענין המס, וקביעותיו של סעיף (61) תחולנה במקרים אלה על אותו אדם או אותה חברה; ובחנאי כי במקרה אדם כל שהוא, החייב בניכוי ותשלום המס בהתאם להוראות סעיף זה, המפגר בניכוי ותשלום המס כאמור, יהיה פקיד השומה רשאי לנקוט בצעדים נאותים לגביית המס מאותו אדם בהתאם לקביעותיו של סעיף (64) מחוק זה, כאילו המס היה מגיע מאותו אדם הנ"ל.

4. מבלי לפגוע בכללות סמכויותיהם לפי החוק הזה, רשאים פקיד השומה או כל פקיד צבורי אחר שאותו הרשה על כך בכחב, להיכנס למקומו של כל מעביד ולבדוק רשימות ספרים או תעודות אחרות, המתייחסות לניכויים לפי הסעיף הזה, וכן רשאים הם - אם רואים הם זאת לנחוץ, כדי להבטיח מילוי אחרי קביעותיהם של חוק זה או כללים כל שהם, המתייחסים לאותם ניכויים, או למנוע התחמקות ממילוי אחריהן - לחקור את המעביד ולא מועבד.

5. על כל אדם, הנחקר לפי קביעותיו של סעיף קטן (4) של סעיף זה, יכול מעביד לחת את כל העזרה שבאפשרותו להגיש לאדם המבצע את החקירה או הבדיקה לפי הקביעות האמורות, הכל לפי הענין, ולענות תשובה מלאה ונאמנה על כל השאלות שנשאל.

(ב) קביעותיו של סעיף זה תחולנה על כל הכנסה אחרת כפי שיוחלט בתקנות שיוחקנו למטרה זו.

ניכוי המס מריבית משכנתא המגיעה למי שאינם תושבים וכו'

סעיף 29 - (1) כל אדם המשלם לאחר, שאינו תושב הממלכה, או למי שהוא תושב הפועל מטעם האדם שאינו תושב, ריבית משכנתא או הכנסה אחרת המתחייבת במס בהתאם לקביעותיו של חוק זה, להבדיל מההכנסה שנוכה מס ממנה לפי סעיף (26) או סעיף (28) של חוק זה, חייב בעת תשלום אותה ריבית או הכנסה לנכות ממנה מס בשיעור (200) פילס מכל דינר אלא אם הוא היה עצמו מחוייב בתשלום המס המגיע מהריבית או ההכנסה הנ"ל לפי סעיף (50) והוא חייב להגיש מיד חשבון לפקיד השומה על אותו מס שנוכה כנ"ל ולהודיעו את שמו וכתובתו של האדם אשר תשלום לו אותה הריבית או הכנסה, ובזה יהפך סכום הניכוי לחוב המגיע לממשלה מאת האדם הנזכר לראשונה ותשלומו מגיע תוך תקופת חודש אחד מתאריך הניכוי, וייפרע ממנו בצורה זו.

(2) כל מי שחדל מלהגיש או הזניח הגשת חשבון שחוייב בהגשתו לפי קביעות סעיף זה ייאשם בעבירה על הוראות חוק זה.

הפרק העשירי

עמות המס שנוכה עם המס המגיע

עמות המס שנוכה מהמשכורות והשכר

סעיף 30 - כל סכום אשר ינוכה בהתאם לסעיף (28) יעומת לצרכי הגבייה לעומת המס שיושם על הכנסתו העשויה להיות מתחייבת במס של המקבל לשנת השומה שבה נעשו הניכויים או בשנת השומה הבאה אחריה בכל אשר פקיד השומה עשוי לבחור בשעת עריכת השומה או לפני כן.

עמות המס שנוכה מריבית על משכנתא

או מכל הכנסה אחרת המשולמת לאדם שאינו תושב

סעיף 31 - כל סכום אשר ינוכה בהתאם לסעיפים (27) ו-(29) יעומת לצרכי הגבייה מהמס שיושם על הכנסתו העשויה להיות מתחייבת במס של האדם שקיבל אותה ריבית או הכנסה דגן.

העילות המותר על הסכומים המשולמים בעד תשלומי
ביטוח חיים וקופות פנסיה וחיסכון

סעיף 32 - יותר לכל יחיד תושב הממלכה אשר: -

(א) ביטח את חייו או את חיי אשתו או כל ילד מילדיו וזכאים לפטור הנקבע בסעיף קטן (2) מסעיף (14) של חוק זה, בחברת ביטוח, או

(ב) שילם סכום שנתי לקופת פנסיה או לקופת חגמולים או לקופת חסכון או לכל קופה דומה המאושרת על ידי השר כפי שעקבע בפסיקה (ו') של סעיף קטן (1) מסעיף 8, יעומת סכום, מסיכום המס המגיע מהכנסתו החייבת במס לפני העילות שנקבע בסעיף זה, השווה ל-5% מהתשלום או הסכום השנתי אשר שילם במשך השנה הקודמת מיד לשנת השומה.

ובתנאי שלא יעלה סך הכל העילות שהותר בסעיף קטן (1) בסעיף זה על 8 דינרים.

המקסימום לסיכום העילות המותר לפי סעיף 32

סעיף 33 - (1) סכום העילות המותר לכל יחיד בהתאם לסעיף (32) של חוק זה לכל שנה משנות השומה לא יעלה על סכום המס המגיע מהכנסתו החייבת במס של אותו יחיד לפני עשיית העילות שהוזכר בסעיף הנ"ל.

עילות מס המבנים והקרענות עם מס הכנסה

(2) כל אדם אשר הוכיח לפקיד השומה בצורה המשכנעת אותו כי הכנסתו המתחייבת במס לכל שנה שהיא כוללת הכנסה המתחייבת במס בהתאם לפיסקות (ג) או (ו) מסעיף קטן (1) של סעיף (5) וכי הוא שילם מס בהתאם לחוק מס המבנים והקרענות תוך איזורי העיריות הנוהג אותה שנה לגבי ההכנסה הנזכרת, זכאי לעמת הסכום, הקטן ביותר משני הסכומים הבאים, מסכום מס הכנסה המגיע על הכנסתו המתחייבת במס לולא הוראות סעיף זה;

א - אחוז בשיעור 58% מסכום המס המשולם בהתאם לחוק מס המבנים והקרקות תוך איזורי העיריות הנוהג.

ב - סכום המס המגיע על כלל הכנסתו המתחייבת במס פחות סכום המס המגיע על יחידות ההכנסה המתקבלת מכל הכנסה שהיא איננה ההכנסה הנקיה המתחייבת במס בהתאם לפיסקות (ג) או (ו) מסעיף קטן (1) של סעיף (5).

פרק אחד עשרה

דו"חות וחשבונות

הרשות למתן הוראות לשמירת החשבונות

סעיף 34 - המנהל רשאי לתת הוראות לכל קבוצה שהיא של נישומים בדבר שמירת החשבונות של הכנסות והוצאות, ולכלול בהוראות אלו עקרונות ושיטות לשמירת החשבונות הנ"ל, ובתנאי שזה לא יפגע בהוראות החוק המסחרי הנוהג ובתנאי פרסום ההוראות הנ"ל בעהון הרשמי.

(דף 1483)

דו"חות המוגשים לפי דרישת פקיד השומה

סעיף 35 - (1) רשאי פקיד השומה לדרוש מנישום בהודעה בכתב למסור לו דו"ח בהתאם לטופס שנקבע על הכנסתו וכך פרטים אחרים הדרושים למטרות חוק זה בגין הכנסתו המתחייבת במס והמס המגיע ממנו תוך תקופה סבירה שלא תעלה על 30 יום מאריך מסירת ההודעה אליו.

החובה להגיש דו"חות ע"י הנישומים מבלי דרישת פקיד השומה

(2) כל אדם אשר לא קיבל את ההודעה הנזכרת בסעיף משנה (1) הנ"ל והיתה הכנסתו מהמקורות

שצוטטו בסעיף 5 של חוק זה עולה על סכום הניכויים והפטורים שנקבעו בסעיפים 8, 9, 10, 11 ו-14, חייב להמציא למשרד פקיד השומה שבאיזורו, תוך תקופה לא יאוחר מהיום הראשון לחודש יוני מכל שנה, דין וחשבון המכיל הפרטים הדרושים לפי הטופס הקבוע המראה סכום הכנסתו המתחייבת במס וסכום המס המגיע.

(3) כל אדם החלות עליו הוראות סעיף זה יהיה רשאי להגשת דו"ח הנזכר בו ולכל הידיעות שהוכנסו בו.

המצאת אישורים לבעלי הכנסות על המס שנוכה מהם וכך המצאת העתקים לפקיד השומה

סעיף 36 - כל אדם אשר ניכה את המס מהדיווידנדות או מהמשכורות או משכר העבודה או מפנסיה או מרביחות המשכנתאות או מעודות חוב או מהכנסה אחרת כל-שהיא בהתאם לקביעת הסעיפים (26), (27), (28), ו-(29) של חוק זה, חייב להמציא אישור-מעודה, לפי הטופס הקבוע לאדם אשר נוכה המס מהכנסתו, המראה סיכום ההכנסה שממנו נוכה המס וסכום המס שנוכה, תוך תקופה לא יותר מאוחר מהיום הראשון מחודש מאי לשנת השומה, וכך להמציא למשרד פקיד שומה באיזורו העתק מהאישור הזה.

מכות דרישה להגשת דו"חות וידיעות נוספות

סעיף 37 - (1) פקיד השומה רשאי, בכל עת שרואה זה לנחוץ, לדרוש בהודעה בכתב מכל אדם לערוך ולהגיש לו, תוך תקופה סבירה שתקבע בהודעה הנ"ל, ידיעות מפורטות או דו"חות נוספים על כל נושא שהוא אשר חוק זה מחייב את קבלתם או להגיש דו"חות או ידיעות עליהן, כ"כ מותר לפקיד השומה לדרוש מאותו אדם להתייבב לפננו, בעצמו או ע"י נציגו או סוכנו או כל אדם אחר במקומו, ולהמציא לבדיקה ספרי חשבונות, מסמכים ודו"חות וכל רישומים שפקיד השומה יראה צורך בבדיקתם.

הסמכות לבדוק הרכוש והספרים במקום העבודה

(2) המנהל או כל פקיד שומה שהורשה על ידיו לכך בכחב, רשאי להיכנס לכל מקום בו מחנהל עסק ולבדוק מלאי, כסף, מכשירים, מכונות, ספרי חשבונות, רשומים ומסמכים אחרים הנוגעים לאותו עסק כפי הצורך, ולדרוש הסברים בקשר אהם, אם דבר זה ייראה לו דרוש, כדי להבטיח את מילוי הוראותיו של החוק או כדי למנוע התחמקות ממילוי אותן ההוראות ע"י אותו אדם.

(3) המנהל או כל פקיד שומה שהורשה על ידו לכך בכחב, רשאי, אגב עשיית הביקורת בהתאם למפורט בסעיף קטן (2) של סעיף זה לשמור את ספרי החשבונות, חשבונות ומסמכים אחרים הנוגעים באותו עסק אם הוא שוכנע כי שמירתם היא חיונית לביצוע הוראות חוק זה או כדי למנוע התחמקות ממילוי אותן הוראות.

יש לראות דו"חות כאילו הומצאו בהרשאה כהלכה

סעיף 38 - דין וחשבון, הרצאת-דברים או טופס, שבהם מיומר כי הומצאו לפי הפקודה הזאת על ידי אדם כל שהוא או בשמו, יהיו רואים אותם לכל הצרכים כמומצאים בידי האדם ההוא או בהרשאתו, הכל לפי הענין, אלא אם יוכח היפוכו של דבר, וכל אדם, החותם על כל דין וחשבון, הרצאת דברים, או טופס כאלה יהיו רואים אותו כאדם היודע כל ענינים שבהם.

עסקים המנוהלים ע"י תושבים וכו'

סעיף 39 - האדם, הנחון לשומה ועשוי להיות מתחייב במס בגין אדם שניתן בו פסול, או אשר על שמו עשוי להיות מתחייב במס אדם שאינו תושב, יהיה אחראי לכל הענינים שנודרש לעשותם מכוח תקפו של החוק הזה למען שומת הכנסתו של אדם כל שהוא, שמטעמו הוא פועל, וכך לתשלום המס העשוי להיות מתחייב עליה.

מנהלי גופים מאוגדים

סעיף 40 - המנהל, או פקיד עיקרי אחר, של כל חבר מאוגד של בני אדם יהיה אחראי לעשייתם של כל אותם פעלים, ענינים ודברים, שנדרש לעשותם מכוח תקפו של חוק זה למען שומת הכנסתו של אותו חבר (שומת המס המגיע) ולמען השלום המס.

רשימות שעל הנציג או הסוכן להכניח

סעיף 41 - כל אדם אשר - בכל תפקיד שהוא - מקבל כל כסף או שווה כסף שהם הכנסה, שמקורה במקור מן המקורות הנזכרים בחוק זה, של - או השייכים אל - אדם כל שהוא, העשוי להיות מתחייב במס בגינה, או שהיה עשוי להיות מתחייב במס כן, אילו היה יושב בממלכה ולא היה ניתן בו פסול, יכין וימסור - כל אימת שיידרש לעשות כן, הודעה כל שהיא מאת פקיד השומה, ובמשך הזמן שיהיה נזכר באותה הודעה-רשימה, חתומה בידו המכילה -

(א) הרצאת דברים אמיתית ונכונה של כל אותה הכנסה;

(ב) את שמו וכתובתו של כל אדם שלו שייכת הכנסה זו; וקביעותיו של חוק זה בגין חדלון מסירת רשימות או פרטים, בהתאם להודעה מאת פקיד השומה חתומה על כל רשימה כזאת.

(דף 1485)

יש להמציא דין וחשבון על הכנסה שנתקבלה על חשבונם של בני אדם אחרים או שולמה להם

סעיף 42 - מקום שאדם כל שהוא - בכל תפקיד שהוא -

(1) מקבל רווחים או הכנסה כלשהם, שעליהם חלים הוראות חוק זה, השייכים לאיזה אדם אחר; או

(2) משלם כל רווחים או הכנסה כאלה לאיזה אדם אחר, או לפקודתו, רשאי פקיד השומה למסור

הודעה לאותו אדם, שנזכר ראשונה, שבה יידרש להמציא - במשך הזמן אשר הוגבל באותה הודעה, תוך החקופה שתוגבל באותה הודעה - דין וחשבון שיכיל -

(א) הרצאת דברים אמיתית ונכונה של כל אותם רווחים והכנסה; וכן

(ב) את שמו וכתובתו של כל אדם שלו שייכים אותם רווחים או הכנסה.

על מחזיקים להמציא דין וחשבון על דמי שכירות משתלמים

סעיף 43 - (1) פקיד השומה רשאי למסור הודעה בכתב לכל אדם, המחזיק בנכס בית, קרקע או בנין תעשייתי, שבה יידרש להמציא - במשך זמן מסתבר - דין וחשבון שיכיל: -

(א) את שמו ואת כתובתו של בעליהם של אותם נכס בית, קרקע או בנין תעשייתי; וכן

(ב) הרצאת-דברים אמיתית ונכונה של דמי השכירות המשחלמים וכל תמורה אחרת העוברת במקומם.

הגשת דין וחשבון של מתגוררים ודיירים

(2) פקיד השומה רשאי למסור הודעה בכתב לכל אדם, שבה יידרש להמציא - במשך הזמן אשר הוגבל באותה הודעה - דין וחשבון שיכיל את שמו של כל מתגורר או דייר, היושב בתאריך ההודעה בביתו, מלונו או מוסדו, והיה יושב כן - להוציא היעדרויות זמניות - בכל משך שלוש החודשים הקודמים.

ידיעות רשמיות

סעיף 44 - (1) פקיד השומה רשאי לדרוש מכל פקיד המועד בממשלה או ברשות מקומית או גוף ציבורי

אחר לספק לו אותם פרטים, העשויים להידרש לצרכי החוק הזה, והעשויים להיות באחיזתו של אותו פקיד. בתנאי ששום פקיד כזה לא יוכרח לגלות - מכוח תוקפו של הסעיף הזה - פרטים כלשהם - שביחס אליהם עליו לשמור סוד לפי חיוב כל שהוא שבחוק.

(2) כל מעביד, משיזרש לעשות כן בהודעה מאת פקיד השומה, יכין וימסור - במשך הזמן שהוגבל בהודעה - דין וחשבון על שנה כל שהיא, שמכיל את -

(א) שמותיהם ומקומות מושביהם של כל בני אדם המועבדים אצלו; וכן

(דף 1486)

(ב) החשלומים והקצובות שניתנו לבני אדם אלה בגין העבודה ההיא, וקביעותיו של החוק הזה בגין החדלון מלמסור דו"חות או פרטים בהתאם להודעה מאת פקיד השומה יחולו על כן דין וחשבון כזה:

ובתנאי שלא יהיה מעביד צפוי לעונש כל שהוא על השמיטו מכל דין וחשבון כזה את שמו ומקום מושבו של אדם כל שהוא, המועבד אצלו שאינו מועבד בעבודה אחרת כל שהיא, אם נתלבן לפקיד השומה לאחר חקירה, כי אין לאותו אדם הכנסה העשויה להיות מתחיבת במס.

(3) מקום שהמעביד הוא חבר בני אדם יהיו רואים את המנהל או פקיד עיקרי אחר כמעביד לצרכי הסעיף הזה, וכל חבר הנהלה (דירקטור) של חברה או אדם מועסק בהנהלת חברה יהיו רואים אותם כבני אדם מועבדים.

התפצוח של נציג

סעיף 45 - כל אדם, האחראי לפי חוק זה לחשלוט מס על שמו של אדם אחר, רשאי לעכב בידו מכל כסף, הבא לידו על שמו של אותו אדם אחר, כמות כזאת ממנו שתהיה

מספקת לשלם אותו מס; ויהיה מוגן, ובזה הוא
מוגן, מפני כל אדם שהוא בענין כל השלומים
שישלמם בהמשך לחוק זה ומכוח תוקפו.

נאמנים במשוחף

סעיף 46 - מקום ששני בני אדם או יותר משניים פועלים
בתפקיד נאמנים של נאמנות, אפשר להיבטם ביחד
או כל אחד מהם לחוד במס, שבו הם עשויים להיות
מתחייבים בתפקיד ההוא, ויהיו אחראים לתשלומם
ביחד או כל אחד מהם לחוד.

בני-אדם שנפטר

סעיף 47 - מת אדם כלשהו המשך השנה שקדמה לשנת השומה
ואותו אדם - אילו לא מת - היה עשוי להיות
מתחייב במס על שנת השומה, או מת אדם כל שהוא
במשך שנת השומה, או במשך שנתיים לאחר תומה,
ולא נערכה עליו שומה על השנה ההיא, יהיה נציגו
האישי החוקי של אותו אדם אחראי לתשלום המס
ויתחייב בתשלום המס, שבו היה עשוי להיות מתחייב
אותו האדם, וכן יהיה אחראי לעשייתם של אותם
פעלים, עניינים ודברים, שלעשייתם היה אחראי לפי
הפקודה הזאת אותו אדם, אילו היה חי.

בתנאי כי במקרה של אדם, שמת במשך השנה הקודמת
לשנת השומה, אם נציגו האישי החוקי מחלק את
עזבונו לפני תחילת שנת השומה - ישלם אותו נציג
אישי את המס לפי השיעור או השיעורים העומדים
בתקפם בתאריך חלוקת העזבון, אם לא נקבע בתאריך
ההוא שיעור המס על שנת השומה.

נאמנים וכו' עשויים להיות מתחייבים

סעיף 48 - מחסל או נקוט, שנחמנו על ידי בית המשפט או לפי
חוק כל שהוא העומד בתקפו בממלכה, נאמן, אפוטרופוס,
אפוטרופוס (שומר) או ועד, שבידם הכוונה, או ההנהלה
של רכוש או מפעל כל-שהם, או השליטה עליהם, מטעמו

של כל אדם שניתן בו פיסול יהיו עשויים להתחייב
במס באופן דומה וכדי סכום דומה, כפי שהיה עשוי
להתחייב אותו אדם, אילו לא היה אדם שניתן בו
פיסול.

(דף 1487)

שותפות

סעיף 49 - (1) מקום שנחה דעתו של פקיד השומה כי שני
בני אדם או יותר עוסקים ביחד בעסק: -

א. ייחשב להכנסתו של שותף כלשהו מן
השותפות החלק שבו היה זכאי בהכנסת
השותפות (והכנסה זו תבורר בהתאם
לקביעותיו של חוק זה) במשך השנה
שקדמה לשנת השומה, וזו תיכלל בדין
וחשבון על הכנסתו שצריך יהיה שותף
זה למסרו לפי הוראות חוק זה.

ב. 1. השותף שבראש, זאת אומרת אותו
השותף - מבין השותפים הדרים
בממלכה -

א. ששמו נזכר ראשונה בהסכם
השותפות, או

ב. שהוא השותף הפועל שבראש,
אם השותף ששמו נזכר ראשונה
אינו שותף פועל;

יכין וימסור - משידרש על כך ע"י
פקיד השומה - דין וחשבון על הכנסת
השותפות בשנה כל שהיא, ואותה הכנסה
תבורר בהתאם לקביעותיו של חוק זה,
ויצהיר בו על שמוחיהם וכתובותיהם
של השותפים האחרים בפירמה, ביחד עם
סכום חלקה של ההכנסה האמורה, שבו
היה זכאי כל שותף ושותף באותה שנה.

2. מקום שאיש מן השותפים אינו יושב
בממלכה, יוכן ויימסר הדין וחשבון
בידי הפרקליט, הסוכן, המנהל או
הסוכן המסחרי היושב בממלכה.

3. קביעותיו של חוק זה הנוגעות בחלוון
מסירת דינים וחשבונות או פרטים בהתאם
להודעה מאת פקיד השומה, תחולנה על כל
דין וחשבון הנדרש לפי הסעיף הזה.

(2) א - מקום שלא נחה דעתו של פקיד השומה כי
שני בני אדם או יותר עוסקים יחד בעסק,
יהיו רואים את ההשתכרויות או הרווחים
מאותו עסק כאילו נחרבו לאותו אדם, הזכאי
בחלק מאותם ההשתכרויות או הרווחים,
שיהיה פקיד השומה עשוי לבחור בו, ושומת
המס תיערך בהתאם לכך.

(3) שום דבר הכלול בסעיף הזה לא ימנע השגה
על החלטתו של פקיד השומה, מחוץ השתמשותו
בשיקול דעה כל שהוא שניתן לו בדרך הגשת
ערעור בהתאם לסעיף 57 כאילו היה מקופח
על ידי עריכת השומה המגיעה ממנו.

סוכנים של בני אדם היושבים מחוץ לממלכה
עשויים להיות מתחייבים

סעיף 50 - (1)

אדם שאינו יושב בממלכה (הקרוי להלן בסעיף הזה "אדם שאינו תושב") בין שהוא אזרח ירדני ובין שאינו אזרח ירדני, יהיה נתון לשומה ויהיה עשוי להתחייב במס על שמש של נאמנו, האפוסטרופוס, על רכושו, או ועד המשגיח עליו, או על שמו של מיופה כוח, סוכן מסחרי, נקוט, סניף או מנהל החברה שאליה הוא שייך בין שהכנסה באה לידיהם של אותם מיופה כוח, סוכן מסחרי, סוכן, נקוט, סניף או מנהל ובין שאין ההכנסה באה לידיהם, באופן דומה וכדי סכום דומה, כפי שהיה אותו אדם שאינו תושב נתון לשומה ומתחייב, אילו היה יושב בממלכה ומקבל למעשה את ההכנסה.

(דף 1488)

אדם שאינו תושב יהיה נתון לשומה ועשוי להתחייב במס בגין הכנסה כל שהיא שמקורה - בין במישרים ובין בעקיפם - באמצעות או על פי יפוי-כוח, סוכנות מסחרית, סוכנות, נקוטות, סניף או הנהלה כלשהם, ויהיה נתון לשומה ועשוי להתחייב במס כן על שם מיופה הכוח, הסוכן המסחרי, הסוכן, הנקוט, הסניף או המנהל.

(2)

רב החובל של כל ספינה שבעליה או חוכרה הוא אדם שאינו תושב, והוא עשוי להתחייב במס לפי קביעותיו של סעיף (17) של חוק זה, יהיו רואים אותו (אולם בלי להוציא

סוכן אחר כל שהוא) כסוכנו של אותו
אדם, שאינו חושב, לכל צרכיו של
חוק זה.

(3) מקום אשר אדם, שאינו חושב, עוסק
עם אדם שהוא חושב, ומתלבן לפקיד
השומה, כי עקב הקשר ההדוק בין
האדם החושב והאדם שאינו חושב,
והשליטה הממשית ששולט האדם שאינו
חושב על האדם החושב - יכול מהלך
העסקים להיות מסודר והוא מסודר כך
שהעסקים הנעשים בידי האדם החושב -
בהמשך לקשריו אל האדם שאינו חושב -
אינם נבים לאדם החושב שום רווחים,
או שהם נבים רווחים הפחותים מן
הרווחים הרגילים שאפשר היה לצפות
מהם כי יהיו נובעים מן העסקים ההם,
יהיה האדם שאינו חושב נתון לשומה
ועשוי להתחייב במס על שם האדם החושב,
כאילו היה האדם החושב סוכנו של האדם
שאינו חושב.

(4) מקום שמחלבן לפקיד השומה העורך את
השומה כי סכומם האמיתי של השתכרויותיו
או רווחיו של אדם כל שהוא, שאינו חושב
והוא עשוי להתחייב במס על שם אדם חושב,
אי אפשר - במקרה כל שהוא - לבררו על
נקלה, ושאי פקיד השומה - אם הוא חושב
זאת לנכון - לשום את האדם, שאינו חושב,
ולשים עליו מס לפי שיעור אחוזים הוגן
ומסתבר ממחזור העסקים, שאותם האדם עושה
שאינו חושב באמצעותו של - או יחד עם -
האדם החושב, אשר על שמו הוא עשוי להיות
מתחייב במס כאמור לעיל, ובאותו מקרה
תורחבנה הוראות חוק זה המתייחסות למסירת
דינים וחשבונות או פרטים על ידי בני האדם
הפועלים מטעמם של אחרים, כדי כך שיידרש כי
האדם החושב ימציא דינים וחשבונות או פרטים
של העסקים, שאותם עשה כך האדם שאינו
חושב באמצעותו של - או ביחד עם -
האדם החושב, ממש באותו אופן שצריכים

בני אדם הפועלים מטעמם של בני אדם שניתן בהם פיסול או שאינם חושבים, למסור דינים וחשבונות או פרטים של הכנסה שיש לשים עליה מס: בתנאי שסכום שיעור האחוזים ייקבע בכל מקרה בהתחשב עם טיב העסק ויהיה כפוף - מכשיקבענו פקיד השומה - לערעור, כפי שהותקן בסעיף 57 של חוק זה.

(דף 1489)

(5) מקום אשר אדם, שאינו תושב, עשוי להיות מתחייב במס על שמם של מיופה כוח, סוכן, נקוט, סניף או מנהל כל שהם, בגין השתכרויות או רווחים כל שהם שמקורם בממכר סחורות או תוצרת המייצרות או מופקות (מ"א רפויה) מחוץ לממלכה בידי האדם, שאינו תושב, רשאי האדם שעל שמו עשוי האדם שאינו תושב להיות מתחייב במס כך - לפנות - אם הוא מוצא לנכון - אל פקיד השומה בבקשה לערוך או לתקן את השומה למס - בגין ההשתכרויות או הרווחים ההם - על יסוד הרווחים, שבהם יש לצפות (פ"א דגושה) במסחר כי מותר היה משתכר אותם, מקום שנמכרות הסחורות בקמעונות על ידי המייצר או המפיק (מ"מ צרויה) או בשמו - כי קמעונאי של הסחורות שנמכרו, שהיה קונה מן המייצר או המפיק במישרים היה משתכר אותם, ולאחר שיווכח - להנחת דעתו של פקיד השומה - סכום הרווחים על יסוד האמור לעיל, תיערך השומה או תתוקן בהתאם לכך.

חתימה על הודעות

סעיף 51 - (1) כל הודעה, שצריך פקיד השומה למסרה לפי חוק זה, תיחתם בידי פקיד השומה, או בידי איזה אדם או אי אלה בני אדם שאותם מינה מזמן לזמן לצורך ההוא, וכל הודעה כזאת תהיה בת תוקף, אם תהיה חתימתם של פקיד השומה או של אותם אדם או בני אדם נדפסה או נכתבת עליה כהלכה:-

ובתנאי שכל הודעה בכתב - לפי החוק הזה - לאדם כל שהוא, שבה נדרש הלה להמציא פרטים לפקיד השומה, או כל הודעה, לפי החוק הזה, שבה נדרשת

התיצבותם של אדם או עד כל שהם לפני פקיד השומה, תיחתם בעצם ידו של פקיד השומה, או כל אדם, שאותו הרשה על כך כהלכה.

(2) חתימה, שצורפה אל הודעה כל שהיא ובה מיומר כי היא חתימתו של אדם כל שהוא שנתמנה כן, תיחשב לחתימתו של האדם ההוא, עד שיראה היפוכו של דבר.

מסירת הודעות בדואר ומשלוח חינם

סעיף 54 - (1) הודעה מותר למסרה לאדם באופן אישי ובין במשלוח בדואר רשום לפי כתובת עסקיו או כתובתו הפרטית, הידועות לאחרונה, ובמקרה האחרון יראו אותה כמסורה, במקרה בן אדם היושב בממלכה - לא יאוחר מביום השישי במספר הבא לאחר היום שבו נשלחה בדואר, ובמקרה של בן-אדם שאינו יושב כן בממלכה - ביום הבא לאחר היום שבו היתה ההודעה מתקבלת בדואר במהלך הרגיל. להוכחת אותה מסירה יספיק להוכיח כי המכתב המכיל את ההודעה, כתובתו נערכה והוא נשלח בדואר כנאות. כל הודעה שנשלחה בהתאם לאמור בסעיף קטן זה והמועין סירב לקבלה, תיראה כאילו נמסרה כדין.

(2) (דף 1490) על אף האמור בכל חוק אחר, כל דינים וחשבונות, ידיעות נוספות וחליפת מכתבים, שכתוצאות הדבר, ותשלום מס לפי קביעותיהם של הוראות חוק זה - מותר לשלחם בדואר במשלוח חינם לפקיד השומה במעטפות מסומנות "מס הכנסה". כ"כ פטורים מאגרות בולי הכנסה כל הבקשות, ערעורים והתכתבויות שבתוצאות הדבר בהתאם להוראות חוק זה, אשר יוגשו למנהל או לפקיד השומה.

פרק שטים עשר

ש ו מ ו ת

עריכת השומה על ידי פקיד השומה

סעיף 53 - (1) מקום שמסר אדם דיין וחשבון הנוגע בו, רשאי פקיד השומה: -

א. לקיים את הדין וחשבון ולערוך את השומה בהתאם לכך; או

ב. אם יש לו טעמים מסתברים להאמין כי הדין וחשבון אינו דיין וחשבון נכון, לקבוע - לפי מיטב שפיטתו - את סכום הכנסתו העשויה להיות מתחייבת במס, של אותו אדם, ולשום אותו בהתאם לכך;

ג. לקבל זמנית את הדין וחשבון ולדרוש את תשלום המס המגיע בהתאם לדין וחשבון, בלי לפגוע בזכותו לקבוע אחרי כן את סכום הכנסתו של אותו אדם לפי פיסקה (ב) של סעיף זה.

(2) מקום שלא מסר אדם דיין וחשבון, ופקיד השומה סבור כי אותו אדם חייב לשלם מס, רשאי הוא לקבוע - לפי מיטב שפיטתו - את סכום הכנסתו, העשויה להיות מתחייבת במס, של אותו אדם, ולשום אותו בהתאם לכך, אך אותה שומה לא תפגע בכל צפיות, שבה עמד אותו אדם בדרך אחרת, בגלל חדלוננו או הזנחתו מלמסור דיין וחשבון.

(כוח עיון ותיקון) - סמכות השר או הפקיד שהוסמך על ידו לפתיחת השומה

סעיף 54 - (1) השר או הפקיד שהוסמך על ידו לכך בכתב, רשאי, במשך שנת השומה או במשך ארבע שנים לאחר תום שנת השומה שבה נמסרה הודעת

השומה בהתאם לסעיף קטן (1) או (4) או (5) מסעיף (56) של חוק זה, לדרוש לדצונו הוא עצמו את רשימותיו של כל משא ומתן שערך פקיד שומה כל שהוא, ולאחר קבלת הרשימות רשאי הוא לערוך אותה חקירה או לגרום שתיערך אותה חקירה שימצא לנכון וכך מתוך כפיפות לקביעות הוראות חוק זה - להעביר אותם צוים בענין זה, שאותם יראה נכונים, ובחנאי שלא יעביר השר או הפקיד שהוסמך על ידו לכך, שום צו העלול להפחית את המס פרט למקרים הבאים: -

א - למטרות תיקון שגיאות חשבוניות.

ב - למטרות תיקון הניכויים האישיים והמשפחתיים שהוזכרו בסעיפים 14 ו-15, וכך העימותים שהוזכרו בסעיפים 30, 31, 32 ו-60 של חוק זה.

(דף 1491)

ג - במקרים אשר בהם לא עולה המס המגיע, בהתאם לסעיפים 53 או 56 דינרים לפני עשיית כל עימות שהוא.

(2) כל צו או שומה המקטינים את המס לפי סעיף זה אינם ניתנים לערעור לפי סעיף (57).

(3) כל צו או שומה המגדילים את המס המגיע על ההכנסה המתחייבת במס, ניתנים לערעור לפי סעיף (57).

ובחנאי שהשר או הפקיד שהוסמך על ידו לכך, לא יעביר שום צו המגדיל את סכום המס מבלי לתת לנישום הזדמנות להשמיע את טענותיו ולהסביר את ענינו.

רשימות השומות

(רשימות בני אדם שנישמו והודעות שומה)

סעיף 55 - (1) *תזיקו במשרדו של פקיד השומה רשימות הקריות רשימות השומה ותכילנה שמונתיהם של כל בני אדם שנישמו למס.

(2) אותן רשימות הנ"ל תכילנה את שמותיהם ואת כתובותיהם של בני אדם שגוישום: למס, את סכום הכנסתו, העשויה להיות מתחייבת במס, של כל אדם, את סכום המס שהוא עשוי לשלמו, ואותם פרטים אחרים שיקבעו.

(3) יתוייך במשרד פקיד השומה היך לכל נישום המכיל דו"חות, החלטות השומה, חיקון השומה, העחקים שלמים של כל הודעות השומה וההודעות המתקנות לשומה וכן כל ידיעות או מסמכים אחרים אשר יראה פקיד השומה לנחוץ למטרות ביצוע חוק זה.

מסירת הודעת השומה המכילה סכום ההכנסה המתחייבת במס וסכום המס המגיע

סעיף 56 - (1) פקיד השומה יגרום לכך, שהימסר באופן אישי או תשלח בדואר רשום לכל אדם, ששמו מצוי ברשימת השומה, הודעה - ערוכה לפי כתובתו במקום מגוריו או מקום עסקיו הרגילים המרצא את סכום הכנסתו העשויה להיות מתחייבת במס, ואת סכום המס שהוא עשוי לשלמו, מודיעה לו על זכויותיו לפי סעיף הקטן הבא.

השגה על השומה והחקופה שבה יש להגיש

(2) חולק אדם כל שהוא על השומה שהודע לו עליה בהתאם לסעיף קטן הקודם של סעיף זה, רשאי הוא לפנות אל פקיד השומה בהודעת השגה בכחב, ולבקשו לעבור מחדש על השומה שנערכה עליו, ולחקנה. אוחה בקשה תרצה בקיצור ובדיוק את נימוקי השגתו על השומה, ותיערך במשך 15 יום מן האריך מסירתה על הודעת השומה.

ובתנאי כי פקיד השומה - לאחר שנחה דעתו, כי בגלל היעדרות מהממלכה, מחלה או סיבה מסתברת אחרת נבצר מן האדם החולק על השומה לערוך את בקשתו במשך אוחה חקופה - יאריך את החקופה ככל אשר עשוי להיות מסתבר במסיבות הנדונות.

דרישה מאת אדם או מאנשים להופיע בפני
פקיד השומה והשבעתם למטרות העיון בהשגה

(3) עם קבלת הודעת ההשגה, שעליה מרומז בסעיף קטן (2) של הסעיף הזה, רשאי פקיד השומה לדרוש מאת האדם, שמסר את הודעת ההשגה, כי ימציא אותם פרטים, שיהיה פקיד השומה עשוי לראותם נחוצים, בגין הכנסתו של האדם הנישום, ולהראות כל ספרים או תעודות אחרות, שבמשמרו או בשליטתו, המתיחסים לאותה הכנסה, וכן רשאי הוא להזמין כל אדם שבו הוא סבור כי יוכל למסור עדות בענין ההכנסה (השומה הנ"ל) להתייבב בפניו ורשאי הוא לחקור אותו אדם בשבועה או באופן אחר (בלי שבועה): -

בחנאי שהפקיד, הסוכן המשמש או אדם אחר המועבד במהימנות בעניניו של האדם (הנאמן על סודות עסקו) שעליו יש לשים מס, לא ייחקר אלא לדרישתו של הנישום.

ההחלטה על ההשגה במקום שפקיד השומה יאשר את
הסכום שבו הוערכה ההכנסה

(4) במקרה שאדם נישום כל שהוא שהשיג על שומה שנערכה עליו בא לידי הסכם עם פקיד שומה בדבר הסכום שבו הוא צפוי להיות נישום, תחוקק השומה בהתאם לכך, והודעה על המס המשתלם תימסר לאותו אדם.

ההחלטה על ההשגה במקרה שפקיד השומה לא יסכים
לסכום ההכנסה המוערכת

(5) אם לא יסכים פקיד השומה להערכה כמפורט בסעיף קטן הקודם, יקבע את המס בצו שבכתב: בצו כזה רשאי הוא לקיים את השומה, להגדילה או להפחיתה או לבטלה.

(ערעורים במחוזי ובעליון)

ערעור (ראשון) בפני בית המשפט לערעורים בעניני מס הכנסה

סעיף 57 - (1) בהתחשב עם הוראות סעיף קטן 2 שבסעיף זה, יורכב בית משפט מיוחד שייקרא (בית משפט לערעורים בעניני מס הכנסה) ויהיה בחקן משרד המשפטים, וישב בהרכבו: יושב-ראש שהוא בדרגה לא פחות משתיים, וכן שני חברים אשר דרגת כ"א מהם לא פחות מארבע - כולם כפופים להוראות החוק והמצבים המשפטיים הנהוגים לגבי השופטים האזרחיים. בית משפט מיוחד זה מוגבל לעיון בהחלטות וצווים הניתנים לערעור לפי הוראות חוק זה, וכן יועברו אליו משפטי מס הכנסה המתבררים בפני בתי המשפט לערעורים האזרחיים. בית משפט מיוחד זה יפעיל סמכויותיו בהתאם להוראות חוק זה והצווים והתקנות שיוחקנו על פיו החל מהתאריך שייקבעו בצו ע"י ישיבת הממשלה המאושר בצו מלכותי עליון ויפורסם בעתון הרשמי, וישב לדיונים בעמאן או בירושלים או איפה שיראה לנכון.

(דף 1493)

(2) עד שייקבע האריך החלטה סמכויות בית משפט מיוחד לערעורים בעניני מס הכנסה לפי סעיף הקטן הנ"ל, ידון בערעורים על החלטות וצווים של השומה שניתנו לפי סעיף קטן 5 מסעיף (56) או סעיף (54) בית המשפט הרגיל לערעורים בהתאם לסדרי פרוצדורת הערעורים וכן יוגשו ערעורים אזרחיים לבית משפט העליון בעניני מס הכנסה לפי חוק זה, ולפי נסיבות המקרה ייחשב האדם שהוצא לגביו החלטה או צו על השומה למערער (המבקש). למטרות חוק זה יחשב בית המשפט לערעורים כבית משפט אזרחי מכל הבחינות.

- (3) כל משפטי מס הכנסה ייחשבו לעניינים החופיים לגבי בית המשפט הדן בהם.
- (4) כל הערעורים הנ"ל יישמעו בצורת דיונים בדלתיים סגורות אלא אם הורה בית המשפט אחרת.
- (5) בימ"ש יאשר, יפחית, יגדיל או יבטל את השומה או יחזיר הענין למשיב לשם שומה מחדש בהתאם להוראות שביח המשפט ימצא לנכון.
- (6) חובת ההוכחה כי השומה היא מופרזת תהיה על המערער, ובתנאי שאין להרשות הוכחה כל עובדות שלא טען אותם המערער בפני הפקיד שנתן את ההחלטה או צו השומה.
- (7) אם הוגש ערעור על צו או שומה שניתנו לפי סעיף (54) מחוק זה, והנישום עצמו הגיש ערעור על החלטת פקיד השומה לפי סעיף קטן (5) מסעיף (56), ושני הערעורים מתייחסים לשנת שומה אחת, יהיה על בית המשפט: -
- א - להורות למבקש (המערער) לשלם את ההפרש באגרה המגיעה על ערעור זה ובין האגרה המגיעה או שולמה על הערעור זה ובין האגרה המגיעה או שולמה על הערעור שהוגש נגד החלטת פקיד השומה.
- ב - לדון בערעור שהוגש לפי סעיף קטן זה ולתת פסק דין בהתאם לאחר ביטול הערעור שהוגש נגד החלטת פקיד השומה.

ערעור לבית משפט עליון

- (8) פרט לאמור בסעיפי משנה (ב) ו-(ג) מסעיף קטן (2) של סעיף (10) מחוק הרכב בתי המשפט האזרחיים מס' (26) לשנת 1952 יהיה כל פסק דין או החלטה, הניתנים ע"י בית-המשפט בנדון זה, סופי ואיננו ניתן לערעור (בפני בי"מ העליון) אלא אם סכום המס שבשומה, כפי שהוערכה ע"י פקיד השומה או השר או הפקיד שהוסמך על ידו לכך, עלה על 100 דינר לפני הורדת העימות שהוזכר בסעיפים 30, 31, 32 ו-33.

(9) פקיד השומה יודיע לנישום את סכום המס המגיע ממנו בהתאם להחלטת בית המשפט.

(דף 1494)

טעויות וכו' בשומות והודעות

סעיף 58 - (1)

שום שומה, כתב פקודה או משא ומתן אחר, שבהם מיומר כי נערכו בהתאם לקביעות החוק הזה, לא יהיו מסולקים, ולא יהיו רואים אותם בטלים או עשויים להיות בטלים בגלל ליקוי פורמלי, ולא ייפגעו בגלל שגיאה, ליקוי או השמטה שבהם, אם הללו במהותם ובנפקותם תואמים - או נעשו בהתאם - לכוונתו ומובנו של החוק הזה או כל תקון אחר החל עליו.

שומה לא תיפגם ולא תיפגע: - (2)

א - בגלל שגיאה שבה בדבר שמו ושם משפחתו של האדם המייב במס, או החיבור של הכנסה כל שהיא, או סכום המס שהושם.

ב - בגלל חילוק כל שהוא שבין השומה ובין ההודעה עליה:

ובתנאי כי הודעת השומה תימסר לאדם מכוון לשים מס בהתאם לדרך המפורטת בסעיף (52) של חוק זה.

פרק ארבע עשר

ג ב י ה

הזמן שיש לפרוע בו את המס

סעיף 59 - על כל ניסוח לשלם את המס המגיע ממנו חוך 30 יום מתאריך שבו נמסרה אליו הודעת השומה לפי סעיף 56 של חוק זה; ופקיד השומה רשאי להתיר את חשלום המס בשיעורים כפי שיראה למחאים.

חשלום סכום על חשבון המס המגיע

סעיף 60 - (1) אם הודעת השומה שהוזכרה בסעיף 56 של חוק זה לא נמסרה לניסוח לפני היום הראשון מחודש יוני של איזה שנת שומה, או אם הודעת השומה נמסרה לו לפני התאריך הנ"ל והוא הגיש השגה לפי סעיף קטן (2) של אותו סעיף או ערעור או ערעור אזרחי לבית משפט העליון לפי סעיף 57 של החוק, הן אם זה לפני התאריך הנ"ל והן לאחריו, יהיה על אותו אדם לשלם על חשבון המס המגיע ממנו עבור אותה שנת סכום השווה ל-50% מסכום המס שהושם סופית או מסכום המס המגיע אם אין שם מס שהושם סופית בהתאם לדרך שנקבעה ובזמנים ובשיעורים שהוחלט עליהם למטרה זו, והוראות חוק זה המתיחסות לגביית המס הלוח על גביית הסכום הזה.

המס המוערך סופית

(2) למטרות סעיף זה, פירוש המונח "המס שהוערך סופית" ביחס לכל אדם, פירושו המס המגיע ממנו לגבי שנת השומה האחרונה שהמס עליה הגיע פרעונו לפי סעיף (59) מחוק זה לאחר גמר תקופת ההשגה שהוזכרה

בסעיף קטן (2) של סעיף (56) וגמר תקופת
הערעור החוקית בהתאם לתקנות סדרי הפרוצדור
בערעורים וערעורים אזרחיים בבית משפט
העליון בעניני מס הכנסה בהתאם לקביעות
סדרי הדין הנ"ל.

(דף 1495) המונח "שנות השומה" לצרכי הסעיף הזה פירושו
שנות השומה הקודמות לשנת השומה 1965/66.

קביעות סעיף זה אינן חלות על סוגי הכנסות מסוימים

(3) הוראות סעיף זה אינן חלות על נישומים
אשר הכנסתם המתחייבת במס כוללת סכום
בשיעור 70% או יותר מההכנסה המתחייבת במס
בהתאם לקביעות פסקות (ב) או (ד) או (ה)
מסעיף קטן (1) של סעיף (5) מחוק זה.

עומת הסכומים המשולמים לפי סעיף זה עם המס המגיע

(4) אותו סכום המשולם על ידי אדם לפי הוראות
סעיף זה יעומת לצרכי הגבייה לעומת המס
המוטל על הכנסת אותו אדם המתחייב במס על
שנת השומה אשר לגביה שולם ע"ח המס המגיע
או לעומת ההכנסה המתחייבת במס לגבי שנת
השומה הקודמת או השנה לאחר אותה שנה,
וזה לפי בחירת פקיד השומה בעת עשיית
השומה או לפניה.

העונש על חדלון מתשלום המס במועדים שנקבעו (קנס)

סעיף 61 - (1) לא שולם מס כל שהוא במשך הזמן שנקבע
לתשלום בהתאם להוראות חוק זה, יתווסף
עליו סכום השווה ל-: -

10%, אם תקופת האיחור בתשלום היא 6
חודשים או פחות.

15%, אם תקופת האיחור בתשלום עלתה על
6 חודשים אולם פחות מ-12 חודש.

20%, אם תקופת האיחור בחשלוּם עלתה על 12 חודש אולם פחות מ-24 חודשים.

25%, אם תקופת האיחור בחשלוּם עלתה על 24 חודשים.

וקביעות הוראות חוק זה המחייחסות לגבייתו ולהפרעותו של מס יחולו על גבייתו והפרעותו של אותו סכום; אולם פקיד השומה רשאי להורות - לאחר שיובא ויוכח לפניו נימוק נאות - על הפחתת הקנס או ביטולו אם היה בשיעור של פחות מ-50 דינר; כ"כ רשאי המנהל - עפ"י המלצת פקיד השומה להוריד או לבטל את הקנס במקרים שהוא עולה על 50 דינר באם השתכנע המנהל כי האיחור בחשלוּם היה מתוך סיבה מתקבלת ובתנאי שלא ייפרע כל קנס בכל מקרה שהוא אם שיעורו הוא פחות מדינר אחד.

(2) הקנס המוטל לפי הוראות סעיף זה אינו נחשב כחלק של המס ששולם לצרכי תביעת הקילה או עימות לפי קביעה כל שהיא מקביעות חוק זה.

(3) הוראות סעיף זה חלות בכל מקרה שמותר בו לשלם את המס בשיעורים לאחר המועדים שנקבעו בסעיף (59) או (60) של חוק זה.

פרוצדורה במקרים שהשגה או ערעור
(או ערעור אזרחי לעליון) תלויים ועומדים

סעיף 62 - גביית יחרת המס, העולה על הסכום שנקבע בסעיף קטן (1) מסעיף 60 של חוק זה תישאר תלויה ועומדת במקרים שבהם נמסרה הודעה על השגה, ערעור או ערעור אזרחי לעליון, עד שיוכרעו אותם השגה או ערעור.

בתנאי כי בכל מקרה כזה על פקיד השומה לכפות את תשלומו של אותו חלק המס שאינו שנוי במחלוקת באם עלה על הסכום שנקבע בסעיף(1)60 הנ"ל.

גביית המס לאחר הכרעת השגה או ערעור

סעיף 63 - מקום שעוכב השלום יתרת המס עד שתחברר חוצאת הודעה על השגה או של ערעור, יהיה המס המגיע - הבלתי-משולם שנקבע לפי השומה כפי שהוכרעה באותם השגה או ערעור, הכל לפי הענין, משתלם במשך 30 יום למן הזמן שבו יקבל האדם הנישום הודעה על המס המשתלם, ואם לא ישולם אותו מס במשך אותה תקופה תחולנה עליו קביעותיו של סעיף (61) וסעיף (64).

כפיית התשלום לפי חוק גביית הכספים הממשלתיים הנוהג

סעיף 64 - (1) לא שולם מס כל שהוא במשך הזמן שנקבע בכל סעיף שהוא בחוק זה, יהיה על פקיד השומה למסור הודעת דרישה לאדם הנישום, ובאם לא ישולם המס תוך התקופה שנקבעה בדרישה הנ"ל, רשאי פקיד השומה לכפות את התשלום לפי הוראות חוק גביית הכספים הממשלתיים הנוהג, ובמקרה כזה ישחמש פקיד השומה בכל הסמכויות הניתנות למושל האדמיניסטרטיבי (אלחאכים אל אידארי) וועדת גביית הכספים הממשלתיים שנקבעו בחוק הנ"ל.

פקיד שומה תובע לדין על מס

(2) מס עשוי להיות נתבע בדין על ידי פקיד השומה בקטו הרשמי ונפרע - ביחד עם יציאותיה המלאות של התביעה לדין - בבית המשפט, שלו שיפוט מוסמך, מאת האדם שחוייב בהם, כחוב המגיע לממשלת הממלכה, וכן באמצעים שהותקנו בסעיף קטן (1) של סעיף זה.

שלום המס על ידי בני אדם העומדים לצאת מהממלכה

סעיף 65 - (1)

אם יש לפקיד השומה - במקרה מיוחד כל שהוא טעם להאמין, כי אדם שנישום על מס עשוי לצאת את הממלכה - לפני שיעשה אותו מס משתלם - בלי שישלם אותו מס, רשאי הוא לדרוש - בהודעה בכתב לאותו אדם את השלומו של אותו מס במשך זמן שיש להגבילו באותה הודעה. לאחר מכן יהיה אותו מס משתלם כתום הזמן שהוגבל כן ובמקרה אי שלום או אי-מתן בטוחות (ערוכה) לתשלומו כדי הנחת דעתו של פקיד השומה, יחחיל פקיד השומה מיד בכפיית החשלום לפי קביעות חוק גביית הכספים הממשלתיים הנוהג, ובמקרה זה ישתמש פקיד השומה בכל הסמכויות הניתנות למושל המחוז וועדת גביית הכספים הממשלתיים הנזכרות בחוק הנ"ל.

(2)

אם יש לפקיד השומה - במקרה מיוחד כל שהוא - טעם להאמין, כי המס על כל הכנסה, העשויה להיות מחחיבת במס, עשוי לבלי היפרע בסופו של דבר, רשאי הוא - בכל זמן, ולפי הנדרש בכל מקרה: -

א - לדרוש מיד - בהודעה בכתב - מאת אדם כל שהוא לערוך דין וחשבון, ולהמציא פרטים על כל הכנסה כזאת במשך זמן שיש לנקבו באותה הודעה;

ב - לערוך שומה על אותו אדם לפי סכום ההכנסה, שעליה גמסר דין וחשבון, או אם לא נערך אותו דין וחשבון, או שאותו דין וחשבון אינו מניח את דעתו של פקיד השומה - לפי אותו סכום, שאותו עשוי פקיד השומה לחשוב למסתבר;

בחנאי כי - מקום שנערכה שומה כאמור לעיל לפני חחילתה של שנת השומה - יהיה המס משתלם לפי שעור

שיעור או שיעורים העומדים בתקפם
בתאריך שבו נערכה השומה, אם לא נקבע
בתאריך ההוא שיעור לשנת השומה;

ג - לדרוש בהודעה בכתב מהנישום - שחינתן
מיד ערובה כדי הנחת דעתו של פקיד
השומה לתשלום המס.

(3) הודעה על שומה כל שהיא, שנערכה בהתאם
לקביעותיו של סעיף קטן (2) מן הסעיף הזה,
תימסר לאדם הנישום, וכל מס שנישום כן יהיה
משולם עם התביעה בכתב, בחתימת ידו של פקיד
השומה, ובמקרה אי תשלום או אי מתן ערובה
לתשלום כדי הנחת דעתו של פקיד השומה,
יהיה המס נפרע מיד בהתאם לקביעות חוק
גביית הכספים הממשלתיים העומד בחוק;
ובמקרה כזה ישתמש פקיד השומה בכל הסמכויות
הניתנות למושל המחוז וועדת גביית הכספים
הממשלתיים שנזכרה בחוק הנ"ל.

(4) פקיד השומה ושאי, במקרים שהוזכרו בסעיף
קטן (1), (2) ו-(3) של סעיף זה, להורות
לרשויות המוסמכות למנוע מהנישום לצאת את
הממלכה אלא אם כן יסדיר את ענינו.

(5) כל מי ששלם את המס בהתאם לתביעתו של פקיד
השומה, או נתן ערובה מספיקה לתשלום,
תהיינה נודעות לו זכויות ההשגה והערעור
בהתאם לקביעות החוק הזה, והסכום ששילם
יתואם לפי חוצאותיהם של כל השגה או ערעור
כאלה.

פרק חמש עשרה

ה ה ז ר ו ת

השבת סכום יתר מהמס המשולם

סעיף 66 - (1) אם יוכח להנחת דעתו של פקיד השומה, כי אדם כל שהוא שילם מס על שנת שומה כל שהיא - בין בדרך ניכוי ובין בדרך אחרת - יתר על הסכום שהוא עשוי להיות מתחייב בו כנאות, יהיה אותו אדם זכאי בכך, כי הסכום היתר ששילם כן יוחזר לו. פקיד השומה יתן תעודת אישור על הסכום שיש להשיבו, ועם זה יורה למשרד האוצר עם קבלת תעודת האישור כי יושב החשלוט מתוך תיאום אליה.

איך להחזיר את המס במקרים מסויימים

(2) להוציא סכומים הטעונים השבה לאחר השגה או צו לפי סעיף (54) מחוק זה או ערעור, לא יושב שום תשלום לאדם כל שהוא בגין שנת שומה כל שהיא, שעליה חדל או הזנית האדם ההוא מלמסור דין וחשבון או נישום בסכום יתר על הסכום הכלול בדין וחשבון שלו, בתנאי שקיבל הודעה על השומה שנערכה עליו לאותה שנה; אלא אם כן יוכח להנחת דעתו של המנהל או פקיד השומה שאותם חדלון או הזנחה מלמסור דין וחשבון אמיתי ונכון אין מקורם במרמה או פעל או חדלון מעשה במזיד מצדו של אותו אדם.

(דף 1498)

ערעור על הסכום שיש להשיבו

(3) כל אדם, המוצא את עצמו מקופח בהכרעתו של פקיד השומה בדבר הסכום, שיש להשיבו לפי הסעיף הזה, תהיה נודעת לו אותה הזכות עצמה לערער על הכרעתו, כאילו היה מוצא את עצמו מקופח בשומה שנערכה עליו.

ע ב י ר ו ת ו ע ו נ ש י ם

עונש על הגשת דו"חות וידיעות בלתי נכונות

סעיף 67 - (1) כל אדם אשר עשה במזיד אחד מהמעשים הבאים: -

א - הגיש דין וחשבון לא נכון מתוך השמטת או הזגחת ציון הכנסה כל שהיא, שעליה הוא נדרש בחוק הזה לערוך דין וחשבון, או מתוך מעטו אותה הכנסה או חלק ממנה; או

ב - ערך הרצאת דברים כוזבת או רשימה מדומה או בלתי-נכונה בדין וחשבון שהוגש בהתאם לחוק זה, או לביצוע המטרות שצוטטו בו לשומת כל הכנסה המתחייבת במס או להגייץ לסכום הנכון של המס המגיע ממנו או לקביעת כל פיטור או ניכוי או עימות כלשהם המותר לפי החוק.

העונש על מירמה וזיוף

ג - מכין או מקיים או מרשה להכין או לקיים ספרי חשבונות או חשבונות או רשומות כוזבות (מדומות) או מעוותות (מזויפות) כל שהן, או מעוות או מרשה לעוות ספרי חשבונות, חשבונות או רשומות כלשהם, או המחיר או השמיד אותם בשלמותם או בחלקם בכוונה להסתיר או להשמיט הכנסה כל שהיא המתחייבת במס לפי חוק זה כולה או מקצתה, או להחמק מחשלוט המס כולו או מקצתו, או לקבל באופן בלתי חוקי פיטור או ניכוי או עימות כל שהוא המותר עפ"י החוק הזה.

ד - משתמש בכל מרמה, נכל או תחבולה שהם, או מרשה להשתמש בהם כדי להתחמק מחשלוּם המס או להפחית את סכומו בכל צורה שהיא, לרבות קבלת פיטור או ניכוי או עימות כל שהוא המותר עפ"י החוק באופן בלתי חוקי;

ה - מוטר ידיעות או הודעות בלתי נכונות ביחס לעובדה או ענין או דבר כלשהם, המשפיעים על התחייבותו הוא במס או על התחייבותם של כל אדם אחר או של שותפות לתשלום מס הכנסה או המשפיעים על סכום המס;

ו - עונה תשובה כוזבת, בין בעל פה ובין בכתב, על כל שאלה שנשאלה או דרישת ידיעות או הודעות שנערכה בהתאם לקביעות החוק הזה במטרה להתחמק מחשלוּם המס כולו או מקצתו או להפחית את סכומו בכל צורה שהיא;

(דף 1499)

יהיה צפוי, משיחייב בדין על כל עבירה מהעבירות האלו, למאסר לתקופה שלא תעלה על 6 חודשים או לקנס של לא פחות מ-25 דינרים, בנוסף לחיובו פי שניים מסכום ההפרש בין מס האמת המגיע ממנו לפי הערכת פקיד השומה ובין סכום המס שהביא לידי העבירה.

(2) ייענש באותה צורה כל אדם שהסית או סייע לעשיית אחד המעשים שתוארו בסעיף קטן הקודם או שהיה מעורב בעשייתו או שהשתתף בעשייתו בכל צורה שהיא.

(3) יופעל העונש על כל נסיון לעשיית אחד המעשים שתוארו בסעיף הזה.

עונש על חדלון מהגשת דו"חות או מהתייצבות או ממילוי
אחר הודעה או דרישה שניתנו לפי חוק זה

סעיף 68 - (1) כל אדם, החדל מלהגיש את הדו"ח שתואר בסעיף (35) של חוק זה, יהיה צפוי לקנס של לא פחות מ-2 דינרים ושלא יותר מ-10 דינרים על כל חודש או חלק הימנו שבו נעשה החדלון.

(2) כל מי אשר: -

א - חדל מלמלא אחר דרישותיה של הודעה או דרישה שהוצאה לו לפי חוק זה; או

ב - חדל מלהתייצב בחשובה על הודעה, שהוצאה לו לפי החוק הזה לכל מטרה שהיא; או

ג - נימנע, לאחר התייצבותו, מלהשיב על שאלה כל שהיא שנשאל בהיחר להגשמת מטרות חוק זה, ייענש, משיחייב בדין, בקנס שלא יהיה פחות מ-5 דינרים ושלא יעלה על 50 דינרים.

העונש במקרים שלא נקבע בהם עונש מיוחד

סעיף 69 - כל אדם, האשם בעבירה על החוק הזה, או כל אדם המפר כל קביעה מקביעותיו או כללים שהותקנו לפיהן, או חדל מלמלא אחריהם, ועל כך לא הותקן במיוחד עונש אחר, יהיה צפוי - משיחייב בדין - לקנס של לא פחות מ-25 דינרים או למאסר לתקופה שלא תעלה על שלשה חודשים.

איך להתיר מסיבות מקילות

סעיף 70 - אין בית המשפט רשאי להפעיל ההוראות המיוחדות בענין המסיבות המקילות שצוטטו בחוק העונשין או בכל חוק אחר כדי להפחית את הקנס שמותר להטיל לפי קביעות חוק זה למטה מהגבול המינימלי שנקבע בכל סעיף שהוא מסעיפיו.

זכות המנהל לעשות פשרה ביחס לחלק מהמעשים שנעשו

סעיף 71 - מנהל מס הכנסה רשאי לבוא לכלל פשרה על כל עבירה על הוראות הסעיפים (67) ו-(68) של חוק זה, וכן רשאי הוא לפני מתן פסק-דין - לעכב כל הליכים שנעשו לפיהם או לבוא לכלל פשרה עליהם.

מס יהיה משתלם למרות כל משא ומתן משפטי על עונשים

סעיף 72 - כינון משא ומתן משפטי על עונש, קנס או פרק זמן של מאסר לפי החוק הזה, לא תפטורנה אדם כל שהוא מהתחייבות לשלם מס הכנסה ובו הוא חייב או עשוי להיות חייב.

סעיף 73 - קביעותיו של החוק הזה לא יפגעו בכל משא ומתן משפטי פלילי לפי כל חוק או חיקוק אחר.

פרק שבע עשרה

כוח להחקין כללים והוראות

סעיף 74 - מושב הממשלה רשאי להחקין כללים (תקנות) באישור כבוד המלך: -

(1) להסדיר סדרי הפרוצדורה הנהוגה בערעורים (במחוזי ובעליון) בעניני מס הכנסה אשר יוגשו בהתאם לחוק הזה, ולהכליל באותם סדרי פרוצדורה הוראות ביחס לתשלום האגרות, תשלומים לבית המשפט והגשת הוכחות.

(2) לניכוי ותשלום של המס מהמשכורות, מפנסיות, מריבית על המשכנתאות ועל תעודות חוב או מכל הכנסה אחרת אשר חוק זה קובע שיש לנכות ממנה את המס.

- (3) לקבוע סמסיהם של דינים וחשבונות, תביעות, בקשות, הרצאת דברים והודעות שיש להשתמש בהם בהתאם לחוק הזה.
- (4) לעשיית חישובי הפחת המותר בהתאם לקביעות סעיף 9 (1) של החוק הזה וכן לקביעת אחוזי פחת המותר בהתאם לסעיף הנ"ל.
- (5) להסדרת תשלומי הסכומים שצוטטו בסעיף (60) וכן לקבוע דרכו אחוזי ומועדי התשלום.
- (6) להתקנת כל כללים (תקנות) אחרים אשר ימצא לנחוץ לצרכי הגשמת מטרות החוק הזה.

פרק שמונה עשר

תחילת תוקף החוק הזה והפקעת חוק מס' (12)
לשנת 1954

תחילת תוקף החוק הזה

- (1) - סעיף 75 - פרט אם נקבע אחרת בחוק הזה, ובתנאי כיבוד הוראות הסעיפים (6), (14) ו-(15) הימנו, ייכנסו הוראותיו לתוקפם החל משנת השומה 66/65 המתחילה ביום הראשון בחודש אפריל שנת 1965.
- (2) כדי להסיר ספק, מכריזים בזה כי מס הכנסה יושם וייגבה על כל שנת שומה שלפני שנת השומה 66/65 בהתאם לחוקי מס הכנסה הנהוגים בממלכה וכל התקונים שחלו עליהם לפני כניסת הוראות חוק זה לתוקפם פרט אם נקבע בו אחרת, וכן מוצהר בזה כי מס ההכנסה, יושם וייגבה על כל שנה משנות השומה החל משנת השומה 66/65 בהתאם לקביעות החוק הזה.

ה * - לעשות כל פעולה אחרת המקיפה את ההתערבות בזכויות האישיות הנוגעות לנכסים הדרושים למטרה הנ"ל.

ראש הממשלה רשאי, אם ייראה לו הדבר, להחליט על תשלום פיצויים על כל דבר שנעשה לפי סעיף זה לקבוע את סכום הפיצויים.

3 - ראש הממשלה רשאי להוציא צו האוסר, בין באופן החלטי ובין לפי התנאים שיקבעם, ייצור נשק חם מלחמתי ולא מלחמתי, חלקיו, רובי אוויר, אקדחי אוויר, תחמושת, חומר נפץ או כל סוג מהם באיזור הנקבע באותו צו או מכירתם, קנייתם, העברתם או החזקתם ולצוות על מסירתם.

4 - ראש הממשלה רשאי לחסום או לשנות כיוון כל דרך או מעבר וליטול לידו את הפיקוח על כל דרך או מעבר, להקים עליהם מתקנים הנוגעים להגנה, לאסור או להסדיר את התעבורה עליהם וזאת בצו שיוציא.

5 - ראש הממשלה רשאי לדרוש, בצו שיוציא, מכלל חושבי איזור שנקבע באותו צו או מאחדים מהם לצאת אותו איזור אם יציאתם מאותו איזור נחוצה לצרכי בטחון הציבור או להגנה על עבר הירדן.

6 - ראש הממשלה רשאי להוציא צו האוסר קיום אסיפות מירון סוטים, תחרויות ספורט, מסיבות או תהלוכות מכל סוג שהוא ולהורות על פיזורן בעת כינוסן אם ראה שהדבר נחוץ למען בטחון הציבור או ההגנה על עבר הירדן.

7 - ראש הממשלה רשאי להורות בצו שיוציא על כיבוי כל האורות או אורות ממין וסוג מסויימים או על האפלתם בצורה ובמשך השעות ובתוך האיזור אשר יקבע.

8 - ראש הממשלה רשאי לדרוש בצו שיוציא מכל אדם הנמצא באיזור שקבע אותו בצו להישאר בביתו משך השעות שתיקבענה בצו.

* כך חוקן סעיף משנה זה בהוספת המלים האחרונות לפי תקנות מס' 1 לשנת 1945 שפורסמו בעתון הרשמי גליון מס' 814 מיום 1.2.1945.

ראש הממשלה רשאי להורות בצו שיוציא על בידודם של סוג בני אדם כל שהוא בתוך איזורים מסויימים ולקבוע באותו צו את דבר הפיקוח על מספר אנשים מסוג זה בתוך אותו איזור.

9 -

ראש הממשלה * רשאי, בצו שיוציא בנדון, להורות על צירת אדם וכך רשאי הוא להורות על החזקתו של אותו אדם תחת משמר או על שחרורו לפי תנאים נוגעים למקום מגוריו או על החיבבותו במרכז המטרה להוכחת נוכחותו בו או לפי תנאים אחרים שתקבע.

10 -

ראש הממשלה רשאי בצו שיוציא למנוע החזקת אור זרקורים כל שהוא או סימאפור או מתקן אחר שנועד או שאפשר להשתמש בו למתן איתות בין נראים ובין לא נראים, או להציג לראונת סימן כלשהו. התקנתו או השימוש בו או הפרחת בלון או עפיפון מסוג שאפשר להשתמש בו כאמצעי למתן סימן וכך להורות בצו האמור על מסירת אותו מתקן כשירדש.

11 -

ראש הממשלה רשאי לאסור, בצו שיוציא, יצירת מתקן או חלק הימנו המשמש לשידור וקליטת חדשות באלחוט, קנייתו, מכירתו או החזקתו ולהורות בצו האמור על מסירת אותו מתקן כשירדש.

12 -

לא יעשה אדם, ללא אישור מאת ראש הממשלה, צילום, שרטוט, מפה, דוגמא או כל תמונה אחרת - :

א - מקום או דבר כלשהו הנמצא בתוך איזור שנקבע באותו זמן בצו שניתן ע"י ראש הממשלה כאיזור אסור לעשות בו תמונות כאלה;

ב - כל מתקן אחר השייך לכוחות הים, היבשה והאוויר או כל מתקן ממתקני נמל או מעגן בכל מקום שיימצאו;

ג - מקום או דבר אחר מסוג שניתן או המאפשר לראות בתמונתו לתועלת האויב במישרין או בעקיפין.

* החוסיף לפעיקף זה לפי החקנות המתפרסמות בגליון מס' 469 מהעתון הרשמי מיום 19.9.1939.

ולא יחזיק אדם, הנמצא באיזור זה או בקרבת מקום למחקן מהתקנים האמורים. מכשיר צילום, מכשיר אחר, חומר או דבר ראוי לשימוש בעשיית תמונות אלה בלי שיהיה לו אישור חוקי על כך או הצדקות חוקיות.

14 - לא ישתמש, יחזיק או ישגיח אדם, ללא אישור בכתב מאת ראש הממשלה בכתב סתרים, בשפה מוסכמת או באמצעים אחרים המשמשים את המודיעין ועל כל מי שמחזיק בדבר כזה למסור את הידיעות או אמצעים אחרים לפיענוח השפה האמורה אם יחבקש לכך ע"י ראש הממשלה.

15 - לא ישלח אדם מעבר הירדן בדואר או בדרך אחרת מכתב או דבר כתוב אחר בלתי נראה או בלתי קרוי אלא אם החומר ששימש לכתיבה ניתן להראות את תוכנו בהעמידו מול חוס או בצורה אחרת או כל מכתב או דבר אחר כאמור האוצר בקרבו שיטה אחרת המשמשת להעברת ידיעות סודיות.

16 - לא יתעכב אדם תקופה ממושכת במקום ציבורי ללא סיבה מוצדקת; ועל כל אדם לעזוב אותו מקום כאשר יצווה על כך מאת אדם מוסמך.

17 - לא תפליג אנייה מנמל או מעגן ללא קבלת אישור על כך מאת הפקיד האחראי על הנמל.

18 - א - אם גרם אדם חבלה בבניין ציבורי, מסילת ברזל, תעלה, גשר, דרך, חשמלית, כלי רכב, קווי טלגרף או טלפון, מתקן אלחוטי, כבל, מכשיר, מכרה, תנות, בית חרושת - מפעל, מתקני מים, חננת כוח, עבודות או מכונות משמשות או מיועדות לשמש ביצור, בהפקת האחסנות ובהעברת מזון, דלק, תחמושת, מים, מאור, חום או כוח, או עשה דבר העלול לגרום להם נזק או למנוע את השימוש בהם והפעלתם כראוי, ייחשב שביצע עבירה תחול עליה תקנות אלה.

ב - אם התקרב אדם מכל מקום מהמקומות האמורים לעיל או נמצא בקרבת אותו מקום או בתוכו לשם